

M MÁRIA ÚT[®]

ROTUNDA ZARÁNDOK ÚTVONAL
Halogy – Vasvár

MINDSZENTY ZARÁNDOK ÚTVONAL
Hosszúpereszteg – Vasvár

BATTHYÁNY ZARÁNDOK ÚTVONAL
Körmend – Vasvár

KERÉKPÁROS ZARÁNDOK ÚTVONAL
Vasvár – Halogy – Vasvár

ZARÁNDOKKÖNYV

Vasvár, 2021

*“Ha gyorsan akarsz haladni, menj egyedül!
Ha messzire akarsz jutni, **menjetek együtt!**”¹*

A zárandokkönyv összeállításában részt vettek:

Bohárné Zimits Rita - Drimmer Lászlóné Kati - Hittig Gusztáv - Kocsis Márta

SMART BOOK

Ha QR kódot lát a kedves olvasó, kérjük, hogy használja okostelefonjának olvasóját! Így további, szinte könyvtárnyi olvasmányhoz, ismerethez juthat még.

A zárandokkönyv a kiadó adományából készült el. A füzetben található szövegek, szövegrészek, képek, rajzok stb. jogdíj vagy engedély kötelesek, ezért kérjük önöket, hogy a szerzői jogokat tartsák tiszteletben.

Köszönjük és áldott, szép utat kívánunk!

Kiadó: SEO Engine s.r.o., Prága

Készült 160 példányban, kizárólag ajándékozási célzattal.

Címlap kép: **Gáll Zsófia** (Via Margaritarum Zárandok Egyesület elnöke) alkotása **Kereszt**
[A kép egy 2019 nyarán tartott lelki gyakorlat után született.]

¹ Afrikai közmondás

NÉHÁNY KÉRÉS ÉS JÓTANÁCS

A következő oldalakon található alapelvek figyelembevétele elengedhetetlen ahhoz, hogy zárándoklatunk és a búcsú áhítatosan rendezetten folyjon le!

- A zárándoklatot használd fel Istennel és az emberekkel való kapcsolatod elmélyítésére! Segítsük ebben egymást, legyünk tekintettel mindenben a másokra!
- A zárándoklat nem gyalogtúra.
- Az imádságok idejét imádságra, az éneklés idejét éneklésre használd fel! Ilyenkor vedd elő ezt a könyvet, és a szervezők útmutatása alapján nyisd ki a megfelelő oldalon!
- A liturgiába tevékenyen kapcsolódj be! Előénekesnek, felolvasónak a kijelölt személynél lehet jelentkezni.
- Ha szilenciumot (csendet) tartunk, csöndesedj el, hogy te és a többiek is megtapasztalhassák annak gyümölcseit!
- Kereszteknel, templomoknál megállunk, és közösen imádkozunk.
- Bármikor érkezel (csatlakozol) is a zárándoklatra, ne felejtsd el regisztrálni.
- Barátaidon kívül keress kapcsolatot azokkal is, akiket még nem ismersz! Különösen azok társaságát keresd, akikről látod, hogy magányosak, nem közösségükkel együtt jöttek el a zárándoklatra.
- **Ha bármilyen komoly probléma merül fel, tájékoztasd arról a szervezőket!**
- Ha helységben a templomnál állunk meg pihenni, először bemegyünk, majd ha már köszöntöttük az Urat, szétszéledhetünk „ejtőzésre”.
- Ne próbálkozzál meg a mezítlábas, szandálos, zokni nélküli cipős megoldásokkal, ha nem vagy biztos benne, hogy bírja a lábad!
- Tűző napon hordjál sapkát, kalapot, fejfedőt, deklit, vagy más fejfedőt, de ne vaskalapot!

A zárándoklat nem más, mint alapos felkészülés a szentmisére. Hiszen Isten a szentmisében mindig adja önmagát, közli a kegyelmet. De mi nem vagyunk általában olyan állapotban, hogy ezt a kegyelmet méltóképpen be tudnánk fogadni.

Most ezen a napon készülhetsz, hogy befogadd Krisztust.

A zárándoklat is lelki gyakorlat. Talán még egy kicsit több is. Mert ha már elindultál a gyalogúton és felajánlottad az út fáradalmait, akkor – mivel nem valószínű, hogy abbahagyod – biztosítva van számodra a sok lemondás és az ima által elérhető kegyelem. Erre tereli lelkedet a teremtett világ, a természet szépségének megtapasztalása, az imák, az énekek, a test megregulázása és az imádságos közösség. És végül ott van a zárándoklat végső célja, a kegyhely.

- Ha főúton megyünk át, siess minél gyorsabban, ugyanakkor rendezetten átkerülni a másik oldalra! Menetünket néhol forgalomirányítók rendezik. Utasításait tartsd meg!

Legnagyobb gondot a ruhára és a lábbelire kell fordítani. Elődeink a hosszú utat régi, eldobott kalapokból vagy posztóból készült papucsokban, horgolt pacskerban tették meg. Jó minőségű, de hétköznapi ruhában gyalogoltak. Az ünneplő ruhát csak a kegyhely előtt vették fel, addig a zajdában, a teherhordó ponyvában vitték. Sokan a templomi éjszakázásra melegebb kabátkát, szvetttert, kendőt vittek magukkal. Moldvában, a Palócföldön a díszesebb tarisznyák között volt külön búcsújáró tarisznya. Palócföldön ennek neve szentkúti tarisznya, az Ipoly völgyében a díszes hátitarisznyát búcsús tarisznyának nevezik. Moldvában csíkosan szótt úgynevezett csángós tarisznyát használnak. Vannak olyanok is, akik a zarándokutat fogadalomból böjtösen, kenyéren és vízen teszik meg. Régente általában azonban kenyeret, tojást, túrót, sajtot, hajas krumplit és aszalt szilvát vittek magukkal. A tehetősebbek pedig szalonnát, sült húst és rétest. Egy üveg vizet, bort is vittek magukkal. Az énekes emberek csomagjában mindig volt bor. Úti kiadásokra, misemondatásra, kegyhelyen tervezett vásárlásokra általában némi kézpénzt is kell vinni.

- A menet elején kereszt halad (amit sosem előzünk meg), felváltva visszük, aki szeretné vinni, jelezze. A menet végén pedig a „szent záróvonalt”, ő a „sereghajtó”. Kérjük, hogy mindenki fogadja el, hogy azért nem engedi, hogy bárki lemaradjon, mert ez nehezíti a csoport haladását.
- Ha lassabban gyalogolsz, mint a többiek, akkor induláskor állj közvetlenül a kereszt mögé, így jó eséllyel csak néhány kilométer után kerülsz a sor végére.
- Ha már nagyon nem megy a gyaloglás, lehetőség van arra, hogy autóval szállítsanak a kegyhelyhez. Ilyenkor keresd a szervezőt!
- Napi csomagodból ne felejtse ki az étkezéshez szükséges dolgokat, ivóvizet, nem árt pár szem szőlőcukor vagy más édesség, esetleg csokoládé. Praktikus az esőkabát, WC papír, saját gyógyszereid (ha van) és ez a könyvecske!
- A közös programokról, különösen a menet indulásáról, ne késs el! Vállalj részt a közös feladatokból!
- Az alapvető higiénés szabályokat tartsd be! Étkezés előtt a fertőtlenítő kézmosás ajánlott! Amennyiben az arcot (száját és orrot) eltakaró maszk használata előírt, tarts be ezt a szabályt!
- A zarándoklat lelkiességéhez hozzátartozik a böjt, melynek részeként a szeszes ital fogyasztását, a dohányzást és a zenehallgatást kérjük mellőzni! Ugyanezért a mobiltelefonodat ne használd – kivéve, ha a könyv egyik quar kódjára szeretnél rákeresni.

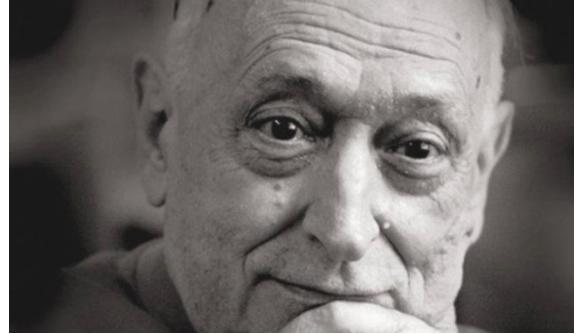
A kegyhelyre érkezés

Az út végén a csoport bevárja a lemaradókat, a zarándokok lelkiileg és testileg összeszedik magukat. Sok helyen, amikor megpillantják a kegytemplom tornyát, megcsókolják a földet, vagy egy külön erre szolgáló énekbe kezdenek. A búcsúsokat a helyi rendház szerzetesei vagy a kegyhely plébánosa fogadja. A processziók, ahol erre lehetőség van, megkerülik a szent helyet. Majd a kegyoltár előtt elvégzik a beköszönő imát. Egyik legősibb szokásunk az oltárkerülés. A búcsúsok égő gyertyával (vagy anélkül) háromszor megkerülik a kegyoltárt. E közben elhelyezik adományait a kihelyezett perselyekbe, kosarakba. Megsimogatják, megcsókolják az oltárt, a kegyképet (ez az úgynevezett érintőzés). Eközben mondják el imájukat, fogadalmukat és kérésüket. Ha pedig hoztak virágokat, azokat is lerakják. Az érintőzés a vásárban vett rózsafüzérékkel, kendőkkel is folytatódik. Ez utóbbiakkal majd az otthon maradtak (főleg a gyermekek) fejét megtörlik. Ezt követően mindenki egyénileg végzi ájtatosságait. Ekkor van lehetőség arra is, hogy akik még nem végezték el otthon szentgyónásukat, most megtegyék. Általánosan elterjedt hagyomány szerint jobb a kegyhelyen gyónni, mint odahaza. Hisz a szent helyen Isten közelebb engedi magához az embert.

Bevezető helyett - Exordium

Mindszenty József bíboros – mint a budapesti amerikai nagykövetség „vendége” – 1961-ben egy emlékező nyilatkozatot adott, amelyben egy bensőséges, anyjához fűződő érzelmi kapcsolatról beszélt Nagyboldogasszony ünnepe kapcsán:

„1902-ben Nagyboldogasszony ünnepén, egy híres zarándokhelyen, Vasváron 45 országból mintegy 100 000 hívő ünnepelte együtt Szűz Mária dicsőségét. A szentmise azzal a gyönyörű dallal kezdődött, amely megénekli, ahogy a mennyei szent város gyöngykapui kitárulnak a Boldogságos Szűz Mária, Jézus édesanyja előtt.

Én akkor 10 éves voltam, az édesanyám pedig 27. Áldott kezei a vállamon nyugodtak, és miközben tiszta szívből énekelt, én felnéztem rá: a szeméből gyöngykönyvek hullottak. Nagyon szerette a Szűzanyát, a gyengébbik nem dicsőségét. Ez fél évszázaddal azelőtt történt, hogy XII. Pius kihirdette Szűz Mária mennybevitelének dogmáját. Az ünnep után édesanyám megvásárolta nekem a gimnázium első osztályára szánt öltönyt és kalapot.

44 évvel később, 1946-ban ugyanezen a Mária-ünnepen szenteltem fel a szombathelyi székesegyházat, püspökségünk Szűz Mária tiszteletére szentelt székesegyházát. A templomot egy amerikai légítámadás után építették újjá. Az egyházmegye hívei ajánlották fel a pénzt az újjáépítésre, de sajnós a gyönyörű freskókra nem tellett. Hajnalban ugyanerre a régi dalra ébredtem, amely a püspöki palota közelében hangzott fel. Tudtam, hogy 70 éves édesanyám is ott énekel a többi hívővel együtt.

1950-ben, a dogma kihirdetésének évében Magyarországon, Mária országában betiltottak minden zarándoklatot, és nem gyűltek össze százezrek, hogy Mária, Magyarország édesanyjának dicsőségét énekeljék.”²

Csendben hozzáteszem, hogy a hívők kérése ellenére a mai napig nem munkaszüneti nappal ünnepelt ez a szent nap, Mária országában. Mert mi hívők, keresztény emberek ünnepként éljük meg ezt a napot, de milyen jó volna, ha a politika is megértené, hogy az ünnepi *vándorlást, zarándoklatot* nem augusztus 13-án vagy 17-én kell meg tenni, hanem annak méltó helyén, augusztus 15-én, amikor is a Boldogságos a mennybe vétetett.

Persze vannak kezdeményezések, és itt, Vasvár központtal is van egy kis csoport, akik az ünnep napján, augusztus 15-én teszik meg a vándorlásukat. De azért kis csoport, mert a többiek dolgoznak a munkahelyükön. Sokan úgy gondoljuk, hogy Mindszenty bíboros szavaival élve a „híres zarándokhely”, Vasvár lesz az a hely, ahonnan elindítjuk a kezdeményezést, hogy **augusztus 15-e legyen állami ünnep Szűz Mária dicsőségére!**

² Forrás: Magyarországi Mindszenty Alapítvány archívuma

A mennyei szent városnak

A mennye - i szent vá - ros - nak
gyöngyka - pu - i ma meg - nyíl - tak
Jé - zus é - des - any - já - nak,
ál - dott Szűz Má - ri - á - nak.

Örvend az egész mennyország,
halhatatlan nagy boldogság
lett díja Máriának,
egek királynéjának.

Az angyalok dicsérettel
s magasztaló énekekkel
zengedezve hódolnak
dicső királynéjuknak.

Mária, Nagyboldogasszony,
méltán boldog e szűz asszony,
ég s földnek királynéja,
Jézus anyja, Mária.

Ó, dicsőség királynéja,
nézz reánk is, szolgálóidra,
irgalmasságnak anyja,
légy híveid oltalma!

Ferenc József hogy lelkendezett az akkori technika diadalán, hogy az utókorra hagyhatja a hangrögzítés feltalálása révén a hangját! És igaza volt, mert egy mai államférfi se tudna okosabbat mondani, mint ő több mint száz évvel ezelőtt. Talán más eszközöket emelne ki, de a kvintesszencia ugyanaz lenne.

Engem is lelkesített jelen füzet összeállítása, hogy a modern technika milyen elmésen tömöríti akár sok ezer fotó elérését, anélkül, hogy ebben a füzetben ki kellene azt nyomtatni. Kérem, használják ezt a füzetet, a sok - sok QR kód segítségével és élvezzék, hogy egy egész könyvtár, fotó-, film- és hangarchívum gyűjtemény áll majd rendelkezésükre.

Jó barangolást kívánok, de azért néha nézzenek fel és szembesüljenek a valósággal is! Lássák meg, hogy a mai kor éppen olyan gyarló és elfogadhatatlan, mint az Mindszenty bíboros megpróbáltatása idején volt. Nézzenek a mai Amerikára, az afrikai és más kontinensek éhezőire, az erdőtüzekre, a környezet és klímaváltozás problémáira, nézzenek saját hazánkra, miközben teljesen érthetetlenül tömegek kezdik ezeket a gondjainkat tagadni, mintha ha tagadnánk, akkor az nincs is!

Kérlek titeket, testvéreim, tartsátok szemmel azokat, akik szakadásokat és botránkozásokat okoznak azzal, hogy az ellenkezőjét tanítják annak, amit tanultatok. Térjete ki előlük! (Róm 16,17)

Ezt pedig majdnem kétezer éve írta Pál apostol a rómaiaknak szóló levelében, tehát nem, hogy száz év, de kétezer év sem sok, vagy azt is mondhatnám, hogy kétezer év alatt sem szabadultunk meg a tudatlanságainktól.

De szívesen idézem a reneszánsz poétát, Miltont, amikor azt mondja: "A tudás célja kijavítani az őszülők [Ádám és Éva] okozta romlást, visszanyerni Isten helyes ismeretét, s ennek alapján szeretni, utánozni Őt, hasonlónak válni Istenhez." 1644-ben az On Education című értekezésében gondolkodott így.

Nézzék ezt a képet, a 34. Eucharisztikus Világkongresszuson készült 1938-ban, Budapesten a Hősök terén, és mégis mintha ma lenne a világjárvány idején. Hasonló képeket látunk ma az újságokban, a televízió közvetítésekben és mi is hasonlókat élünk meg, amikor a templomkertben, vagy éppen az autóparkolóban a képen látható módon, hasonlóan járunk a gyóntató atyáink elé.

Igen, bűneink akkor is voltak és most is vannak. De talán imádkozni kellene és a vallásos emberek a zarándoklaton – vándorlason - kívül ismernek még egy fontos cselekedetet, a böjtöt.

Jézus azt mondta, hogy némely csoda csak imádsággal és böjttel történik meg, nem csupán az imádsággal. Miért? Mert a böjt mutatja meg Istennek, hogy komolyan imádkozol.

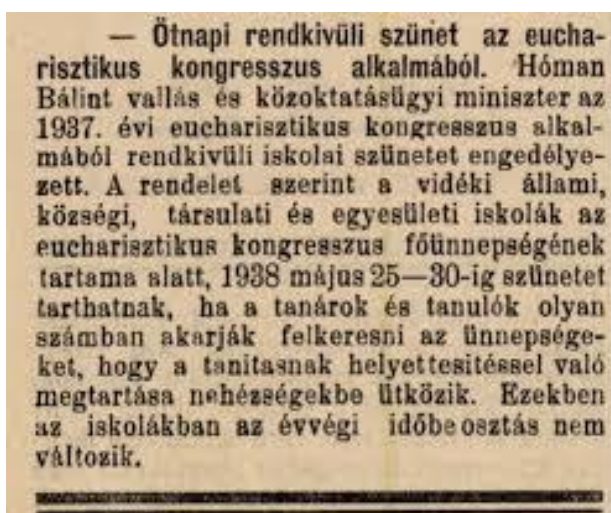
Mózes böjtölt, mielőtt megkapta a Tízparancsolatot. Izrael legtöbb jelentős csatája előtt böjtölt. Dániel böjtölt, mert Istentől akarta a vezetést kapni. Nehémiás böjtölt, mielőtt belefogott a nagy építési projektjébe. Jézus böjtölt, amikor győzött a kísértés felett.

A böjtölés nem csak ételhez kapcsolódhat. Arról szól, hogy eltávolítasz bizonyos dolgokat az életedből azért, hogy az imádságra tudj összpontosítani.

A keresztények már 2000 éve böjtölnek, és várják a második visszatértét, és böjtölnek és böjtölnek tovább, mert hisznek a feltámadásban!

Nem tudok elmenni egy másik nagyon szép hitvallás mellett, amely szintén a 34. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszuson történt - Budapest, 1938. május 25-29. A kongresszus megnyitása előtti estén (május 24-én) az ünnepi csarnokban Pacelli bíboros szavai után megható pillanat következett. Balla Sándor, százéves alföldi magyar lépett a dobogóra, és így köszöntötte a pápai követet:

"Áldott, aki az Úr nevében jó, hozsanna a magasságban! - Ezt énekeli a magyar földdolgozó, sokat szenvedett népe. Így köszönti azt, aki a mi Urunk Jézus földi helytartójának, Szent Péter utódjának követségében jött mihozzánk. A mindennapi kenyérért verejtékező földműves nép hűséges katolikus hitéhez. Hisszük és valljuk, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus jelen van a legméltóságosabb Oltáriszentségben, és ezt a kincset a Római Katolikus Egyházra bízta. De azt is hisszük és valljuk, hogy a földön szántott barázda, az elvetett mag, a mindennapi kenyérért csorduló verejtékünk közelebb visz minket a teremtő Istenhez, közelebb visz az Oltáriszentséghez. Jézus Krisztus azzal tüntetett ki minket, földműves népet, hogy a mi kezünkől kikerülő kenyeret választotta palástjának. Erről a hitről teszünk itt tanúságot Szentséges Atyánk követe előtt. Ezt hoztam el a föld népének nevében. Fogadja ezt a hitvallásunkat, mint katolikus magyar lelkünk legdrágább ajándékát. Áldja meg a szentségi Jézus minden lépését! Dicsértessék az Úr Jézus Krisztus!"

Találtam egy korabeli újságcikket és szeretném remélni, hogy most is így lesz!

Talán meghallják óhajomat azok, akiknek kell.

[Halljátok?] Abban az időben: Jézus elhagyta Galileát, és Júdeába ment. Útja a Jordán túlsó partján vezetett. Most is sokan gyűltek hozzá. Gyermekek is voltak köztük. Szokása szerint tanította az embereket. (Márk 10,1)

Kisgyermeket³ vittek hozzá. Nyilván voltak köztük karonülők is. Bár nincs róla említés, elfogadhatjuk, hogy a szülők (nemcsak az anyák) azok, akik gyermekeikkel hozzá mentek. Miért? Nem mondja meg az Írás, de az világos: a szülőknek nagyon fontos, hogy gyermekeiket Jézus elfogadja és megérintse. Az érintés, a kézzel való áldást jelképezi.⁴

Máté elmondja, a szülők arra is kérték Jézust, hogy imádkozzék értük (Mt 19,13). Itt áldásért való imádságra gondolhatunk.

Nagyon valószínű, hogy a szülők Jézusban nem Krisztust látták, hanem csak egy rendkívüli rabbit, esetleg prófétát, aki közvetítő Isten felé.

³ A Lk 18,15 görög szövegében „brephos” olvasható, ami „csecsemő”-t jelent.

⁴ Ez a mozdulat nemcsak áldó, hanem gyógyító is. Gondoljunk a Mk 6,5-re: „néhány beteget – kezét rájuk téve – meggyógyított”, és a Lk 4,40-re: „ő pedig mindegyikükre rátétette a kezét, és meggyógyította őket”. Saulra Anániás tette rá a kezét, hogy újra lásson (ApCsel 9,17). Az éppen megválasztott diakonusokat is kézzel való áldással (ApCsel 6,6) áldották meg, és azért imádkoztak, hogy a Szentlélek vezesse és segítse ezeket a férfiakat. Ugyanígy Pált és Barnabást is kézzel való áldással bocsátották el missziói útjukra (ApCsel 13,3). A Szentlélekért imádkozva tette Péter és János Samáriában a kezét az ifjú gyülekezetre, és azok „részesültek a Szentlélek ajándékában” (ApCsel 8,17).

Az 1Tim 4,14-ben „a vének kézzel való áldásával”-ról van szó. Pál emlékezteti Timóteust arra, hogy őt kézzel való áldással szentelték.

A tanítványok a szülőket gyermekeikkel együtt távol akarták tartani Jézustól. Ne terheljék a Mestert! Nem ér rá ilyen kicsiségekre! (Abban az időben a gyermekeket nem tekintették teljes értékű embereknek.)

Jézus egyáltalán nem így gondolkodott felőlük. Megharagudott tanítványaira, és szigorúan így szólt: „Engedjétek hozzám jönni a kisgyermeket, és ne tiltsátok el tőlem őket, mert ilyeneké az Isten országa.” A gyermekek ugyanis Isten számára épp oly fontosak, mint a felnőttek.

Az „ilyeneké” nemcsak a gyermekeket jelenti, hanem mindenkit, aki „olyanná lesz, mint egy gyermek”. Jézus ezzel arra a beszélgetésre emlékeztette tanítványait, melyet bevezetésként mondott arra a kérdésükre, hogy ki a nagyobb a mennyek országában (262. lecke). Akkor egy gyermeket hívott magához, közéjük állította, és azt mondta: „Ha meg nem tértek, és olyanok nem lesztek, mint a kisgyermek, nem mentek be a mennyek országába” (Mt 18,3).

A mennyek országában csak azok számára van hely, akik teljesen a mennyei Atyától akarnak függeni, mint ahogy a kisgyermek nem tudnak meglenni a szülei nélkül. Éppen ezért szereti így az Úr Jézus a gyermekeket. Ők a legnyitottabbak szeretete számára. Ahogy a kisgyermek egyszerű, őszinték és bíznak szüleikben, úgy kell nekünk is viselkednünk Istennel szemben. „Aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint egy kisgyermek, semmiképpen sem megy be abba” – mondta Jézus nagyon határozottan. Mi azt mondanánk: Csak aki teljesen ráhagyatkozik Istenre, az részesül az Ő kegyelmében.

Jézus magához ölelte a gyermekeket. Ezzel megmutatta, hogy befogadja őket irgalmába és kegyelmébe. (Gondoljunk az Iz 40,11-re: „Karára gyűjti a bárányokat, ölébe veszi őket”!) Majd rájuk tette kezét, és megáldotta őket. Akit Ő megáld, az boldog. Áldásban pedig a gyermekek is részesülhetnek!

A keresztség révén Isten minket is gyermekeivé fogadott. Isten játszó embernek teremtett minket. A gyermek szeme tiszta, gondolatai egészségesek, fogékony Isten üzenetének a befogadására. Jézus nagy szeretettel töltött időt gyermekek társaságában.

Aquinói Szent Tamás úgy gondolta, ha nem tudunk játszani, az az erkölcsi gyengeség jele: „Ezért a tökéletes komolyság az erény hiányát jelzi, mivel megveti a játékot, ami annyira szükséges az emberi élethez, mint a pihenés.” A gyermek mindig a jelenben él, pontosan ezért teljesen elmerül a játékban.

Czesław Miłosz, lengyel Nobel-díjas költő, író a következőképpen jellemzi a gyermekkorát: “Tegnap és holnap nélkül éltem, örökös jelenben.” A játék fejleszti képzelőerőnket. A gyermek gondolatban újra tudja teremteni a világot.

A gyermekekhez hasonlóak maradunk, ha képzeletünk élénk marad, és nem engedjük, hogy a különböző akadályok elkedvtelenítsenek minket. Egyházunk oktatása is a gyermeki bizalom iskolájává kell, hogy alakuljon.

Vegyük észre, hogy az újságcikkben elírták a dátumot, 1937-t írtak. Mint ahogy a gyóntatási kép esetén is felfigyelhettünk a mai napra utalás lehetőségére, talán ez az egyéves elírás is utalás a következő Budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus egyéves elhalasztására. Csak ezek a jelek később, azaz a jelenben lesznek érthetőek, de ott vannak, és a kétezer éves utat rendre vezetik, mint minket a Mária Úton a rózsafüzér.

1937. július 25-én szentelték pappá az innsbrucki Canisianum kápolnájában dr. Kis György atyát. A szentelésre édesanyja nem tudott elmenni, de horgolt neki egy karinget, amit elküldött neki egy levélke kíséretében.

„Drága Gyermelem! Szentelésedre küldöm neked ezt a karinget, amelynek minden egyes öltése telve van az én szeretetemmel és áldásommal. Én sajnos nem lehetek veled, életednek ezen fontos és áldozatos perceiben, de amikor magadra veszed a karinget, vedd úgy, mintha az én karjaim ölelnének át. Apukáddal együtt, aki már a boldogabb hazából küldi neked szívének szeretetével együtt áldását, lélekben ott leszünk veled. A jó Jézus szerető Szíve és Édesanyja, a mi jó Anyánk is legyen helyettem veled! Forró szeretettel, a téged nagyon szerető édesanyád.”

Kérem, hogy imádkozzanak Mindszenty bíboros atya boldoggá avatásáért, a betegek gyógyulásáért, az elhunyt testvéreink üdvösségéért, és hogy a tudósok megtalálhassák a vírus ellenszerét.

Szálljon Önökre, Családjukra és Magyarországra az Úr legszebb és legszentebb áldása!

Nagymizdó, 2021.Húsvét

Hittig Gusztáv

"És ha mint Atyát hívjátok segítségül, aki részreahlás nélkül ítél kinek-kinek cselekedetei szerint, a tettei alapján, éljétek istenfélelemben földi zarándoklásotok idejét." (1 Péter 1,17)

Lantosné Dr. Imre Mária⁵: Zarándoklat a hagyomány és a változás tükrében

Az öntevékeny vallásgyakorlat sajátos eseménye a zarándoklat, évszázadokon keresztül végigkísérte a vallásos népeletet. Bár az egyház nem tette általános kötelezettséggé a búcsújárást, mégis az istenkapcsolat elmélyítése, a kiengesztelés jegyében inspirálta híveit a peregrinációra.⁶

A magyar búcsújáróhelyekről és a búcsúok szokásairól, az elmúlt évtizedekben számos kisebb-nagyobb tanulmány jelent meg. Ezek részben a téma történeti forrásainak feltárásával foglalkoznak. Többségük a szokások leírásával és néprajzi szempontú megfigyelésével ad képet a búcsújárásról. Különösen az utóbbi időben megélénkült az érdeklődés a kegyszobrok és a képek, valamint a búcsús tárgyak leírása és ikonográfiai értelmezése irányában.⁷

A középkorban általánosabb volt a *magánáhitan* jegyében vállalt peregrináció. Ez szolgálhatta a *megszentelődést*, aminek során Jézus életének helyszíneit felkereső, az út fáradalmait átélő ember katartikus élményben részesült. Más változat szerint az *egyén engesztelésből, vezeklő szándékkal* zarándokolt távolabbi kegyhelyekre. Ez utóbbit egyházi hatóság (a püspök) rendelhette el súlyos *bűn esetén feloldozás céljából*.

Hazánkban a török hódoltságot követően fogalmazódott újra a Mária-tisztelet. A barokk kor szellemiségében alakult ki *a nagyobb közösségeket megmozgató zarándoklatok gyakorlata*. A 17. század végétől és a 18. században alakul ki a búcsújáróhelyeinkhez kapcsolódó szokásrend, ami több-kevesebb változással napjainkig megtapasztalható.

⁵ Dr. Imre Mária (*Lantos Miklósné*) etnográfus, a Pécsi Tanárképző Főiskolán 1965-ben kapott magyar – történelem - rajz szakos tanári oklevelet. Ezt követően Szegeden elvégezte a magyar nyelv- és irodalom szakot. Budapesten, az ELTE egyéni levelezőjeként néprajzot hallgatott, majd 1979-ben néprajzból bölcsészdoktori minősítést szerzett. 1974-től a pécsi Janus Pannonius Múzeum munkatársa. A Magyar Néprajzi Társaság választmányának tagja, a Nemzetiségi Szakosztály, majd az Ethnografia Pannonica Szakosztályának titkára. Szerkeszti a Janus Pannonius Múzeum Évkönyvének néprajzi szekcióját. Kutatási területe a német nemzetiségi néprajz, a vallásos népelet, a népi műveltség és a tárgyi kultúra, valamint az interetnikus kölcsönhatások. A fenti témakörökben közel száz publikációja jelent meg.

⁶ A *peregrinatio* latin elnevezése eredetileg az idegen földre távozást, utazást, átvitt értelemben a számkivetettséget jelentette. A középkorban a kifejezés jelentése módosult. Ezt az elnevezést használták a vezeklés céljából vállalt elvándorlásra, a saját szándékból, engesztelésből vállalt utazásra is. Az önként vállalt utazások a kora középkortól elsősorban a szent helyekre irányultak, másfelől, pl. a népvándorlás korában, a hittérítést célozták. A *peregrinatio sacra* ill. *peregrinatio religiosa* elnevezése a XI. századtól vált ismertté, és később „*peregrinatio*” önálló alakban a zarándoklatok megnevezésére szolgált.

⁷ Néhány jelentősebb publikáció a témában: Jánosi Gyula: A barokk hitélet Magyarországon. Pannonhalma, 1939. Bonomi Jenő (Eugen) 1936 és 1971 között megjelent számos munkája., Bálint Sándor: Sacra Hungaria. Kassa, 1943., Dám Ince: A „Hordozó Mária” valláséleti szerepe a Mátraalján. Gyöngyös, 1944., Székely László: Csíki áhitat. Budapest, 1995. Hetény János: Nagyboldogasszony virrasztása. Devotio Hungarorum 7. Szeged, 2000. stb. A témát monografikus igénnyel összegezi Bálint Sándor – Barna Gábor: Búcsújáró magyarok. Szt. István Társulat, Budapest, 1994. Ikonográfiai témában többek között Id. Szilárdfy Zoltán: Barokk szentképek Magyarországon. Budapest, 1984., stb. A középkori európai zarándoklatokról Id. többek között: Schreiber, Georg: Wallfahrt und Volkstum. Düsseldorf, 1934., Pierre Sigal: Isten vándorai. Gondolat Kiadó, Budapest, 1989., valamint a német nyelvterületről többek között a Handbuch der Marienkunde (Hrsg: Wolfgang Beinert és Heinrich Petri) kötetének tanulmányai, Verlag F. Pustet, Regensburg, 1984., stb.

A fogadalom, a kérés és a hálaadás, a lelki szükségletek e három legfőbb igénye nyomán, a búcsújárások indítéka új értelmezést kapott. Említésre méltó, hogy a zárándoklatokon résztvevők *sok esetben formálták és gazdagították a szakrális tájat is*, megsokasodtak a fogadalmi (ex voto) felajánlások. Ennek jegyében a zárándoklatok útvonala mentén számos kápolnát építettek, valamint kereszt és képoszlopot állítottak.

A fogadalomból alapított szakrális objektumok évszázadok során egy-egy kegyhely kikristályosodási pontjává, a hívők lelki szülőföldjévé váltak.

A fogadalmi alapítások nemcsak a zárándokhelyek környékén, hanem a települések határában és területén is megszorodtak. A plébániák irattárában többnyire fennmaradtak az alapítványi levelek, bejegyzések, ezekben rögzítették az adományozó (alapító) szándékát és az objektumra szánt pénzösszeget, melynek kamataiból gondoskodtak annak fenntartásáról.

A 17-18. századtól a tömegeket megmozgató búcsújárások során alakultak ki a gazdag változatokban élő szokáscselekmények. Nemcsak a gyakorlatból ismerjük ezek rítusát, hanem írott forrásból is. A magyarok 1238 óta egészen 1776-ig, a végleges osztrák zárándoklati tilalomig hétévenként indultak útnak Aachen felé, a magyar szentkirályok, István, Imre és László ereklyéinek felkeresésére. Aachenben, 1993-ban reprintben adtak ki egy 1700-ból származó „O-Vend, vagy Magyar Zárándok Szabályzat Könyvecské”-t. Jelen ismereteink szerint ez az egyetlen, magyar zárándokkal foglalkozó megmaradt példány, amely összefoglalja a búcsújáróhelyen tartózkodás normáit és a korabeli elvárásokat. Bizonyosan egykor több hasonló szabályzat foroghatott közkézen.

A búcsújárás hagyományos szokásai az 1950-es évekig töretlenül éltek. A közösségeket vezető vallásos egyéniségek, a maguk és környezetükért nem egyszer lelki felelősséget is vállaló, elhivatottságban élő előimádkozók, búcsúvezetők, az ún. *szentemberek* gondoskodtak a zárándoklatok devóciós rendjéről, és a közösség eligazításáról.⁸

A faluközösségek összetartozás tudata fogalmazódott meg abban a gesztusban, amikor *az útrakelők és az otthoniak lelki kapcsolatban* maradtak egymással. A gyalogosan vagy szekéren indulókat a falu határáig, az első keresztig kísérték, és ott búcsúztak el egymástól. Élő hagyományként maradt fenn, hogy a búcsújárók és az otthonmaradók a zárándokút alatt imádkoztak egymásért.

Különös jelentősége volt a határbeli pihenő állomásoknak, az útmenti keresztnek és az úgynevezett képes- vagy Máriás-fáknak, ahol pihenőt tartottak és együttes imádkozással lelkileg is rákészültek a kegyhelyre érkezés katartikus élményére.⁹

A búcsúhelyre először érkezők, a kegyhely melletti szentkútnál helyenként *búcsúkereszttségben* részesültek. A választott búcsúkeresztszülő a Szentháromság nevében avatta, ill. „keresztelte” meg a zárándokúton először résztvevőt. A szentkút vize analógiás értelmezésben a testi és lelki tisztulás eszköze. Az archaikus népi imádságokban is megtaláljuk a víztisztító erejének reminiszenciáit.¹⁰

⁸ A „szentemberek” fogalmának megalkotója Bálint Sándor, aki Orosz István jászladányi búcsúvezető önéletrajzában előtanulmányában ír a vallásos kultusz szervezőiről.

⁹ A „Máriás-fa” többnyire határt jelölő fa, amelyre Szűz Mária képet erősítettek, ahol a búcsúra menő zárándokok imádkoztak és megpihentek. Az évszázadok során így kialakult állomásokat a szóbeli hagyományon kívül a földrajzi (dűlő) nevek is megőrizték számunkra.

¹⁰ Lantosné Dr. Imre Mária: Szakrális táj és kultusz a pécsi egyházmegyében I. Csodaforrások és szentkutak. In: Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 39. (1994) Pécs, 1995. 197-211. o.

Ez a paraliturgikus cselekmény sokszor egész életre kiható műrokoni kapcsolatot jelentett, kölcsönös lelki segítséget „keresztzülőnek és keresztgyermeknek” egyaránt. Az ismert Somogy megyei búcsújáráshelyre, Andocsra a Kapos-menti falvakból rendszeresen zárandokoltak. Az emlékezet szerint az 1920-as években Kaposulában, a szüleit elvesztett árván maradt leányt búcsúkeresztanya nevelte fel és látta el hozománnyal.

Egykor a gyalogosan, körmenetben érkező csoportok a zárandokhelyekre vívő úton „vezető kereszttel” és zászlókkal, rendszerint a templomot háromszor megkerülve járultak a kegyoltárhoz. Helyenként egész éjjel a templomban virrasztottak. Az ünnepélyes búcsúmise alatt, vagy ezt követően igyekeztek az oltárhoz, kegyszoborhoz vagy képhez jutni és azt megérinteni. Ez az ősi rítus, jelentős mozzanata maradt a szokáscselekményeknek. Máriagyúdon a második világháború idején még élt a horvát asszonyok körében, hogy „... csupasz térdükön csúszva háromszor kerülték meg az oltárt, majd megcsókolták a menza közepét, és az oltár falait, a bejárattól jobbra és balra. Ha ezen rítus végeztével ismét az oltár előtt álltak feláldozták viaszofferjeiket, mellyel előbb keresztet vetnek, majd megcsókolják, az áldozat bemutatása után pedig eltörik azt ..”¹¹

A szakrális kontaktus, az „érintőzés” kegyelemközvetítő élménye a későbbiekben is elkísérte őket. Számos a kegyoltárhoz, képhez, szoborhoz érintett tárgy: szentkép, gyertya, ruhadarab, kendő stb., mint „szentelmény” került a zárandokok otthonába, és szakralitása oltalmazó hatást gyakorolt a család életére.

A *votív tárgyak*, a búcsújáráshelyek egykori világának sajátos csoportját képezik. A kegyhelyek birtokában levő miráculumos könyvek részletes leírásokat közöltek az imameghallgatások eseti történeteiről és a felajánlásokról. A máriagyúdi ferences rendház historája szerint 1786-ban, amikor II. József császár leltározta a kegyhely tárgyait, összesen 1724 db ezüst tárgyat és 106 db mankót regisztráltak.¹² Bár búcsújáráshelyeinken az elmúlt történelmi viszontagságok ellenére Máriapóctól Celldömölkig sokféle fogadalmi ajándékot őriznek, a legbeszédesebbek napjainkra leginkább már csak a trianoni határainkon kívüli magyar, valamint a külföldi kegyhelyeken találhatók.

A fentiekben vázolt kép nem megkövesült és elfelejtett hagyomány idézése, hanem a továbbélést, a kontinuitást is magában hordozó jelen állapot rajza. Ennek nyomán szeretnék szólni arról a napjainkban kissé szemérmesen háttérben tartott, esetenként félremagyarázott motivációról, amely a hívőket zárandokútra indítja. A vallásos élmény keresése és megtapasztalása a hívő emberek számára újra spirituális igénnyé vált. Nyilvánvaló, hogy ez elsősorban belső lelki elkötelezettségből fakadó igény. Tapasztalataink szerint a fentiekben említett, a régi búcsújárások hármas indítéka, a fogadalom, a kérés és a hálaadás is valamilyen módon része az újkori indíttatásnak. Az [rendszerváltozásig] eltelt 40-50 év korlátozásai múltán azonban ezek új szempontokkal gazdagodtak.

Előre kell bocsátanunk, hogy a zárandokhelyek hagyományos vonzáskörzete napjainkra a közlekedési eszközök lehetőségével helyenként kibővült, a térben távolabbi, eddig ismeretlen kegyhelyek is nagyobb fizikai megterhelés nélkül felkereshetők. Ez a tény azonban relatív változást eredményezett a szokáscselekmények mozzanataiban. A hagyományokat folyamatosan megtartó közösségek, mint pl. a nógrádiak, palócföldiek, valamint a Kapos-menti magyar katolikusok, zárandoklatuk rendjét és

¹¹ Lenz Kriss – Rettenbeck: Wallfahrtsorte Europas. München, 1950. A (viasz) Opfer, – népies nevén – offer, német fordításban áldozati tárgyat jelent. A kéréshez és az imameghallgatáshoz fogadalomból ajánlották fel, ezért változatos formában készítették. Ezek lehetnek emberi beteg testrésze utalók, kéz, szem, láb, ill. állatfigurák, ház stb. A többnyire kisméretű tárgyak nemcsak viaszból, hanem ezüstből is készültek.

¹² HP Máriagyúd, Kézirat 209. o.

áhítatformáit megtartották; így a kegyhelyre érkezés, a beköszönés, a kálváriajárás, a vigilálás, az érintőzés, a búcsús ajándék megáldatása, valamint a búcsúzás módozatai a régi formában maradtak meg.

A továbbiakban korunk zarándoklatainak néhány sajátos vonását említenénk.

Az egykor homogén vallásfelekezeten és vallásos elkötelezettségben élők a rendszerváltást követően már az első években törekedtek a lokális kultuszok újjáélesztésére. Számos kistáji központból már az első évben indultak zarándoklatok. Egy adatközlő frappáns megjegyzése „...ott folytattuk, ahol abbahagytuk” – arra is utalt, hogy a búcsújárások szokásának kifejezőmódjában megítélésük szerint nem változott semmi.

Megfigyeléseink – amelyek nemcsak a dél-dunántúli régióra vonatkoznak, hanem távolabbi térségekre is – mindenütt ezt igazolták.

A lokális kultusz újjáélesztésére nemcsak a nagyobb zarándokhelyek példáját, hanem a kistáji térségek templombúcsús helyeit és alkalmait is említhetnénk. A búcsú során a hagyományos szokásokat a múltban és jelenleg is sajátosan, *a szent és a profán együttes megnyilatkozása* jegyében gyakorolták. Az emlékezet szerint ezek a találkozások mindenütt valós közösségformáló eseményt jelentettek. Úgy gondoljuk, nem véletlen, hogy a rendszerváltást követően ezeket a kistáji búcsúkat elevenítették fel leghamarabb.

Ennek egyik szép példája a mohácsi járásból ismert. Palotabozsok és Somberek határában 1991-ben állították helyre a szentkúti kápolnát. Az endogám közösségben élő két szomszédos falu¹³ Sárlos Boldogasszony napján (*július 2.*) felelevenítette a németek kitelepítését megelőzően közösen tartott búcsú hagyományát. Hasonlóan a régi szokáshoz, aznap kora reggel a két településről egy időben indult körmenet a szentkúti kápolnához. Az odaérkezők a korábbi gyakorlat szerint először a szentkút vizéből merítettek, majd a szentmisét követően a két szomszédos falu népe a kiterjedt rokonsággal együtt megvendégelte egymást, és a napot a kápolna mellett táncmulatsággal zárták.

Napjainkban a vegyes nemzetiségű területeken – főleg a németek lakta régiókban a kistáji búcsújáróhelyek, mint például Máriakéménd, Cikó, Hajós, Bodajk stb. lakói és kitelepített rokonaik találkozókat tartanak. Pár nappal a búcsút megelőzően Németországból, Ausztriából szervezett csoportokban, autóbuszokkal érkeznek, és rokonaiknál, ismerőseiknél szállnak meg. Ezek a búcsúhoz kötődő találkozások napjainkban *a lelki és a nemzetiségi összetartozás-tudat* kifejezőjévé váltak.

Máriakéménd és környékére a 18. században a fuldai apátság vidékéről telepítettek katolikus németeket. Augusztus 15-én, a Nagyboldogasszony-napi búcsún, a kegytemplomnál a Fulda környéki rokonság, az innen elszármazottak utódai rendszeresen találkoznak a helybeliekkel. Az ünnep reggelén csoportosan végigjárják a templom melletti kálvária stációit, majd a német nyelvű püspöki szentmisét és a délutáni litániát követően házaknál jönnek össze ünnepelni.

Az utóbbi 10 évben mindenütt tapasztalható a zarándokhelyek megújulása. Nemcsak a felújított kegytemplomok vallanak erről, hanem *új kultuszformák is megfigyelhetők*. Kezdeményezői elsősorban a helybeli plébánosok és az egyházközségek tagjai. A pécsi Havi-hegyi kápolnában, a hagyományos Havas - Boldogasszony-napi búcsú mellett, 1985 óta a fatimai jelenés emlékezetére külön engesztelő napot iktattak be minden hónap 13-án. Erre a közös imaalkalomra sokan jönnek nemcsak a környékről, de távolabbról is.

¹³ Endogám kapcsolat: a két falu lakói közötti házasság társadalmi szokása. Ez a gyakorlat esetünkben a német lakosság kitelepítéséig fennállt.

A havihegyi lelkészség minden szerdán fogadóórát tart, mely a rózsafüzér elimádkozásával és szentmisével zárul.

A hagyomány újraértelmezésének szép példája a homokkomáromi búcsújáróhely megújulása. A 18. századtól a németek felvirágoztatták a kegyhelyet. 1945-ig, a magyarok, németek és horvátok által folyamatosan látogatott kistáji zarándokhely azonban az 1950-es évektől fokozatosan elnéptelenedett. A rendszerváltást megelőzően, a magyarországi katolikus egyház, engesztelő mozgalmának részeként, a kegytemplomot 1988-ban engesztelő templommá szentelték. Az ide kötődő imamozgalom szervezői a Nyolc Boldogság Katolikus Közösség és a helybeli plébános. Az imaórák, énekes áhítatok és a processziók, valamint az ünnepélyes szentmise újabb, távolabbi helyek közösségeit is ide vonzza. Palócföldről és a határokon túlról, Szlovéniából, a Mura vidékről is érkeznek búcsúsok a kegyhelyre.¹⁴ Az eltelt évtizedek során nemzeti-etnikai értelmezésben egyetemleges szimbólummá vált Csíksomlyó.¹⁵ A kegyhely felkeresése nemcsak *a hit demonstrációja, a keresztény identitástudat, és a haza iránti elkötelezettség* fóruma, hanem *a magyar keresztény ökumené jelképe* is. A néprajzos szemével látva a csíksomlyói búcsú ünnepét, paradoxonnak tűnik, hogy korunk lelkisége, és a nemzeti megmaradásért folytatott küzdelem e szakrális színhelyén összesereglett zarándokok szokásai, gesztusai, imamódozatai a legarchaikusabbak maradtak. Ez leginkább a Gyergyóból, Gyimesből és a csángó vidékekről érkezők szokáscelemekéire vonatkozik. A „Krisztus-hágóján” (keresztúton) imádkozók, a kápolnákat járók, az ünnepélyes szentmisére igyekvők, a Labarumot¹⁶ és zászlókat vivők processziója mellett legkifejezőbb az egyének magatartása. A zöldágakkal és kendőjükkel az oltár felett, Mária szobránál „érintőzők” sora, énekesek és imádkozók részvétele a hagyományok folyamatosságát tükrözi.

Felvetődik a kérdés, hogy a hagyomány és a változás összefüggésében mit jelentenek napjainkban a zarándokhelyek. Tapasztalataink szerint a zarándokhelyek jelen korunkban ismét hordozzák a lelki akkumuláció lehetőségét. Gondoljunk pl. a Máriagyűdre vagy akár Czestochowa-ba, vagy az újkori zarándokhelyre Taizébe szervezett, a fiatalok tömegét megmozgató gyalogos zarándoklatokra.

Nem elég a szokások felelevenítése, szükséges a hagyományok újraértelmezése is, a közösségek újfajta kapcsolatrendszerének kialakítására.

¹⁴ Sándor Ildikó: Búcsújárás és engesztelés a homokkomáromi kegyhelyen. Adatok egy szent kontinuitásának és megújulásának kérdéséhez. In: Démonikus és szakrális világok határán. Budapest, 1999. 477-485. o.

¹⁵ Csíksomlyó történetéről és a kegyhelyhez fűződő sokrétű kultuszról átfogó képet kapunk többek között Domokos Pál Péter: „...édes Hazámnak akartam szolgálni...” (Budapest, 1979.) című kötetéből.

¹⁶ A Labarum-nak egykor a rómaiak díszes hadizászlóját nevezték. Csíksomlyói értelmezésben a Labarum díszes kelmével bevont, méhkas alakú jelvény, amelyet a tanuló ifjúság a körmenetek alkalmával hordoz. Aki a nagy körmeneten segítség nélkül tudja visszavinni e jelvényt a kegytemplomba, annak nevét erre a célra készített könyvbe írják. Az egykori helyi hagyomány szerint ezek a fiatal legények rendszerint papi pályára léptek.

A zarándoklat teológiája

“Isten kegyelméből keresztény vagyok, tetteim szerint nagy bűnös, hivatásom szerint hontalan vándor, a legalacsonyabb sorból, s helységről-helységekre zarándokolok. Tulajdonom a következő: hátamon egy zsák száraz kenyérrel, a mellemen a Szentírás: ennyi mindenem.” – így kezdődik egy ismeretlen orosz zarándok lelki naplója, amelyből megtudjuk, hogy zarándokútján egyetlen kísérője a Biblia és az imádság, célja pedig nem valami evilági város, *“hiszen itt nincs maradandó hazánk, inkább az eljövendő után vágyódunk”* (Zsid 13,14). A nyugati lelkiségtől sem idegen ez a gondolkodásmód. Gabriel Marcel a Homo viator című könyvében azt fejtegeti, hogy a kinyilatkoztatás alapján úgy kell beszélnünk az emberről, mint aki úton van, akinek nincs itt maradandó hazája, hanem csak keresi a jövendőt. Krisztushoz kapcsoltuk életünket az egyház által, és meg vagyunk jelölve a Szentlélekkel, aki *“foglaló örökségünkre”* (Ef 1,14), de *“amíg e testben vándorként élünk, távol járunk az Úrtól”* (2Kor 5,6). A keresztény ember mindig tudatában volt ennek a törvényszerűségnek. Erre utal a második századból való Diognetoszhoz írt levél is: *“A keresztények úgy élnek hazájukban, mint jövevények; mindenben részt vesznek mint polgárok, de mindent elviselnek mint idegenek; bárhol, idegenben is otthon vannak, de minden haza idegen számukra... Testben vannak ugyan, de nem a test szerint élnek. A földön vándorolnak, de a mennyben van polgárságuk.”*

A zarándoklat a keresztény élet egyik ősi jelképe, amelynek alapja a bibliai antropológia. A keresztény ember úton lévő ember (homo viator), aki nem feledkezik meg arról, hogy az embernek miután kiűzetett a paradicsomból végig, kell mennie a bűn és szabadulás hosszú és gyötrelmes útján, és csak élete végén juthat el a mennyei Jeruzsálembe, hogy ott Istennel és Krisztussal találkozzon (Jel 21-22). A zarándoklat tehát nem csupán egy ősrégi, szinte minden vallásban meglévő szokás, hanem az emberi élet tükré (speculum humanae vitae). Ábrahám és a vándorló választott nép példája, de különösképpen Jézus Krisztus útjai megtanítanak bennünket arra, hogy mindnyájan a hit zarándokútját járjuk. Olyan népnek vagyunk az örökösei, amelyhez Ábrahám, Mózes, a próféták, Mária és Jézus is tartoznak: *“Emlékezz rá: Atyád vándorló arám volt”* (Mtörv 26,5). Isten újszövetségi népe, az úton levő, vándorló Egyház sem feledkezhet meg erről az igazságról. A Mária úti zarándoklatok is alkalmat adnak arra, hogy újra felfedezzük és megértsük keresztény egzisztenciánk azon törvényszerűségeit, amelyek életünk zarándok jellegéből következnek.

Bibliai alapok

A hit mint zarándoklat az ószövetségi vallásosságnak egyik alapvető törvényszerűsége. A hit útján való vándorlás csak elkezdődik Ábrahám kivonulásával. Izrael történelmének minden jelentős eseménye arra utal, hogy Izrael és Istene közötti szeretet-szövetség fejlődése egy hosszú zarándoklat formáját ölti. A zarándoklás náluk nemcsak a hívő ember útja a szenthely felé, hanem a biblia által bemutatott hit alapvető jellegzetessége az úton levés. Már a Biblia első könyveiben megtaláljuk a zarándok-hit alapjait. Először a páttriárkák életében, majd pedig a választott nép későbbi történetében a megpróbáltatás és a kegyelem, a hűtlenség és az irgalom történetét látjuk, ami az egész választott nép, sőt minden korhívő emberének hitbeli zarándoklatát foglalja össze.

A zsidókhöz írt levél szerint Ábrahám a hit példaképe lehet az Újszövetségben is (Zsid 11,8-19), mert ő is a hit zarándokútját járta. Hittel engedelmeskedett Istennek. Ezért ott tudta hagyni ősei földjét, rokonságát és az atyai házat. Ábrahám saját magát még az ígéret földjén is *“idegennek és jövevénynek”*

¹⁷ dr. Dolhai Lajos atya az Egri Hittudományi Főiskola rektora

nevezi (Ter 23,4) amikor találkozik az ígért földjének lakóival és sírhelyet keres feleségének, Sárának. Véget ért ugyan a kivonulása, de ennek ellenére megmaradt "jövevénynek". Ábrahám életében a kivonulás csak kezdete annak az életformának, amely Isten hívásán és ígértén alapul. Későbbi életútját is Isten szava és ígéretei határozták meg.

A választott nép későbbi nagy alakjai is ebben a hitben és meggyőződésben éltek. A Krónikák könyve szerint a Jeruzsálemben lakó és a templomépítés gondolatával foglalkozó Dávid így nyilatkozik: "Hiszen csak idegenek és jövevények vagyunk előtted, mint amilyenek atyáink is voltak." (1Krón 29,15). Dávid szinte szó szerint megismétli Ábrahám szavait (Ter 23,4), de a választott nép hitbéli tapasztalatai alapján még hangsúlyosabban. Ugyanezt látjuk Mózesnél is, akinek Midián földjére kellett menekülnie, és fiának neve is utal az ő sorsára: "...ő Gersomnak nevezte, mivel úgymond idegen földön jövevény voltam" (Kiv 2,22). Az Egyiptomból való kivonulásban, annak minden fázisában (pusztai vándorlás, próbatétel, bálványimádás, bevonulás Kánaánba) megtapasztalta a választott nép, hogy Isten vándorlónépe. A kivonulás mint esemény és vallásos élmény szinte véget nem érően folytatódik Izrael életében. Az ígért földjének elfoglalása után is Izrael úgy érzi magát, mint vándorló és idegen (Zsolt 105,12k; 1Krón 16,19k). De arról sem feledkezhetünk meg, hogy ez a nép ezen kívül azt is megtapasztalta, hogy az Isten vele van, megoltalmazza, és az atyáknak adott ígértet beteljesül.

A zarándoklét az egyszerű vallásos zsidó embernek is egyik alapélménye. Leginkább a zsoltárokból látjuk ezt. A zsoltáros (119,19) úgy áll az Isten elé, mint aki "idegen e földön". A 39. zsoltár szerzője, miután költői módon megfogalmazza az emberi élet mulandóságát, ismételten kijelenti: "előtted, jövevény vagyok, zarándok, mint őseim mind." Különösen is fontos volt számukra a Jeruzsálembé való zarándoklat. A törvény előírta, hogy a három nagy ünnepre (húsvét, pünkösd, sátoros ünnep) az Úr előtt meg kell jelenni (Kiv 34,23). Még a szórványban élők is legalább egyszer kötelesek voltak elzarándokolni Jeruzsálembé. A zarándoklat fontosságáról, a zarándokok lelkiületéről tanúskodnak az úgynevezett zarándok-zsoltárok (Zsolt 120-134), amelyek kifejezik a zarándokok érzelmeit: ragaszkodásukat az Úr házához és a szent városhoz, hitüket, imádásukat, örömeiket, hogy a liturgikus gyülekezetben megvalósíthatják Isten népének hitbéli közösségét. De az Ószövetségben a zarándoklat nemcsak egy vallásos élmény, kultikus tapasztalat, hanem az életnek olyan formája, amely minden esetlegessége ellenére is eléri célját. Egy olyan célt, ami a kinyilatkoztatás alapján túl van ezen a világon. Ez a cél az Istennel való teljes közösségben áll, amit már akkor is élvezhetnek, amikor Sion templomában Jahve-val találkoznak (Zsolt 63,2). Izraelnek ez az élménye még az eszkatológikus reményeiben is megmutatkozik: az üdvösség napját zarándoklat mintájára gondolják el, mint a szent népnek és a pogányoknak végre egyesült gyülekezetét (Iz 2,2-5; 60; Mik 7, 12).

A megváltó Jézus és az ő tanítványainak életében is jelen van a zarándoklat motívuma. Jézus és főként az ő követői is a hit zarándokútját járják. Jézus életét kezdettől fogva meghatározták a zarándoklatok. Már a gyermekségtörténetből megtudjuk, hogy Mária és József a Törvény előírása szerint felzarándokoltak Jeruzsálembé, hogy bemutassák a gyermek Jézust a jeruzsálemi templomban (Lk 2,21-38). Az is fontos esemény volt Jézus életében, amikor 12 éves korában fölment Jeruzsálembé az ünnepi szokás szerint (Lk 2,41). A szinoptikusok szerint nyilvános működése idején Jézus csak egyszer zarándokolt el a húsvéti ünnepekre. Lukács evangélista sajátos teológiai szemlélete szerint Jézus egész élete egyetlen hosszú, Jeruzsálem felé tartó zarándoklat. Nála a Jeruzsálem felé tartó zarándoklat nem más, mint egy végső megváltás-ajánlat Izrael népe számára, amelyet a főváros szimbolizál. Az elutasítás miatt ez a zarándoklat a szenvedés és a halál útjává, s egyúttal a megváltás útjává válik. János evangélista szerint viszont Jézus háromszor is felzarándokolt Jeruzsálembé, sőt ezek a zarándoklatok (három húsvét, a sátoros ünnep, a templomszentelés ünnepe) voltak az ő nyilvános működésének legmeghatározóbb elemei. Ezért figyelemre méltó, hogy éppen János evangéliumában mondja Jézus: "Hidd el nekem, asszony, eljön az óra, mikor sem ezen a hegyen, sem Jeruzsálemben nem fogják imádni az Atyát... de eljön az óra, sőt már itt is

van, amikor az igazi imádók lélekben és igazságban imádják az Atyát.” (J 4,21-24). Ezzel Jézus nemcsak a jeruzsálemi templom pusztulását jövendöli meg, hanem azt is, hogy az Újszövetségben új kultusz lesz, ami nem egy helyre, hanem egy személyére fog irányulni.

János evangéliumában a Jeruzsálem felé tartó zarándoklat nemcsak egy szokásos vallásos megnyilvánulás, jóval több annál: szembesülést “az órával”, a távozással, és az Atyához való visszatéréssel. Jézus zarándoklatainak csúcspontja és célja az ő halála és feltámadása. Azért kell elmennie, hogy tanítványai számára helyet készítsen Atyja házában, mielőtt újra eljönne, hogy magával vigye őket. Valójában azonban ő maga az Atyához vezető út (Jn 14,2-6), amely mostantól fogva mindenki számára nyitva áll a világ és az Atya között.

Ha Jézust követve, Jézus által el akarunk jutni az Atyához, akkor mindnyájan zarándokok vagyunk. Jézus a világ üdvösségéért, mi pedig saját üdvösségünkért vállaljuk a hit zarándokútját. Vigasztaló és bátorító számunkra, hogy ezen az úton nem vagyunk egyedül. Velünk van Jézus, ahogyan megígérte (Mt 28,19), gyöngeségünkben segítségünkre siet a Szentlélek (Róm 8,26), és az Egyházban, Krisztus titokzatos testében keresztény testvéreink. De arról sem feledkezhetünk meg, hogy a kereszt és a szenvedés is jelen van ezen az úton, viszont hisszük és reméljük, hogy ezek elfogadásával, Jézushoz hasonlóan, mi is bejuthatunk az Atya dicsőségébe.

A Szentírás alapján mindnyájan belátjuk és megértjük életünk zarándok jellegét. Nincs itt “maradandó lakásunk” (2Kor 5,1k); idegenek vagyunk itt a földön, nemcsak azért, mert ez a föld egyedül Istené, hanem azért is, mert a mennyei haza polgárai lehetünk: ott már nem mint vendégek, nem is idegenek, hanem mint a szentek polgártársai (Ef 2,19). Amíg nem érjük el ezt a célt, addig az életünk zarándokélet (1 Pét 2,11), mint a pátriárkáké (Zsid 11,13). Leginkább Szent János írásai hangsúlyozzák az ellentétet a világ között, ahol élnünk kell, és az igazi élet között, ahová már beléphettünk. A keresztény ember odafönről való (Jn 3,7) és nem lehet más, mint idegen vagy zarándok e földön, mert lehetetlen a “kiegyezés” közötté és a világ között, hiszen a világ a Gonosz hatalmában van (1Jn 5,19). De ha már nem a világból való, a keresztény ember tudja – akárcsak Krisztus – honnan jött és hová megy; követi Krisztust, aki közöttünk lakott (Jn 1,14), és visszatérve az Atyához helyet készített övéinek (Jn 14,2), hogy ahol ő van, ott legyenek övéi is. Ezért mindnyájan, akik a hit által Jézus Krisztushoz kapcsoljuk az életünket, a mennyei Jeruzsálem, az örök haza, a mennyország felé zarándokolunk.

Nemcsak az evangéliumok, hanem az egyéb újszövetségi iratok is ebben az értelemben alapozzák meg a hit zarándoklatként való értelmezését. A Jánosi-levelek arra biztatják a megkereszteltet, hogy a világosságban és ne sötétségben járjanak (1Jn 2,11), az igazság útját követve (2Jn 4; 3Jn 3) Krisztus lába nyomában haladjanak (1Jn 2,6). Az apostol a keresztény életet a halálból az életre való átmenetnek tekinti, amelynek kétségtelen jelét a közösség tagjait összekötő szeretet adja (1Jn 3,14). A Timóteushoz írt levélben Pál azokról is említést tesz, akik letértek a hit útjáról (1Tim 1,6,19), és arról, hogy ő a hitet megtartva már végigfutotta a pályát (2Tim 4,7). Péter apostol második levele pedig az igazság útjának nevezi (2Pét 2,2) a keresztény életet, és arra biztatja a híveket, hogy jövevényként és zarándokként (1Pét 2,11) járjanak a világban, amely nem lehet számunkra végleges és igazi otthon.

A zsidókhöz írt levél különösen is fontos a zarándoklatok teológiája szempontjából. Ez a levél is ugyanazon a nyomon halad, amelyet az Újszövetség egyéb írásaiban is fölfedezhetünk: Isten útja Krisztusban és Krisztus által válik járhatóvá az emberiség számára. Ez az a könyv, amelyben az ószövetségi zarándok-nép gondolata és az újszövetségi “út-téma” szervesen egybekapcsolódik. Új elem viszont az, hogy a Zsidó-levél soha nem az egyes emberekhez szól, hanem mindig a hívek közösségét szólítja meg. A levélben a hívek közössége nem más, mint Isten úton lévő népe. A keresztény Krisztus sorstársa (3,14), aki a Szentlélek kegyelmében részesült, és aki megízlelte a mennyei ajándékot, Isten igéjét és a jövendő világ

erőit (6,4.5). A jelen pillanatban a híveknek mégis növekedniük kell (5,11-14), kísértésekkel kell megbirkózniuk (2,18) és el is bukhatnak az úton. Ebből a szempontból nézve, Izrael népének a Mózes által vezetett pusztai vándorlása során szerzett tapasztalatai továbbra is érvényesek rájuk. Ábrahám és az ószövetségi igazak példája segítségünkre lehet (1. fejezet). Az is figyelemre méltó, hogy a levélben a hívek közössége, Isten zarándok népe egyben kultusközösség is. Hasonlóan a pusztában vándorló Izraelhez, a hívek gyülekezetet (héberül kahal, görögül ekklészia) alkotnak, amelyet az Úr hív össze, hogy kapcsolatba kerüljenek vele.

Teológiai és lelkeségi következtetések

A zarándokolni igével és a zarándoklás főnévvel nem találkozunk a görög nyelvű Újszövetségben. Az egyházi latinban is elég későn jelent meg egy sajátos szó a zarándoklás kifejezésére (peregrinare, peregrinus). A klasszikus latin még nem ismerte ezt a fogalmat, helyette a viator (úton levő ember) szót használta. Az Ó- és Újszövetség kinyilatkoztatásban megvan viszont az alapja annak, hogy felvázoljuk a zarándoklatok teológiáját, illetve rámutassuk arra, hogy a keresztény ember lényege szerint úton lévő ember. Jézus Krisztus eljövételével a hit zarándoklata nem állt meg, hanem egy még "szebb" és "járhatóbb" útra indult. Ez az út, Krisztus útja, aki kifejezetten is kijelentette önmagáról: "Én vagyok az út, az igazság és élet. Senki sem juthat az Atyához csak én általam"(Jn 14, 6). Ezért az Újszövetségben inkább az "út" témaköre alapozza meg és határozza meg a zarándoklatok teológiáját, szemben az ószövetséggel, ahol a zarándok-hit témája a hangsúlyosabb.

Emberi életünk egyik alapvető tapasztalata, hogy szüntelenül úton vagyunk. A hívő ember életében is megjelenik ez az élmény. Az élet zarándokút. A zarándok vándorok úton vannak egy bizonyos hely felé, valahova el kell jutniuk. Ezt nevezzük mennyországnak, ahol majd meglátjuk Istent úgy, amilyen, és ez a megtapasztalás lesz tökéletes és véget nem érő boldogságunk oka. Erre teremtettünk. Az ószövetségi kinyilatkoztatásból azt is megtudjuk, hogy az egyes ember és Isten népe is a hit zarándokútját járja. A célhoz vezető utat nem az ember fedezi fel, hanem Isten mutatja meg. A helyes út, az igaz út, az üdvösséghez vezető: Isten útja. Ezért imádkozik így a zsoltáros: "Uram, mutasd meg nekem útjaidat, taníts meg ösvényeidre!" (Zsolt 25,4). Csak akkor találja meg az ember a helyes utat, csak akkor talál életet és üdvösséget, ha rátalál az Isten által kinyilatkoztatott útra (Jer 21,8). A keresztények számára a követendő út nem valami tanítás, hanem maga Jézus Krisztus (Jn 14, 4-6). Az "ember Jézus Krisztus" (1Tim 2,5) magára vette a mi emberségünket és életünket, hogy mindnyájunk számára úttá válhasson. A hit zarándokútját járó ember útja gyakran "rögös" és nehezen járható, de a zarándokoknak eltökélten és bátran kell folytatni útjukat. Elvesznek, ha megállnak, hogy keresgéljék a helyes utat. Szerencsére van Valaki, aki figyel bennünket, aki "vándorlásunk társa" lett: Isten Fia, aki az Út, az Igazság és az Élet.

Michael Schneider szerint a keresztény életet nemcsak úgy foghatjuk fel, mint Krisztus-követést (als Nachfolge), hanem mint Krisztus útján való előrehaladást (auf dem Wege). Manapság a megtérők szívesen elbeszélnek, hogy milyen úton jutottak el Krisztushoz. Az Isten felé vezető útnak vannak általános törvényszerűségei, de minden embernek megvan a maga sajátos, Istenhez vezető útja. Mostanában arról is többet beszélünk, hogy életutunkon hogyan tapasztaljuk meg zarándoklétünk krisztusi vonatkozásait. Az Újszövetségben, abban a hitben élünk, hogy az Isten nem hagyott magunkra, hanem mindig itt van mellettünk. Mint egykor az úttalan pusztán vezette a választott népet, úgy vezeti most is az egyházat a Szentlélek által. Keresztények vagyunk, mert hittel valljuk, hogy Jézus Krisztus nyitotta meg és mutatja számunkra az utat, amely elvezet a jelenből a boldog örök életre. Krisztus útján járva a keresztet is vállaljuk, mert arra gondolunk, hogy ha a mi utunk véget ér, eljutunk Isten országába, ahol az élet teljessége és az örök dicsőség vár reánk.

A konkrét zárandoklatok (búcsújáró helyekre, szentévi stb.) is segítenek bennünket abban, hogy tudatosítsuk életünk zárandok jellegét. De nyilvánvaló, hogy zárandokhelyek felkeresésének vannak még más jellegzetességei is. A zárandoklás általános vallástörténeti jelenség. A vallásos emberek azért vállalkoznak a zárandoklatra, mert hisznek abban, hogy az Isten létét és közelségét a szent helyen jobban meg lehet tapasztalni. A keresztények kezdetben szakítanak az ószövetségi hagyományokkal, és nem tartják fontosnak a zárandoklatokat, hiszen nem egy meghatározott helyen, hanem lélekben, igazságban kell imádni (Jn 4,20). A negyedik században kezdődik meg a Jézus életével kapcsolatos helyek meglátogatása. A középkor különösen is nagyra értékelte a Szentföldet és szentföldi zárandoklatokat. Palesztinán kívül zárandoklatok célpontjai lettek azok a helyek, ahová Krisztus ereklyéit elvitték, vagy ahol a vértanúk és szentek sírjai voltak. Később sok olyan zárandokhely alakult ki, ahol Szűz Máriának vagy egy szentnek csodatevő képe, szobra volt. Rómát is szívesen felkeresték a zárandokok, hogy Péter és Pál apostol ereklyéit lássák és tiszteljék, illetve kifejezzék a "Péter székéhez" való ragaszkodásukat.

A zárandoklatok lelkesége és teológiája VI-VII. században megváltozott. A változás oka az új bűnbánati fegyelem, amely a penitenciatartás korábbi módjai mellé felvette a zárandoklást, és ezzel megváltoztatta a zárandoklatok jellegét. A zárandokok most már nemcsak az említett célok miatt keltek útra, hanem azért, hogy vezekeljenek bűneik miatt. A penitenciárius könyvek a zárandoklatokat elégtételként a súlyosabb bűnök jóvátételére rótták ki. Később, a IX. századtól kezdve a penitencia részévé vált a zárandoklás céljának kijelölése is, ami legtöbbször Róma, Szentföld és Compostella volt. A zárandoklat, vezeklő jellegét nemcsak az úttal járó fáradság és törődés elfogadása, hanem a zárandokhelyeken végzett gyónás és aszketikus gyakorlatok sorozata adta. Évszázadokon keresztül a zárandoklat mint elégtétel és mint a bűnbocsánat elnyerésének egyik formája volt jelent az Egyház életében.

A bűnbánati szempont napjainkban kissé háttérbe szorult. Manapság a zárandoklat inkább a lelki megújulás egyik eszköze. A zárandoklaton és a zárandokhelyen a résztvevők Isten szavának hallgatása, a több és buzgóbb egyéni és közösségi imádság, a szentségek és a liturgiában való részvétel, és az egyház közösségének megtapasztalása által megerősödnek és megújulnak a hitben. Manapság már nincs igaza a német közmondásnak: "A zárandokok ritkán jönnek szentebbül haza". A zárandok magával viszi a szent hely lelkületét, a zárandoklat élményeit. Lélekben megtisztulva, bűneitől megszabadulva tér haza, jobb akar lenni, és jobbá szeretne tenni másokat is. Élő hirdetője az evangéliumnak, mert a zárandok-út lelki élményei erre indítják őt. A szerzett élmények és hitbeli tapasztalatok erőt, bőséges forrást jelentenek a szekularizált világban élő kereszténynek.

A keresztény zárandoklat a vándorló egyház jelképe is. A zárandoklat kiemelkedő mozzanat abban a hosszú menetelésben, amellyel a földön élő egyház halad az örök haza felé. A II. Vatikáni zsinat az, amely kiemelten is hangsúlyozta a zárandok-egyház eszkatológikus jellegét (LG VII. fej.). Az egyház csak a mennyei dicsőségben válik majd tökéletessé, amikor elérkezik a mindenség megújulásának ideje. Azt is hangsúlyozza a zsinat, hogy az úton levők és a célba jutottak összetartoznak (LG 49). Az úton lévőknek és a Krisztus békéjében elhunytaknak az egysége nem szakad meg, sőt erősebb lesz a lelki javak közösségében. A szentek, s főképpen a mennybe felvétellett Mária biztos remény és a vigasztalás jele Isten zárandok népe számára (LG 68). Az ekkleziológiai vonatkozás abban is megmutatkozik, hogy a zárandoklat az egyházban születik, és az egyház "garantálja" hitelességét. Az emberek legtöbbször közösségben vállalkoznak a zárandoklatra. A zárandoklatokban megmutatkozik az egyház egyetemessége és sokfélesége: a fiatalok, a betegek, a családok, a szomorkodók és a bővelkedők, ez mind az egyház élőteste. Ezért a zárandoklat nemcsak az üdvösség titkának, hanem az egyház élő valóságának a megtapasztalása is.

Lelkipásztori szempontból is fontos esemény a zarándoklat. Az utóbbi időben megnövekedett a zarándoklatok száma, de ezek sok esetben nem nevezhetők igazi zarándoklatnak, hanem csak valamiféle "vallásos turizmusnak". Mindent meg kell tennünk azért, hogy megfelelő irányítással ezeket az utakat a hit és az egyházi élet elmélyítésének szolgálatában állítsuk. Nagy lehetőség ez, hiszen a zarándoklat a megszokott mindennapi étellel való szakítás jelképe és valósága, hiszen a zarándok átmenetileg "meghal" a mellékes dolgoknak, és elindul a lényeg felé vezető úton. A hívek közösségében megtapasztalhatja Isten létét és jelenlétét. A zarándoklat az imádság iskolája, alkalom az Isten szavának meghallására, lehetőség az elmélyedésre és a lelkigyakorlatra.

Máté evangéliuma a napkeleti bölcsekről szóló beszámoló végén (Mt 2,12) megjegyzi, hogy a bölcsek, miután befejezték "zarándoklatukat", "más úton tértek vissza hazájukba". Az emberré lett Fiúval való találkozás, a Megváltó előtti hódolat valószínűleg az ő életútjukat is megváltoztatta. Remélhetőleg a szentévi- és egyéb zarándoklatok segítenek bennünket keresztény életutunk megújításában. Mindenesetre alkalmat adnak arra, hogy átéljük életünk zarándok jellegét és lehetőséget arra, hogy megváltozott szívvel térjünk vissza a mindennapi életbe.

AKI ZARÁNDOKOL

Aki zarándokol, nem rohan,
Aki zarándokol, nem menekül,
Aki zarándokol, nem menetel,

Aki zarándokol, nem túrázik,
Aki zarándokol, nem kirándul,

Aki zarándokol, nem sétál,
Aki zarándokol, nem bóklászik,

Aki rohan, azt az idő szorítja,
Aki zarándokol, azt az idő tágítja,

Aki menekül, önmaga elől fut,
Aki zarándokol, önmaga felé tart,

Aki menetel, másokhoz igazodik,
Aki zarándokol, saját ritmusára jár,

Aki túrázik, teljesít,
Aki zarándokol, teljessé lesz,

Aki kirándul, kikapcsolódik,
Aki zarándokol, bekapcsolódik,

Aki sétál, nézelődik,
Aki zarándokol, befelé figyel,

Aki bóklászik, céltalan,
Aki zarándokol, célra talál,

Aki zarándokol, úton van.
Aki zarándokol, jó úton van.

Az út során érintett települések – pihenőhelyek

Település neve:	Oldal szám	Rotunda 23	Mindszenty zarándok útvonal 77	Batthyány 111	Kerékpáros 120
Csehimindszent	88				
Döbörhegy*					
Döröske	52				
Gersekarát*					
Halogy	23				
Hegyhátsál*					
Hosszúperesztég	77				
Katafa	38				
Kismákfa	64				
Körmend	111				
Nagymákfa	56				
Nagymizdó	39				
Nádasd	30				
Oszkó szőlőhegy	99				
Szarvaskend	48				
Vasvár Szentkút	65				
Vasvári temető	105				
Vasvár	103				

* A jelzett településeken a kerékpárosok csak áthaladnak.

A település nem csatlakozott az 1 Úton és a Mária Úton
zarándoklathoz.

ROTUNDA ZARÁNDOK ÚTVONAL

Halogy   Nádasd

A két település között az **Örvendetes Rózsafüzér imádságot** imádkozzuk. (Lásd 71. oldal.)

 HALOGY
Szent Őrangyalok temploma

4,5 km

* Jól járható útvonal

* Jól járható

* Jól járható

** Átlagosan járható

**** Hiányosan jelzett főútvonal

A Nádasd nemzetség hegyháti birtokait felsoroló, 1271-ben kelt oklevélben „Himfa másként Halogyharmada” nevű helyen leírtak egy Szent Lőrinc tiszteletére szentelt templomot.

Az 1564-ben már csak romként említett egyház helyét Benczik Gyula levéltáros a himfai horgásztavat tápláló patak torkolata feletti dombon lokalizálta. A török által felégetett hegyháti falvak, köztük Halogy is, a hódoltság után települtek újra, de temploma, amelyet az „őrangyalok” tiszteletére szenteltek, csak a századfordulón épült fel. A katolikus egyház tanítása szerint minden emberi teremtménynek van őrangyala, aki vigyáz rá, aki kétségeiben sugallja számára a helyes döntést. Az őrzőangyal olyan, mint egy pásztor, akinek az a feladata, hogy a lelket védelmezze és elvezesse az örök életbe. A Szentírás az égi szellemek közül csak a főangyalokat, Gábrielt, Rafaelt és Mihályt nevesíti. Őrangyalok névünnepét a XVI. században, Spanyolországban kezdték megülni. Búcsújukat hazánkban még a századfordulón is szeptember első vasárnapján tartották, és ünnepük csak X. Piusz pápa intézkedése nyomán került végérvényesen Mihály arkangyal névünnepének nyolcadára. Az őrangyalok tisztelete az 1563-ban befejezett Tridenti Zsinat döntése alapján terjedt el Európa-szerte. Ennek szellemében számos újonnan épült magyarországi templom is az „őrangyalok” címet kapta. A titulust általában filiák templomainak adták abból a jámbor megfontolásból, hogy a plébánosuktól távolabb élők jobban rászorulnak az angyalok oltalmára. A halogyi filia egyházának felépítésére Berkovics József plébános 1896-ban kezdeményezett gyűjtést. A millenniumi ünnepséget a kijelölt templomtéren tartották meg, ahol emlékfákat ültettek.

Az őrangyal-ábrázolásoknak pontos ikonográfiai szabályozásuk volt. Az őrzőangyal mindig az ember jobbján áll. Halogy oltárképén is ezt látjuk. Az angyal a vizet hordó gyermek kezét fogja, és egy keskeny pallón így vezeti át a meredek szakadék túlsó oldalára.

Ajánlott énekek:

672 Áldjátok az Istent

Benedicite Dominum

Szent Angyalok közös része

Introitus,

Dallam:

Gregorián típusdallam.

Bibliai szakasz:

Zs 102,20.1.22

Forrás:

Éneklő Egyház 672 (821. oldal),

Az angyaloknak, e tiszta szellemeknek, erős hatalmaknak életük egész boldogító tartalmát e kettő teszi: látni, áldani Istent a mennyben, „uralkodásának helyén” – s megtenni híven az ő parancsát a földön, az emberek üdvösségének érdekében.

Áld-já - tok az Is - tent, minden an-gya - la - i, ti e -
rős ha - tal-mak, kik hall-ván hangját, meg-te-szi - tek hí -
ven az ő pa - ran - csát.

Itt hallgathatód:

Áldjátok az Istent, minden angyalai, ti erős hatalmak, kik hallván hangját, megteszitek híven az ő parancsát.

(1) Áldjad, én lelkem az / Urat * és egész bensőm az ő szent / nevét.

(2) Áldjátok, minden teremtményei, az / Urat * az ő uralkodásának minden / helyén. ANT.

Dicsőség az Atyának és / Fiúnak, * és Szentlélek / Istennek.

Miképpen kezdetben vala, most és / mindenkor, * és mindörökkön örökké, / ámen! ANT.

673 Uram, mi Urunk

Domine, Dominus noster

Graduále

Bibliai szakasz:

Zs 8,2.5

Forrás:

Éneklő Egyház 673 (822. oldal),

U - ram, mi U - runk, mily csodálatos a te
neved az e - gész föl - dön!

Az Úr nagysága kétszeresen megnyilvánult nekünk: egyszer az ő felségének a teremtésben való megmutatkozása által, másodszer a megváltásban, amikor megemlékezett az emberfiakról, meglátogatta őket. Ez a megemlékezés örökké tartó, végigkíséri az Egyházat minden támadások közt (alleluja-vers!) a történelem századain.

Uram, mi urunk! * mily csodálatos a Te neved az egész földön!

V. (!) Mily magasztos a te dicsőséged * minden e/gek fölött! **MILY CSODÁLATOS.**

V. Micsoda az ember + hogy megemlékezel róla? * mi az ember fia, hogy meglátogatod őt? **MILY CSODÁLATOS.**
URAM, MI URUNK.

Itt hallgathatod:

Krisztus, te Fénye 259

Christe sanctorum decus
angelorum

Szent Angyalok közös része
Himnusz

Dallam:

Cantus Catholici.

Szöveg:

Kájoni Kancionále felhasználásával

Forrás:

Éneklő Egyház 259 (324. oldal)

Krisz - tus, te fé - nye a szent an-gya - lok - nak,
em - be - ri nem - nek u - ra és ve - zé - re,
add, hogy a meny - nyet bir - to - kol - juk egy - kor
jó - sá - god ál - tal!

Himnusz a szent angyalokról. Szent Mihály a Sátánnal az idők végéig tartó harc Vezére, s éppen ezért az igazi — az isteni igazságon alapuló — béke őre, az Egyház fő pártfogója. Gábrriel a Látogatás angyala, kinek alakja az ősi ígéretre emlékeztet: az Asszony magva majd eltörpíti a Kígyó fejét. Ráfáel az ószövetségi Szentírásban Tóbiás őrzője a hosszú vándorúton, s annak az orvoságnak szerzője, mely a húséges öreg Tóbiást meggyógyította. Ezért kérjük őt földi vándorutunk alatt testi-lelki bajaink orvosául.

(1) Krisztus, te Fénye a szent angyaloknak,
emberi nemnek ura és vezére:
add, hogy a mennyet birtokoljuk egykor
jóságod által.

(2) Szent Mihály angyalt, békességnek örét
küldd el a mennyből néped oltalmára,
fordítsa jóra erős karja által
minden ügyünket.

(3) Gábrriel angyal, erősséges Hírnök
űzze el tőlünk ősi Ellenségünk,
jőjjön e házba, látogasson minket
szent templomokban.

(4) Ráfáel angyal, üdvösséges Orvos
jőjjön el hozzánk, hadd gyógyítsa lelkünk,
óvja a gyengét, irányítson minket
vándorutunkon.

Itt hallgathatod:

(5) Légy velünk, kérünk, asszonyunk Szűz Mária,
s angyali rendek dicső sokasága,
mellettünk álljon szentek társasága
és pártfogása.

(6) Add meg ezt nekünk, felséges Úristen,
három személyben egylényegű Isten,
téged a mennyben nagy tisztesség illet,
s minden dicsőség. Ámen.

Ajánlott rózsafüzér imádság és litánia:¹⁸

Angyal rózsafüzér

(ötvezetes)

FELÉPÍTÉSE:

Bevezetés (1 szem)

5 tized (5-ször 1+10 szem)

A RÓZSAFÜZÉR ELMONDÁSA:

(főképp október másodikán)

Keresztvetés

Bevezetés:

1 Hiszekegy

Tizedekre (5):

(Minden tizednek egyetlen imája van)

Nagy (önálló) szemre:

Add nekünk Urunk, mennyei seregeid segítségét,
hogy védelmezzenek a gonosz ellenség támadásaitól,
hogy a mi Urunk drága szent Vére és a Boldogságos Szűz Mária közbenjárására
minden bajtól megszabadítva, Téged újból békén szolgálhassunk. Ámen.

Kis szemekre (10):

ima

Zárásra:

Szent Isten, szent, erős Isten, szent, halhatatlan Isten, könyörülj rajtunk!

Záró ima:

Szent vagy, szent vagy, szent vagy, mindenség Ura, Istene!

Dicsőséged betölti a mennyet és a földet.

Hozsanna a magasságban!

Áldott, aki jön az Úr nevében, hozsanna a magasságban!

¹⁸ Az imádság számunkra olyan, mint a csönd. A csönd a zenében elválaszt egymástól különböző hangokat, és tartalommal tölti meg őket. Az imádság az életben elválaszt egymástól különféle eseményeket és történeteket, és segít meglátni azok valódi jelentőségét. Az imádság az a csönd, melyben Isten szólít a nevemen.

Keresztvetés

TÖRTÉNETE:

Ezt a rózsafüzért október 2-ára és az angyal-ünnepekre kaptuk az elmúlt évtizedekben.
A főangyalok ünnepe: szeptember 29-e, az angyalok ünnepe: október 2-a.

FORRÁS: Jánossy Gábor [szerk.]: Rózsafüzér-imakönyv. Budapest, Stella Maris Alapítvány, 2006.

Litánia a szent angyalokhoz

Uram, irgalmazz!
Krisztus, kegyelmezz!
Uram, irgalmazz!

Uram, irgalmazz!
Krisztus, kegyelmezz!
Uram, irgalmazz!

Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

Atyaisten, angyalok teremtője
Fiúisten, angyalok ura
Szentlélek Úristen, angyalok élete
Szentháromság egy Isten, angyalok gyönyörúsége

Könyörülj rajtunk!
Könyörülj rajtunk!
Könyörülj rajtunk!
Könyörülj rajtunk!

Szentséges Szűz Mária
Angyalok Királynője

Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!

Szent Szeráfok, a szeretet angyalai
Szent Kerubok, az Ige angyalai
Szent Trónok, az élet angyalai
Imádás szent angyalai
Szent Uraságok
Szent Hatalmasságok
Szent Erősségek
Az Isten trónja előtt szolgáló angyalok
Szent Fejedelemségek
Szent Arkangyalok
Szent (Őr)angyalok
A világ kormányzását ellátó szent angyalok

Könyörögjete érettünk!
Könyörögjete érettünk!
Könyörögjete érettünk!
Könyörögjete érettünk!
Könyörögjete érettünk!
Könyörögjete érettünk!
Könyörögjete érettünk!
Könyörögjete érettünk!
Könyörögjete érettünk!
Könyörögjete érettünk!
Könyörögjete érettünk!

Szent Mihály főangyal
Te, Lucifer legyőzője
Te, a hit és alázat angyala
Te, a szent kenetek őrzője
Te, a haldoklók védőangyala
Te, az igaz hívők védőbástyája
Te, a mennyei seregek vezére

Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!

Szent Gábor főangyal
Te, a megtestesülés angyala
Te, Isten hűségese követe
Te, a remény és béke angyala

Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!

Te, Isten szolgálóinak és szolgálóinak patrónusa
Te, a szent keresztség őrzője
Te, a papok közbenjárója

Szent Rafael főangyal
Te, az isteni szeretet angyala
Te, a gonosz ellenség legyőzője
Te, a nagy segítő szükség idején
Te, a fájdalom és gyógyulás angyala
Te, az orvosok és utazók védőangyala

Mindnyájan, ti nagy és szent főangyalok
A hozzánk, emberekhez rendelt szolgálat angyalai
Mindnyájan szent Őrangyalok
Ti, segítőink minden szükségben
Ti, fények a mi sötétségünkben
Ti, támaszaink minden veszélyben
Ti, figyelmeztetőink lelkiismeretünkben
Ti, közbenjáróink Isten trónja előtt
Ti, a gonosz ellenséggel szemben elhárító pajzsaink
Ti, állandó kísérőink
Ti, biztos vezetőink
Ti, hűséges barátaink
Ti, okos tanácsadóink
Ti, példaképeink az engedelmisségben
Ti, vigasztalóink a magányban
Ti, az alázatosság és a tiszta szív tükrei
Családjaink angyalai
Papjaink és lelkipásztoraink angyalai
Gyermekeink angyalai
Otthonunk és hazánk angyalai
A Szentegyház angyalai
Mindnyájan szent (Őr)angyalok

Álljatok mellettünk az életben!
Álljatok mellettünk halálunkkor!
A mennyben meg fogjuk köszönni nektek.

Isten Bíránya, ki elveszed a világ bűneit!
Isten Bíránya, ki elveszed a világ bűneit!
Isten Bíránya, ki elveszed a világ bűneit!

Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

Uram, irgalmazz!
Krisztus, kegyelmezz!
Uram, irgalmazz!
Angyalainak parancsolt felőled!

**Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!**

**Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!**

**KönyörögjeteK érettünk!
KönyörögjeteK érettünk!
KönyörögjeteK érettünk!
KönyörögjeteK érettünk!
KönyörögjeteK érettünk!
KönyörögjeteK érettünk!
KönyörögjeteK érettünk!
KönyörögjeteK érettünk!
KönyörögjeteK érettünk!
KönyörögjeteK érettünk!
KönyörögjeteK érettünk!
KönyörögjeteK érettünk!
KönyörögjeteK érettünk!
KönyörögjeteK érettünk!
KönyörögjeteK érettünk!
KönyörögjeteK érettünk!
KönyörögjeteK érettünk!
KönyörögjeteK érettünk!
KönyörögjeteK érettünk!
KönyörögjeteK érettünk!**

**Kegyelmezz nekünk!
Hallgass meg minket!
Irgalmazz nekünk!**

**Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!**

**Uram, irgalmazz!
Krisztus, kegyelmezz!
Uram, irgalmazz
Hogy oltalmazzanak minden utadon!**

Könyörögjünk!

Mindenható örök Isten!

Add nekünk mennyei seregeid segítségét, hogy megóvjanak a gonosz ellenség rettenetes támadásaitól,
és a mi Urunk, Jézus Krisztus drága Vére által minden szükségtől megszabadulva,
a Boldogságos, Szepültelen Szűz Mária közbenjárására újra békességben szolgálhassunk Neked.

A mi Urunk, Jézus Krisztus, a Te Fiad által,
aki Veled és a Szentlélekkel egységben él és uralkodik Isten, mindörökkön örökké.
Ámen.

Szent Teréz Anya: Az Élet himnusza

Az élet egyetlen - ezért vedd komolyan!
Az élet szép - csodáld meg!
Az élet boldogság - ízeleld!
Az élet álmom - tedd valósággá!
Az élet kihívás - fogadd el!
Az élet kötelesség - teljesítsd!
Az élet játék - játszd!
Az élet vagyom - használd fel!
Az élet szeretet - add át magad!
Az élet titok - fejtse meg!
Az élet ígéret - teljesítsd!
Az élet szomorúság - győzd le!
Az élet dal - énekeleld!
Az élet küzdelem - harcold meg!
Az élet kaland - vállald!
Az élet jutalom - érdemeld ki!
Az élet élet - éljed!

M NÁDASD

Nádasd **M**

Katafa

A két település között az Világosságos Rózsafüzér imádságot imádkozzuk. (Lásd 75. oldal.)

2,3 km

**** Erőteljes emelkedők, de jól járható útvonal**

*** Jól járható**

*** Jól járható**

**** Néhol az emelkedők miatt nehezen járható**

****** Hiányosan jelzett főútvonal**

Szent Kereszt felmagasztalása templom

A rómaiak idejében a mai Nádasd település közelében vezetett el az az Itáliába tartó fontos útvonal, amelyik Saváriát is érintette. A régi út nyomai a településen és környékén ma is több helyen megfigyelhetők. Nádasd a XII - XV. században a Nádasdy nemzetség központja volt, a család innen veszi eredetét. Minden bizonnyal a Nádasdyak ősei építették a XII. században azt a körtemplomot és a hozzákapcsolódó tornyot, amelyet 2003-ban tártak fel. Az 1500-as években a család székhelye már Sárváron volt, de feltételezhető, hogy Nádasdy Tamás a nyomdaalapító reneszánsz főúr 1498-ban még itt született.

A kerektemplomot a XIII. században bővítették, 1376-ban mint Szent Márton tiszteletére szentelt plébániatemplomot említik. A nádasdi templom a XVI. század vége táján a protestánsoké lett, 1732-ben került vissza katolikusokhoz. Az ősi templomot 1888-ban bontották le, a ma álló épület 1888-89-ben készült Friedrieger Frigyes tervei alapján. A templomnak kettős titulusa van, a Szent Kereszt felmagasztalása és Szent Márton püspök.

2003-ban lelték fel a templomkertben a XI. században épült, lakótoronnyal erősített körtemplom (rotunda) alapjait, amelyet a XIII. században nyugati irányban hosszajóval bővítették. A Szent Márton püspök patrocíniumára szentelt anyaegyház erődtornyával és az 1786-ig befogadó temetőjével a környék legkiemelkedőbb dombján épült. Lakótoronyából észak-kelet és észak-nyugat irányában a Rába völgyére, délre és nyugatra a hegyháti utakra, északra a kőszegi és stájer hegyekig lehetett látni.

A XI. századi erősített rotunda – mai ismereteink szerint – páratlan építmény hazánkban. Európában hasonlót Prágában és Tynecben (Krakkó mellett) ismerünk. Egyedi jellegzetessége még a keleti falszakaszba mélyített, ívelt fülkeoltár. Továbbá a rotunda északi oldalán épült lakótoronyba nyíló kőküszöbös kapu, és a torony keletre nyíló külső kapuja. Látható a XIII. századi átépítéskor készült oltár alapja, a XI. századi és a XIII. századi téglapadozat maradványai.

A torony aljában talált XI. századi sír és az oltár előtt földbe mélyített sír (XIII-XVI. századig), a Nádasdy nemzetség temetkezési helyei. A lelet feltárójának, P. Hajmási Erika régészasszonynak véleménye szerint a Nádasdyak legkorábbi kiserődje és nemzetiségi temploma volt az erődített rotunda, a Szent Márton plébániatemplom. 1376-ban van írásos említése. Ebben az oklevélben a templomtól délre (Föjszeg) négy nemesi kúria is szerepel.

A templomot 1600-ban romos állapotából újjáépítik az akkor lutheránus Nádasdyak és Balázs nevű prédikátort szerződtetnek. Ez az első írásos említése az evangélikus vallásnak Nádasdon. 1683-tól licentiátust bíz meg a győri megyéspüspök Smodis Mihály személyében, aki 1698-ban is ellátja a plébánost helyettesítő feladatát. A licentiátus sajátos magyar intézmény volt a török hódoltság idején, amikor a paphiány miatt írni-olvasni tudó civil férfiakat bízott meg a püspök a vallásos élet fenntartásával egy-egy plébánián. Felhatalmazásuk volt arra, hogy vasárnap és ünnepeken összegyűjtsék a lakosságot a templomban, ahol igeliturgiát végeztek, eltemették a halottakat, a falu ügyes-bajos dolgait intézték, de szentségeket nem szolgáltattak ki. Ezeket az időnként megjelenő papok végezték (leginkább ferences barátok). 1706-ban ismét evangélikus tanítót, Csákány Pált ismerünk a négy faluból álló „lutheránus eklézsiá”-ban. 1725-től 1732-ig Áts Ferenc a lelkész.

1732-ben Battyhány Lajos gróf, Vas megye főispánja végrehajtja VI. Károly császár – Magyarországon III. Károly király – rendeletét (Carolina Resolutio), amely szerint vissza kell adni az egyházi ingatlanokat eredeti tulajdonosának. Így kapja vissza a róm. kat. plébánia is templomát és plébániaházát. Kereszturi János plébános kezdi írni az anyakönyveket 1732 decemberében. Attól kezdve folyamatosan az összes anyakönyv meg van a plébánián. Ők őrzik az evangélikusok és reformátusok keresztelését, házasságkötését, temetését is, feltüntetve és megtartva felekezeti hovatartozásukat 1783-ig, amikor a nádasdi evangélikusok közössége a körmendi gyülekezet fiúja lett. (34 család).

Ajánlott énekek:

A Szent Keresztnek dicséretéről 294

Népeinek

Dallam:

Cantus Catholici.

Szöveg:

Kájonai Kancionále alapján

Forrás:

Éneklő Egyház 294 (356. oldal)

A Szent Keresztnek di-csé-re-té-ről, ha-tal-má-ról szól-junk,

nagy e-re-jé-ben kik i-ga-zán bí-zunk.

Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepére (szeptember 14., lásd „Sanctorale”-t). A szent kereszt nem csak egy történelmi pillanatban volt megváltásunk eszköze, hanem az idők végéig árasztja kegyelmi erejét.

(1) A Szent Keresztnek dicséretéről, hatalmáról szóljunk, nagy erejében kik igazán bízunk.

(2) Megnyitja nekünk mennynek kapuját, illő magasztalni, s Krisztust követvén keresztünk hordozni.

(3) Üdvözlégy, szép Fa, emberi nemnek üdvösségszája,
vérevel szentelt világ Megváltója.

(4) Ó kegyes Jézus, engedd meg, kérünk, hogy a Kereszt fénye
halálunk után vigyen üdvösségre!

Itt hallgathatod:

295 Előttünk tündöklék Krisztus keresztje

Szeptember 14.

Szent Kereszt felmagasztalása

Népének

Dallam:

XVII. századi, Kersch alapján.

Szöveg:

Népi gyűjtés alapján.

Forrás:

Éneklő Egyház 295 (357. oldal)

E - lőt - tünk tün - dök - lik Krisz - tus ke - reszt - je,
raj - ta függ fe - szít - ve Meg - vál - tó tes - te.

R) Ó, mily ál - dott vagy, győz - tes Ke - reszt - fa,
Krisz - tus Ki - rály szent tró - nu - sa!

Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepére. A kereszt, egykor a gyalázat fája, most a dicsőség jelvénye, „crux gemmata”, vagyis drágakővel ékesített kereszt. Egyben a kegyelem trónusa, melyhez bizalommal zarándokolnak minden népek és korszakok.

(1) Előttünk tündöklék Krisztus keresztje,
rajta függ feszítve Megváltó teste.

R) Ó, mily áldott vagy, győztes Keresztfá,
Krisztus Király szent trónusa!

(2) A töviskoszorú már szép korona,
a szent vér: drágakő, fénylik bíbora. R)

(3) Teeléd járulnak mind az emberek,
hogy reményt s életet nálad nyerjenek. R)

Itt hallgathatod:

541 Isten pedig dicsekedjünk

Nos autem gloriari

Dallam:

Gregorián típusdallam.

Bibliai szakasz:

Gal 6,14; Zs 66

Forrás:

Éneklő Egyház 541 (649. oldal)

Mi pe - dig di - cse - ked - jünk, Urunk, Jézus Krisztus
kereszt - je - ben; ben - ne van a mi üd - vünk,
é - le - tünk és fel - tá - ma - dá - sunk.

„Tőlem távol legyen, hogy másban dicsekedjem, mint Urunk Jézus keresztjében, mely által nekem a világ keresztrefeszített és én is a világnak.” E kereszt ugyan „a zsidóknak botrány, a pogányoknak ostobaság, a meghívottaknak azonban, akár zsidók, akár pogányok, Isten ereje és Isten bölcsessége.” (Szent Pál.)

Mi pedig dicsekedjünk, Urunk, Jézus Krisztus keresztjében; benne van a mi üdvünk, életünk és feltámadásunk.

(1) Könyörüljön rajtunk az Isten és áldjon meg /minket, *
világosítsa reánk orcáját és könyörüljön /rajtunk. ANT.

(2) Hogy megismerjük a földön a te /utadat, *
minden nemzet meglássa a te üdvözítő /művedet. ANT.

(3) Hálát adjanak neked a népek, ó, /Isten, *)
hálát adjanak neked minden /nemzetek. ANT.

A Dicsőség elmarad.

Laudes Crucis

Nagypéntek

Szekvencia

Dallam:

Budai Psalterium, 15. sz.

Szöveg:

Szentviktori Ádám,

Sík Sándor fordításában

Forrás:

Éneklő Egyház 824 (1427. oldal)

Szekvencia a Szent Keresztről.

Énekelhető a kereszthódolat alatt vagy a rákövetkező szentségi körmenetben. Előénekesek (a) és a nép (b) felváltva énekelheti.

(1a) A Keresztet ünnepeljük,
a Keresztnek énekeljük
ujjongó dicséretét!

(1b) Kereszt a mi győzedelmünk,
itt adatott letepernünk
ellenségünk erejét.

(2a) Rajta függ a Feláldozott,
egy világot ki megmosott
az ősbűnnek szennyitől.

(2b) Ki terjeszti négyes ágát,
és a földnek négy határát
egybefogja, élteti.

Itt hallgathatód:

A Keresztet ünnepeljük 824

1 a. A Ke-resz-tet ün-ne-pel-jük, a Ke-reszt-nek é-ne-kel-jünk

uj-jon-gó di-csé-re-tet. 1 b. Ke-reszt a mi győ-ze-del-münk,

itt a-da-tott le-te-per-nünk el-len-sé-günk e-re-jét.

2 a. Raj-ta függ a Fel-ál-do-zott, egy vi-lá-got ki meg-mo-sott

az ő-s-bűn-nek szeny-nyi-től. 2 b. Ki-ter-jeszt-ti né-gyes á-gát,

és a föld-nek négy ha-tá-rát egy-be-fog-ja, él-te-ti.

Itt hallgathatód:

Első dallamon:

(3a) Áldják az Úr szent Keresztjét,
kik általa megszerezték
az életnek kincseit!

(3b) Üdvösséges, boldog Oltár,
mily tüzesen bíboroltál
a Báránynak véritől!

Második dallamon:

(4a) Bűnnek, bajnak üdvös írja,
mit magában meg nem bírta:
veled bírja a hívő.

(4b) Győztes szent Fa, világosság!
Nincs több ilyen virágos ág,
ily koszorús földi tő.

Ámen!

Magasan áll a Golgota ormán

Magasan áll a Golgota ormán
A szent Kereszt elhagyottan, árván.
Csak egy angyal zokog ott magában,
Elmerülve néma fájdalmában.
Ó ha én is ott lehettem volna,
Mint a záppor, a könnyem úgy folyna,
Minden csepp vért százszor megcsókolnék,
Nem mennék el soha többé onnét.

Vértől ázott a Keresztnek fája.
Az angyalnak könnye csorog rája.
Sírva néz a töviskoronára.
Melyből elhalt az ég s föld királya.
Ó, ha én is ott lehettem volna,
Mint a zápor, a könnyem úgy folyna,
Meghasadna, megrepedne szívem,
Úgy zokognék, a Kereszt tövében.

Szent szűz kérünk, égő fájdaladra,
Légy az édes irgalomnak Anyja,
Vérző Szíved ölelje Magához,
Ki Veled lép a szent Keresztfához,
Ó, ha én is ott lehettem volna,
Mint a zápor, a könnyem úgy folyna,
Minden csepp vért százszor megcsókolnék,
Nem mennék el soha többé onnét.

Uram Jézus, légy irgalmas nekünk,
Ó, bocsásd meg tengernyi sok vétünk.
Zárj kegyesen vérző szent sebedbe,
Végy fel Hozzád majd egykor a mennybe!
Ó, ha én is ott lehettem volna,
Mint a zápor, a könnyem úgy folyna.
Minden csepp vért százszor megcsókolnék,
Nem mennék el soha többé onnét. Ámen.

Ma-ga-san áll a Gol-go-ta or-mán,
Csak egy angyal zo-kog ott ma-gá-ban,
A szent ke-reszt el-ha-gyot-tan, ár-ván.
El-me-rül-ve né-ma fáj-dal-má-ban.
Ó, ha ve-le ott le-het-tem vol-na,
Mint a zá-por a könnyem úgy foly-na.
Min-den csepp vért százszor meg-csó-kol-nék,
S nem mennék el so-ha töb-bé on-nét.

Van egy jó hely

Van egy jó hely, oda megyek,
lerakom ott a terheket,
Ott fenn a hegyen van az a hely,
ahol a szív békére lel.
A Golgotán áll a kereszt,
ha bűnös vagy oda mehetsz!

Emberekért ömlött a vér
kegyelmet kap az aki kér.
Ott fenn a hegyen van az a hely,
ahol a szív békére lel.
A Golgotán áll a kereszt,
ha bűnös vagy oda mehetsz!

Csodálatos ez a titok,
Szellemével megragadott.
Ott fenn a hegyen van az a hely,
ahol a szív békére lel.
A Golgotán áll a kereszt,
He elhagytad visszamehetsz!

Azóta tart a kapcsolat,
Ő vigyáz rád, el nem szakad.
Ott fenn a hegyen van az a hely,
ahol a szív békére lel.
A Golgotán áll a kereszt,
Isten szívéen megpihenhetsz!
Isten szívéen megpihenhetsz!

1. Van egy jó hely o-da me-gyek, le-ra-kom ott a
ter-he-ket, Ott fenn a he-gyen van az a hely, a-
hol a szív bé-ké-re lel. A Gol-go-tán áll
a ke-reszt, ha bü-nös vagy o-da me-hetsz.

Ajánlott imádság és litániák:

Nagy Szent Leó pápa beszédéből:

„A te Kereszted minden áldás forrása, minden kegyelem oka. Átala a hívők gyengeségük helyett erőt kapnak, a gyalázat helyébe dicsőséget, a halál helyébe életet. A régi áldozatok sokaságának megszűntével, a sokféle áldozatot most a Test és Vér egyetlen följajnlása teljesíti be. Mert Te vagy az istennek Báránya, krisztus, ki elveszi a világ bűneit, s így önmagadban véghezviszel minden misztériumot, hogy miként egyetlen áldozat van itt minden korábbi helyett, úgy minden népből egyetlen ország legyen.”

Litánia a szent Keresztről

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!

Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

Mennyei Atyaisten
Megváltó Fiúisten
Szentlélek Úristen
Szentháromság egy Isten

Szent Kereszt, az Atyaisten igazságosságának
és bölcsességének csodája
Szent Kereszt, a Fiúisten szeretetének győzelme
Szent Kereszt, a Szentlélek szeretetének tűzhelye
Szent Kereszt, az újszülött Megváltó első kívánsága
Szent Kereszt, az élő Krisztus szerelme
Szent Kereszt, Jézus szeretetének trónja
Szent Kereszt, Jézus szószéke
Szent Kereszt, Jézus áldozati oltára
Szent Kereszt, a haldokló Jézus végrendelete
Szent Kereszt, a föltámadt Jézus dicsősége és tisztessége
Szent Kereszt, Jézus ítélőszéke
Szent Kereszt, Jézus kormánypálcája
Szent Kereszt, isteni vérrrel áztatott fa
Szent Kereszt, a kereszténység küzdő seregének zászlaja
Szent Kereszt, a tökéletesség királyi útja
Szent Kereszt, az üdvösség mintája
Szent Kereszt, isteni szeretet záloga
Szent Kereszt, az élet fája
Szent Kereszt, az üdvösség útja
Szent Kereszt, a Paradicsom kulcsa
Szent Kereszt, a nyomorultak segítségére
Szent Kereszt, a szegények vigasza
Szent Kereszt, a gyöngék ereje
Szent Kereszt, a betegek gyógyszere
Szent Kereszt, a haldokló hívók oltalmazója
Szent Kereszt, a gonosz lelkek megfélemlítője
Szent Kereszt, a küzdő Egyház kardja
Szent Kereszt, a szenvedő Egyház üdve
Szent Kereszt, a győzelmes Egyház díszje
Szent Kereszt, az angyalok öröme

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit
Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit
Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!

Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!

Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!
Ments meg minket!

Kegyelmezz nekünk!
Hallgass meg minket!
Irgalmazz nekünk!

Imádunk és áldunk, legszentebb Urunk, Jézus Krisztus. **Mert szent Kereszteddel megváltottad a világot.**

Könyörögjünk!

Isten, aki a kereszt éltető lobogóját egyszülött Fiad drága vérével megszentelted,
add kérünk, hogy akik áhítattal tisztelik, oltalmát is élvezzék.

A mi Urunk, Jézus Krisztus által.

Ámen.

FORRÁS: Szerencsés Zsolt [szerk.]: Litániák az Atyáról, Jézus Krisztusról és a Szentlélekről.
Budapest, Kerekes Kegytárgy Nagykereskedés, 2000.

Most a **zarándoklat és a búcsú keresztény katolikus megközelítéséről** szeretnénk szólni pár szót. Először is mi katolikusok mindig nagy figyelemmel kísérjük az Egyház tanítását. Mit mond tehát a tanító a búcsúról?

A búcsú Isten színe előtt, a már megbocsátott bűnökért járó, ideig tartó büntetések elengedése részben vagy teljesen, melyet a katolikus hívő, aki megfelelően felkészült, és teljesítette a kiszabott feltételeket, elnyer az egyház segítségével, amely mint a megváltás szolgálója Krisztus és a szentek elégtételt nyújtó érdemeinek kincstárát hivatalosan kezeli, és abban részesítheti tagjait.

Mit jelent a büntetések elengedése?

Isten országában rend van és igazságosság: minden jótett jutalmat és minden rossz tett, azaz bűn, büntetést kap, vagy e földi életben, vagy a másvilágon. Miként a jutalom arányos a jótett érdemével, úgy a büntetés is arányos a bűn rosszságával. A bocsánatos bűnökért ideig tartó, a halálos bűnökért örökké tartó büntetés, azaz kárhozat jár. Ha az ember bocsánatot nyer a bűneire, visszakapja az elvesztett kegyelmi életet, s újra kedvessé válik Isten szemében. Ez Isten irgalmának ajándéka. Isten azonban igazságos is, és igazságossága megköveteli, hogy az elkövetett bűnök büntetést kapjanak. Ezért marad vissza a bűnbocsánat, mind a halálos, mind a bocsánatos bűnök megbocsátása után bizonyos mennyiségű, azaz bizonyos ideig tartó büntetés, melyet az ember vagy leró, vagy elengedését külön ajándékként megkapja. Ez az ajándék a BÚCSÚ.

Vagyis kedves testvérek a búcsújárásnak csak akkor van értelme igazán, ha az ember már meggyóna a bűneit. A gyónással megnyerjük újra a kegyelmi életet. Viszont még nem mentesültünk a büntetéstől. A búcsújáró ettől is megszabadulhat!

Érdekes, hogy miért nevezzük búcsúnak?

Ennek az ajándéknak a latin neve „indulgentia”, ami azt jelenti, hogy „elengedés”. A latin teológiai gondolkodás Isten vagy a pápa oldaláról nézi az ajándékot, és az elengedés gesztusát emeli ki. A magyar nyelv és gondolkodás inkább az ajándékot nyerő lélek oldaláról nézi a kérdést, és innen úgy látszik, hogy az ember búcsút vehet a különben reá váró büntetésektől, azaz megszabadul tőlük. E búcsúvétel alapján adták a nevet az elengedés ajándékának. Érdekes, hogy maga a búcsú szavunk mint vallásos tárgykörbe tartozó kifejezés nem átvett szó. Nem kaptuk azt se a szlávoktól se a római nyelvből. Teljesen a miénk.

KATAFA

Katafa áthaladás Nagymizdó

Áthaladás:

4,6 km

** Erőteljes emelkedők és lejtő, de jól járható útvonal

* Jól járható

* Jól járható

** Néhol az emelkedők miatt nehezen járható

**** Hiányosan jelzett főútvonal

Béke Fejedelme

Poco rubato

Bé - ke Fe - je - del - me, szent - sé - ges Is - te - nünk!

Úr Jé - zus szent Szí - ve, bé - ké - ért es - dek - lünk.

R) Bé - két adj szívünknek, bé - két csa - lá - dunknak,

bé - két nem - ze - tünk - nek, bé - két a vi - lág - nak!

Béke fejedelme, szentséges Istenünk!
Úr Jézus szent Szíve, békéért esdeklünk.

R) Békét adj szívünknek, békét családjunknak,
békét nemzetünknek, békét a világnak!

Szűz Mária Szíve, béke példaképe,
Fiad szent Szívénél közbenjárónk légy te! R)

Liliom, virágszál te vagy, ó, Mária,
Eszközölj Fiadnál békét a számunkra! R)

Árvák és özvegyek sírását hallgasd meg,
Könyörgésüket, ó, Mária, ne vesd meg! R)

Derítsd fel hazánkra a béke napját,
Adjál világ békét, Mária, Szűzanyánk! R)

Szüntesd meg a világ háborgó tengerét
Enyhítsd vérző szívünk fájdalmát, keservét! R)

Itt hallgathatod:

Páros év: Szent Anna templom
Páratlan év: Mindenszentek dicsőségére
kápolna (lovardai út)

Nagymizdó   **Szarvaskend**
A két település között az **Fájdalmas Rózsafüzér**
imádságot imádkozzuk. (Lásd 72. oldal.)

 NAGYMIZDÓ

2,5 km

* Enyhe emelkedők, de jól járható
útvonal

* Jól járható

* Jól járható

** Néhol az emelkedők miatt nehezen
járható

**** Hiányosan jelzett főútvonal

Szent Anna templom

1886-ban épült. Jelenleg a gersekaráti plébániához tartozó filiálé.

Szent Anna asszony a keresztény hagyományok szerint Szűz Mária édesanyja. Az Újszövetség semmit nem mond Szűz Mária szüleiről. Egy II. századi apokrif irat szerint Mária édesanyját Annának (jelentése: *kegyelemmel áldott*), apját pedig Joachimnak (*Isten megvigasztal*) hívták.

A legenda elbeszélése szerint Szent Anna szüleit Stolanusnak és Emerenciának hívták, akik Betlehemben éltek. Anna a Názáretben élő Joachimnak lett a felesége, s mindketten Júda nemzetségéből és Dávid házából származtak. Húsz évig éltek már együtt, de nem volt gyermekük. A vagyonukat három részre osztották: egy részt maguknak tartottak meg, a másik részt a templomnak és a papoknak adták, a harmadik részt pedig szétosztották a szegények között. Anna, aki keservesen bánkódott gyermektelenségük miatt, megfogadta, hogy ha gyermeke születik, azt a templom szolgálatára szenteli.

Gyermektelenségük fájdalmát tovább fokozta egy eset: a templomszentelés ünnepére fölmentek Jeruzsálembe, és Joachim áldozati ajándékot akart felajánlani, de egy Iszakár nevű pap visszautasította az ajándékot azzal a megokolással, hogy bűnös kézből nem fogadja el. Joachim házasságának terméketlenségét ugyanis bűnössége nyilvánvaló jelének látta.

Joachimot ez a megszegényítés olyan érzékenyen érintette, hogy hazatérve elhatározta: nem marad többé a városban, hanem elbujdosik az erdőkbe és a mezőre, a pásztorok közé. És így is tett. Nem sokkal később azonban megjelent neki Isten angyala és megvigasztalta. Megígérte neki, hogy imádságaiért és alamizsnáiért Anna gyermeket szül, mégpedig egy leányt, akit majd Máriának kell nevezniük. Az angyal azt is megmondta, hogy a gyermek fogantatásától fogva telve lesz Szentlélekkel. Szava igazsága mellé jelül azt adta, hogy Joachim menjen föl Jeruzsálembe hálát adni Istennek, és a templomban, az Aranykapunál találkozni fog a feleségével, akit ugyanígy angyali jelenés indít arra, hogy a templomba menjen. Úgy is

történt. Joachim és Anna az Aranykapunál találkoztak, boldogan elmondták egymásnak a látomásukat, majd hálát adván Istennek, visszatértek otthonukba, Názáretbe.

Anna az ígéret szerint fogant és megszülte a kislányt, akit Máriának neveztek el. A két jámbor szülő betartotta fogadalmát, és Máriát hároméves korában a templomnak ajánlották föl. Joachim ezután hamarosan meghalt. Anna másodszor is férjhez ment egy Kleofás nevű férfihoz, kitől ismét lánya született, és azt is Máriának neveztek. Kleofás halála után Anna harmadszor is férjhez ment egy Salamon nevű férfihoz, akitől újra leánygyermeket szült, és e harmadik lányt is Máriának neveztek el.

A legenda azt is tudja, hogy Anna még élt, amikor a Szent család Nagy Heródes halála után visszatért Egyiptomból, és megláthatta a kicsi Jézust. Lelkét angyalok vitték Ábrahám kebelére, és amikor az Úr Jézus fölment a mennybe, őt is a mennyországba vitték.

A legenda – az apokrif szerzőktől vett értesülések alapján – így részletezi Jézus rokonságát: az a Mária, aki Anna második házasságából született, később Alfeus felesége lett, és négy fiút szült: a fiatalabb Jakabot, Júdás Tádét és a Zelóta Simont, akik Jézus apostolai lettek, valamint a Justusnak nevezett Józsefet, aki Jézus tanítványa volt. A harmadik Mária, akit atyja után Szalóménak is hívtak, Zebedeus felesége, Jakab és János apostol anyja lett.

Ezek az adatok természetesen nem fedik a történeti valóságot, de jelzik azt a hívő és szeretettel teljes gondoskodást, ahogy a hagyomány próbálta értelmezni az evangéliumokban is előforduló „Úr rokonai” kifejezést.

Illyés Andrásnál olvasható Szent Anna legendája végén: *„Amiképpen a víz annyival tisztább, amennyivel a szép forráshoz közelebb merítették, úgy Szent Anna annyival nagyobb tisztasággal részesült a jóságos cselekedetekben, amennyivel közelebb volt a minden jóságos cselekedeteknek kútfejéhez, a Jézus Krisztushoz.*

Ily kedves lévén azért Szent Anna asszony az Isten előtt, kérjük őt, legyen szószólónk ő Szent Fölségénél, és minékünk nyerjen végig megmaradó szent malasztot, hogy holtunk után mindörökké örvendezvén, dicsérhessük az Úristent a mennyei boldogságban. Istenünk, ki Szent Joachimot és Szent Anna asszonyt arra választottad, hogy tőlük szülessék Egyszülött Fiad édesanyja, az ő közbenjárásukra kérünk, add meg, hogy elnyerhessük az üdvösséget, melyet minden nép számára ígértél.”

Mindenszentek dicsőségére kápolna¹⁹ 2002-ben építette Hittig Gusztáv és felesége Katz Éva. 2017-ig a Boldog IV. Károly Imaliga központja is volt. A felszentelés 2002-ben Konkoly István püspök úr méltatásával történt. A Mária Úti zarándok útvonal minden második évben ezt a helyet választja a megpihenésre.

¹⁹ A katolikus egyházban a mindenszentek napján tartott szentmisék állandó könyörgése: *„Mindenható örök Isten, ki megadtad nekünk, hogy egy napon ünnepelhessük minden szent dicsőségét, arra kérünk, hogy sokszoros közbenjárásukra bőven áraszd reánk irgalmasságodat.”* A VIII. században III. Gergely pápa tette a „Szent Szűznek, minden apostolnak, vértanúnak, hitvallónak és a földkerekségen elhunyt minden tökéletes, igaz embernek” emléknepjévé. 835-ben IV. Gergely pápa a mindenszentek ünnepét november 1-jére helyezte és egyetemes ünnepé tette.

Ajánlott litánia:

Mindenszentek litániája

Uram, irgalmazz!
Krisztus, kegyelmezz!
Uram, irgalmazz!

Mennybéli Atyaisten
Meváltó Fiúisten
Szentlélek Úristen
Szenháromság egy Isten

Szentséges Szűz Mária
Istennek Szent Anyja
Szűzek Szent Szüze

Szent Mihály, Gábor és Ráfael
Mindnyájan szent angyalok

Pátriárkák és próféták

Szent Ábrahám
Szent Mózes
Szent Illés
Szent József
Keresztelő Szent János
Mindnyájan szent pátriárkák és próféták

Apostolok és tanítványok

Szent Péter és Pál
Szent András
Szent János és Jakab
Szent Tamás
Szent Máté
Mindnyájan szent apostolok
Szent Lukács
Szent Márk
Szent Barnabás
Szent Mária Magdolna
Mindnyájan az Úr tanítványai

Vértanúk

Szent István
Antiochiai Szent Ignác
Szent Polikárp
Szent Jusztin
Szent Lőrinc
Szent Ciprián
Szent Bonifác
Szent Adalbert

Uram, irgalmazz!
Krisztus, kegyelmezz!
Uram, irgalmazz!

Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!

Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!

Könyörögj érettünk!
Könyörögjétek érettünk!

Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjétek érettünk!

Könyörögjétek érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjétek érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjétek érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjétek érettünk!

Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!

Szent Gellért
Boldog Apor Vilmos
Becket Szent Tamás
Szent Szaniszló
Fisher Szent János és Morus Szent Tamás
Miki Szent Pál
Jogues Szent Izsák és Brébeuf Szent János
Chanel Szent Péter
Lwanga Szent Károly
Szent Márk, István és Menyhért kassai vértanúk
Szent Perpétua és Felicitász
Szent Ágnes
Goretti Szent Mária
Mindnyájan szent vértanúk

Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjetelek érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjetelek érettünk!
Könyörögjetelek érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjetelek érettünk!
Könyörögjetelek érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjetelek érettünk!

Püspökök és tanítók

Nagy Szent Leó pápa
Nagy Szent Gergely pápa
Szent Ambrus
Szent Jeromos
Szent Ágoston
Szent Atanáz
Nagy Szent Vazul
Nazianzi Szent Gergely
Aranyszájú Szent János
Szent Márton
Szent Patrik
Szent Cirill és Metód
Borromei Szent Károly
Szalézi Szent Ferenc
Tizedik Szent Piusz pápa

Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjetelek érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!

Papok és szerzetesek

Remete Szent Pál
Szent Antal
Szent Benedek
Szent Zoerárd-András és Benedek remeték
Szent Bernát
Szent Ferenc és Domonkos
Aquinoi Szent Tamás
Kapisztráni Szent János
Marchiai Szent Jakab
Loyolai Szent Ignác
Xaviéri Szent Ferenc
Páli Szent Vince
Vianney Szent János
Bosco Szent János

Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjetelek érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjetelek érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!

Árpádházi Szent Margit
Prágai Szent Ágnes
Árpádházi Szent Kinga

Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!

Árpádházi Boldog Jolán
Sziénai Szent Katalin
Avilai Szent Teréz
Limai Szent Róza
Boldog Pio atya
Mindnyájan szent papok és szerzetesek

**Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjétek érettünk!**

Világiak

Szent István király
Szent Imre herceg
Boldog Gizella királyné
Szent László király
Szent Lajos király
Szent Mónika
Árpádházi Szent Erzsébet
Szent Hedvig királyné
Istennek minden szentjei

**Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjétek érettünk!**

Légy irgalmas
Minden gonosztól
Minden büntől
Az ördög cselvetéseitől
Haragtól, gyűlölségtől és minden gonosz akarattól
Az örök haláltól
Megtetesülésed által
Születésed által
Keresztséged és szent böjtölésed által
Kereszted és kínszenvedésed által
Halálod és temetésed által
Szentséges feltámadásod által
Csodálatos mennybemeneteled által
A Szentlélek kiáradása által
Dicsőséges eljöveteled által

**Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!**

VAGY

Krisztus, az élő Isten Fia
Aki e világra jöttél
Aki a kereszten függöttél
Aki miattunk a halált vállaltad
Aki a sírban feküdtél
Aki a halálból feltámadtál
Aki a mennybe felmentél
Aki a Szentlelket az apostolokra elküldötted
Aki az Atya jobbján ülsz
Aki eljössz ítélni élőket és holtakat

**Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!**

Hogy nekünk kegyelmezz
Hogy minket igaz bűnbánatra vezérelni méltóztassál

**Kérünk Téged, hallgass meg
minket!
Kérünk Téged, hallgass meg
minket!**

Hogy minket szent szolgálatodban megerősíteni és megtartani
méltóztassál
Hogy minden jótevőnknek örökkévaló javakat adni méltóztassál
Hogy a földnek bő gyümölcsét megadni és megtartani méltóztassál

VAGY

Hogy nekünk megbocsáss
Hogy elménket mennyei kívánságokra
felindítani méltóztassál
Hogy a magunk, testvéreink, rokonaink és jótevőink lelkét
az örök kárhozattól megmenteni méltóztassál
Hogy a megholt híveknek örök
nyugodalmat adni méltóztassál
Hogy a világot ragálytól, éhségtől és háborútól
megőrizni méltóztassál
Hogy minden népnek békeséget és igaz egyetértést adni méltóztassál

Hogy az Anyaszentegyházat kormányozni és megerősíteni
méltóztassál
Hogy a római pápát és az egész papi rendet
a szent vallásban megtartani méltóztassál
Hogy az egész kereszténységnek egységet adni méltóztassál
Hogy minden embert az evangélium világosságára elvezetni
méltóztassál

Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit!
Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit!
Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit!

Könyörögjünk!

Úristen, oltalmunk és erősségünk: hallgasd meg Egyházad buzgó könyörgését!
Te adod lelkünkbe az irántad való szeretetet: engedd, hogy amit hittel kérünk, azt valóban elnyerjük.
Krisztus, a mi Urunk által.
Ámen.

VAGY

Könyörögjünk!
Istenünk, te látod, hogy gyengeségünk mennyire megbénít bennünket.
Szentjeid példájával kelts bennünk új erőt szeretetednek szolgálatára.
Krisztus, a mi Urunk által.
Ámen.

**Kérünk Téged, hallgass meg
minket!
Kérünk Téged, hallgass meg
minket!
Kérünk Téged, hallgass meg
minket!**

**Kérünk Téged, hallgass meg
minket!
Kérünk Téged, hallgass meg
minket!
Kérünk Téged, hallgass meg
minket!
Kérünk Téged, hallgass meg
minket!
Kérünk Téged, hallgass meg
minket!
Kérünk Téged, hallgass meg
minket!**

**Kérünk Téged, hallgass meg
minket!
Kérünk Téged, hallgass meg
minket!
Kérünk Téged, hallgass meg
minket!
Kérünk Téged, hallgass meg
minket!**

**Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!**

**Kegyelmezz nekünk!
Hallgass meg minket!
Irgalmazz nekünk!**

FORRÁS: Szerencsés Zsolt [szerk.]: Litániák a Szentekről. Budapest, Kerekes Kegytárgy Nagykereskedés, 2000.

katolikus.hu: [1] [2] [3]

TÖRTÉNETE:

A mindenszentek litániája ősi keresztény könyörgés.

A keresztelési liturgiából és a lélekajánlásból lett önálló, szerkezetét sok későbbi liturgia követi.

A középkorban sok változata létezett.

A mai változatot VIII. Benedek pápa határozta meg és ezt később XIII. Benedek és XIV. Benedek pápa megerősítette.

FORRÁS: Magyar Katolikus Lexikon (Mindenszentek litániája)

Ajánlott énekek:

Üdvözlégy szent Anna 279

Július 26.

Szent Joachim és Szent Anna

Népeinek

Dallam:

XVII. századi, Kersch alapján

Szöveg:

Népi gyűjtésből

Forrás:

Éneklő Egyház 279 (344. oldal)

Üd-vöz-légy, Szent An-na, Jé - zus nagyany - ja,
a te hú né-ped-nek nagy vi - gas - sá - ga!

R) Hoz-zád jöt - tünk, ó, szent An - na,

Má - ri - á - nak é - des - any - ja!

(1) Üdvözlégy szent Anna, Jézus nagyanyja,
a te hú népednek nagy vigassága.

R) Hozzád jöttünk, ó szent Anna, Máriának édesanyja!

(2) Eljöttünk hitünkkel, s nagy reménységgel,
ajánlj be Jézusnak szeretetteddel. R)

Krisztus Jézus Nagyanyjának 280

Július 26.

Szent Joachim és Szent Anna

Népeinek

Dallam:

Tárkányi-Zsasskovszky

Szöveg:

Tárkányi-Zsasskovszky

Forrás:

Éneklő Egyház 280 (344. oldal)

(1) Krisztus Jézus Nagymamájának,
dicsőséges szent Annájának
zengjen buzgó éneket
szívünkben a szeretet.
R) Kérünk te szent magzatodért,
és kit ő szült, Megváltónkért,
szent Anna, szent Anna,
Krisztus Jézus nagymama, légy híved oltalma!

(2) Védelmezze pártfogásod
mindenkor az ifjúságot
családjaink gondjainkban
éljenek oltalmadban. R)

(3) Vigasztald a szenvedőket,
az ínséggel küszködőket,
minden árvát s özvegyet
segítsen föl szent kezed. R)

(4) S ha végóránk elközelget,
légy halálos ágyunk mellett,
hogym isteni unokád
adjon égi koronát. R)

Krisztus Jé-zus nagymamájának, di-cső-sé-ges Szent Annájának
zengjen buz-gó é-ne-ke-t szívünkben a sze-re-tet.
R) Kérünk te szent maga-to-dért, és kit ő szült, Megváltónkért,
Szent Anna, Szent Anna, Krisztus Jé-zus nagymama,
légy hí-ve-id ol-tal-ma!

Ajánlott rózsafüzér imádság:

Rózsafüzér Szent Anna tiszteletére

(ötízede)

FELÉPÍTÉSE:

Kereszt

Bevezetés (1+3 szem)

5 tízed (5-ször 1+10 szem)

A RÓZSAFÜZÉR ELMONDÁSA:

(keddenként, főként július 26-án, Szent Anna ünnepén)

Keresztvetés

Keresztre:

1 Hiszekegy

Bevezetés:

Nagy (önálló) szemre:

1 Miatyánk

Kis szemekre (3):

Üdvözlégy Mária, Szent Anna leánya, kegyelemmel teljes, az Úr van teveled.

Áldott vagy Te az asszonyok között és áldott a Te Anyád, Szent Anna,
akitől bűn nélkül fogantattál és születél, és tőled született Jézus, az élő Isten szent Fia.

Asszonyunk Szűz Mária, Istennek Szent Anyja és dicsőséges Szent Anna,
imádkozzatok érettünk, bűnösökért,
most és halálunk óráján. Ámen.

Zárásra:

1 Dicsőség

Tizedekre (5):

Nagy (önálló) szemre:

Áldjad lelkem Szent Annát, Krisztus Jézus nagyanyját,
Szent Anna, Szent Anna, légy híveid oltalma.

Kis szemekre (10):

Üdvözlégy Mária, Szent Anna leánya, kegyelemmel teljes, az Úr van teveled.
Áldott vagy Te az asszonyok között és áldott a Te Anyád, Szent Anna,
akitől bűn nélkül fogantattál és születted, és tőled született Jézus, az élő Isten szent Fia.
Asszonyunk Szűz Mária, Istennek Szent Anyja és dicsőséges Szent Anna,
imádkozzatok érettünk, bűnösökért,
most és halálunk óráján. Ámen.

Záró ima:

Áldottak legyenek a Te Szent Szüleid, Joakim és Anna,
akiktől szeplő nélkül fogantattál és születted, legtisztaságosabb Szűz Mária.
Ámen.

Keresztvetés

TÖRTÉNETE:

Ezt az Üdvözlégyet IV. Sixtus pápa szerezte ezzel a szöveggel:

Üdvözlégy, Mária, malasztal teljes, az Úr van teveled,
a te kegyelmed legyen énvelem,
áldott vagy te az asszonyok között és áldott legyen szent Anna asszony, a te édesanyád,
kitől te az eredeti bűnnek makulája nélkül születted.
Üdvözlégy szűz Mária, Istennek szent anyja, mennyország királynéja, paradicsomnak ajtaja,
a világnak asszonya, te tiszta és kitűnő szűz vagy.
Vétek nélkül fogantad Jézust, szülted a világ alkotóját és üdvözítőjét, kiben én nem kétségeskedem.
Ments meg engem minden büntől és imádkozzál érettem bűnösért. Ámen.

FORRÁS: Jánossy Gábor [szerk.]: Rózsafüzér-imakönyv. Budapest, Stella Maris Alapítvány, 2006.
J. F. o. I. [szerk.]: Szent rózsafüzérek könyve. Budapest, Rózsa K. és neje, 1898.

Aki rohan, azt az idő szorítja, aki zarándokol, azt az idő tágítja.
Aki menekül, önmaga elől fut, aki zarándokol, önmaga felé tart.
Aki menetel, másokhoz igazodik, aki zarándokol, saját ritmusára jár.
Aki túrázik, teljesít, aki zarándokol, teljessé lesz.
Aki kirándul, kikapcsolódik, aki zarándokol, bekapcsolódik.
Aki sétál, nézelődik, aki zarándokol, befelé figyel.
Aki bóklászik, céltalan, aki zarándokol, célra talál.
Aki zarándokol, úton van. Aki zarándokol, jó úton van.
(Ismeretlen szerző, az El Camino egyik állomásán olvasható ez a szöveg)

Szarvaskend   Döröske

A két település között az **Dicsőséges Rózsafüzér imádságot** imádkozzuk. (Lásd 73. oldal.)

3,6 km

* Enyhe lejtő és emelkedő, de jól járható útvonal

* Jól járható

* Jól járható

* Jól járható

**** Hiányosan jelzett főútvonal

 SZARVASKEND

Sarlós Boldogasszony templom

Az 1805-ben késő barokkstilusban épült templom főoltára és szószéke copfstílusú. Oltárképet id. Dorfmeister István festette 1793-ban. Ellátja a gersekaráti plébánia. Búcsú: július 2.

Sarlós Boldogasszony ünnepén a római katolikus egyház arról az eseményről emlékezik meg, amikor Szűz Mária (méhében Jézussal) meglátogatta rokonát, az ugyancsak gyermeket (Keresztelő Jánost) váró Erzsébetet. Az ünnep liturgikus neve ezért: „Szűz Mária látogatása Erzsébetnél” vagy latinul: *Visitatio Beatae Mariae Virginis*.

Szentírási történet

Szűz Mária Gábor arkangyaltól megtudta, hogy Erzsébet nevű rokona, aki korban igen előrehaladott már, áldott állapotban van. A Szűz szolgálatával akarta őt segíteni, ezért indult el hozzá. (Lk 1, 39-56)

Szűz Mária és Erzsébet rokoni kapcsolata

Erzsébet Áron családjából való. Szűz Mária édesanyja Szent Anna, és Erzsébet édesanyja, Esméria édestestvérek. Mária és Erzsébet tehát anyai ági unokatestvérek voltak. Erzsébetnek és Zakariásnak sokáig nem lehetett gyermeke. Később megszületett gyermekük, Keresztelő János, Jézus előfutára.

A bibliai részlet mondanivalója

Tanuljunk a Szűzanyától áldozatos szeretetet. Segítsük idősebb társainkat. Minél nagyobb szeretetet gyakorlunk valaki felé, annál értékesebb lesz az áldozatunk. Szűz Máriának hosszú utat kellett megtennie, mire Erzsébet néjéhez ért, aki különösen rászorult a szeretetére.

Az ünnep története

Az ünnepet először a minoriták tartották meg 1263-ban, majd a XIV. században VI. Orbán pápa rendelte el az egész egyház számára, aki a nyugati egyházszakadás napjaiban a Látogató Szűzhöz könyörgött, hogy

töltse el kegyelemmel a bajokkal küzdő egyházat, úgy, ahogy látogatása boldogságot hozott Zakariás (Erzsébet hitvesének) házába.

Az ünnepet egészen a XX. század közepéig július 2-án tartották, 9 nappal Keresztelő Szent János június 24-én ünnepelt születése után, amikor Mária búcsúzik Erzsébet családjától és hazaindul. A második vatikáni zsinat a vizitáció ünnepét áthelyezte május 31-re, de Magyarországon hagyománytiszteletből maradt az eredeti dátum.

Az ünnep vonatkozása a rózsafüzérben

Az öröndetes rózsafüzér második titkának ünnepe. A keleti egyházban másfél évezrede ünneplik, a nyugatiban a XIII. század óta. *Szűz Mária Istenanya*, s a rózsafüzér minden egyes Üdvözlégyében ekként tisztelik, s így minden más teremtmény felett áll. A Szentatyák is Istenszülőnek, illetve Isten Anyjának nevezik a Szűzanyát. Mária Krisztusnak valóságos anyja, hiszen az ő legtisztább véréből kapta emberi testét, és nem az égből való. Erkölcsstanilag a felebaráti szeretetről tanúskodik a második titok.

Ajánlott ének:

Nagyon örömteli szokássá vált, hogy Dr. Major Katalin polgármester asszony orgona muzsikával fogadja a zárandokokat, vagy Mária énekeket kísér az orgonával.

Július 2.

Szűz Mária Látogatása Erzsébetnél

Népeének

Dallam:

Cantus Catholici

Szöveg:

Kapcsándy Zsigmond

Forrás:

Éneklő Egyház 276 (341. oldal)

Köszöntsük most Szűz Máriát 276

Köszöntsük most Szűz Má - ri - át,

szent é - ne - künk kí - sér - je el:

ki - rálynőnk, Bol - dog - asz - szo - nyunk

szol - gá - ló - lány - ként út - ra - kel.

Sarlós Boldogasszony ünnepére (Mária látogatása Erzsébetnél, július 2., lásd „Sanctorale”-t).

(1) Köszöntsük most szűz Máriát,
szent énekünk kísérje el:
királynőnk, Boldogasszonyunk
szolgálólányként útra kel.

(2) A Messiás, a nagy Király
rejtőzve, csendben így jön el,
Szűz anyja édes terheként
ím itt vonul Emmánuel.

(3) Nap és a hold, lomb és virág
ma mind Hozsannát zengenek:
e körmenetben Mária
hegy-völgyön át sietve megy.

(4) Ott Szent Erzsébet várja őt,
és ujjong szíve magzata,
áldott gyümölcstől terhesen
köszönti egymást két anya.

(5) Szent ősatyák nagy Istene,
magasztal minden nemzedék,
zarándok létünk útjain
vedd most a hála énekét!

(6) A célt elérnünk adj erőt!
Hogy menjünk, mint a Szűzanya:
Lehessünk Krisztus-hordozók,
s Szentlélek Isten temploma!

Ajánlott rózsafüzér imádság:

Sarlós Boldogasszony rózsafüzére (öttizedes)

FELÉPÍTÉSE:

Kereszt

Bevezetés (1+3 szem)

5 tized (5-ször 1+10 szem)

A RÓZSAFÜZÉR ELMONDÁSA:

(július 2-án)

Keresztvetés

Keresztre:

1 Hiszekegy

Bevezetés:

Nagy (önálló) szemre:

1 Miatyánk

1. kis szemre:

1 Üdvözlégy

+ titok: aki hitünket növelje

2. kis szemre:

1 Üdvözlégy

+ titok: aki reményünket erősítse

3. kis szemre:

1 Üdvözlégy

+ titok: aki szeretetünket tökéletesítse

Zárásra:

1 Dicsőség

+ fatimai fohász

Tizedekre (5):

(Minden tizednek egyetlen titka van)

Nagy (önálló) szemre:

1 Miatyánk

Kis szemekre (10):

1 Üdvözlégy

+ titok

Zárásra:

1 Dicsőség

+ fatimai fohász

Záró ima:

Imádkozzál értünk, Istennek Szent Anyja. - *Hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire.*

Könyörögjünk.

Istenünk, a te egyszülött Fiad életével, halálával és föltámadásával megszerezte nekünk az örök élet jutalmát.

Add meg, kérünk, hogy miután a rózsafüzérrel e misztériumokról megemlékeztünk, kövessük, amit tartalmaznak, és elnyerjük, amit ígérnek. Krisztus, a mi Urunk által.

- *Amen.*

Keresztvetés

DÖRÖSKE

Szent Jakab apostol templom

Döröske   Nagymákfa

 3,2 km

 ** Erdei út, enyhe emelkedők, lejtők, néhol nehezen járható útvonal

 ** Kerülővel járható

 * Jól járható, tereplovaslás

 *** Kerülővel járható

 * Jóljelzett főútvonal

A templomot feltételezhetően a Döröskei család építtette a XIII. század közepén, 1276-ban már oklevél is említi. A faluban már a XIII. században állt templom, mely országos védettségű műemlék. Kisméretű, egyhajós, félköríves szentélyű épület. A déli oldalon eredeti kőbéléses románkori bejárat látható, a déli és a keleti oldalon románkori ablakkal. A belsejében, a hajóban poroszüveg-boltozatos födém van, a szentély felett negyed gömb kupolaboltozat. Berendezése a XIX. század végétől neogótikus. A templom a török korban pusztulásnak indult, de a XVIII. században helyreállították.

A XIX. században egy újabb helyreállítás során vágtak rá új ablakokat és nyitottak új főbejáratot a nyugati homlokzaton. Ennek köszönhetően viszonylag érintetlenül megőrizte középkori formáját. Az 1992-es tatarozásnak köszönhetően igazi Árpád-kori templommá vált. A kutatás során előkerült a déli homlokzaton befalazott, egykori bélletes kapu, és egy félköríves záródású lőrésablak. A szentélyen két eredeti, lefaragott ablak maradt meg, előkerült a szentély falát tagoló féloszlopok maradványa és az épületen körbefutó félköríves, illetve fogazott díszítésű párkány.

Az épület több száz éve meghatározza a község életét, történelmi múltját.

Idősebb Jakab apostol vagy Idősebb Szent Jakab (latinul: *Iacobus Maior*), Zebedeus és Szalome fia, János evangélista testvére, Jézus egyik apostola. Idősebbnek nevezik, hogy megkülönböztessék Jézus másik tanítványától, Alfeus fiától, Ifjabb Jakab apostoltól. Az Újszövetség szerint Jeruzsálemben végezték ki mintegy 10-15 évvel Jézus mennybemenetele után.

Személye a Bibliában

Szent János leírása szerint Jakab egyike volt Jézus első tanítványainak. Testvérével együtt Keresztelő Szent János tanítványai voltak, ő vezette el őket Jézushoz (Jn 1,29–39). A szinoptikus evangéliumok leírása szerint Jakab Jánossal együtt apjukkal a tengerparton ültek, mikor Jézus elhívta őket. Márk evangéliuma *Boanerges*-nek, a mennydörgés fiainak hívja a testvérpárt (Mk 3,17). Jakab jelen volt a színeváltozásakor, Jairus leányának feltámasztásakor, és a Getszemáni-kertben is.

Jézus mennybemenetele (30 körül) után a jeruzsálemi gyülekezetben működött. Az apostolok cselekedetei alapján tudjuk, hogy I. Heródes Agrippa zsidó király ölette meg 41/42-ben, vagy 44-ben. Az egyházi

hagyomány vértanúnak tekinti, azonban az Újszövetség nem említi, hogy Heródes Jakabot a hitéért végeztette ki:

„Abban az időben pedig Heródes király elkezdett kegyetlenkedni némelyekkel, a gyülekezetből valók közül. Megöleté pedig Jakabot, Jánosnak testvérét, fegyverrel.” (ApCsel 12,1-2)

Ima Szent Jakab apostolhoz Szent Jakab apostolról (1719)

Szerelmes Szent Atyánk, életnek kútfeje,
Szent Apostoloknak oktató Mestere:
Mi bűnös lelkünknek buzgó szeretője,
Örök dicsőségnek drága szép gyümölcse.

Bocsássad elődben mi könyörgésünket,
Irgalmas Úristen ne nézd bűneinket:
Légy irgalmas nekünk, hallgass meg bennünket,
Drágalátos Véred mossa el szennyünket.

Mert felfegyverkezett a te néped ellen,
Ama régi kígyó kis sereged ellen:
Mint sívó Oroszlán, akit hogy elnyeljen,
Az ő csalárdsága tőribé ejthessen.

**Azért te Szent neved légyen segedelmünk,
Ki megoltalmazzon ellenségtől bennünk:
Nyisd fel szemeinket hogy téged nézhessünk,
Éretted Szent Atyánk mindent hátra vessünk.**

**Szent Jakab Apostol Szent emlékezete,
Sok csudákkal fénylő nagy cselekedete:
Minden jóra vigyen az ő Szent élete,
Kinek ez nap vagyon dicső Szent Innepe.**

**Szent Jakab Apostol Zebedeus fia,
Szent János Apostol édes atyafia:
Véle hivattaték az Apostolságra,
Midőn tenger-parton Attyával halászna.**

**Ez vala a Christus kedves tanítványa,
Minden utaiban válthatatlan társa:
Ki a Tábor hegyén Szent színét is látta,
Gyakorta volt véle a Szent imádságba.**

Es minekutána Nagy Samariában,
Evangéliomot hirdet, s Sidóságban:
Sokat fárad, s tanít nagy Spanyolországban,
Visszatére Jerusálem városában.

Ott Herodes Király mindjárt megfogatta,
Keserves halálra sententziáztatta:
És így nyugovék el szépen a Christusba,
Mellyen most örvendez örök boldogságba.

Szent teste pediglen nagy Spanyolországban,
Vagyon mindenek közt fénylő sok csudákban:
A keresztyén népnek magasztalásában,
Vesznek segítséget Szent imádságában.

Dícséret, dicsőség az Atya Istennek,
Légyen mind örökké a Fiú Istennek:
Véle egyetemben Szent Lélek Istennek,
A Szent Háromságnak egy bizony Istennek.
(Bálint Sándor: Ünnepi kalendárium)

Szilencium, csend, hallgatás!

Ajánlott ének:

„Indulj az úton, előre nézz!
Nem tántoríthat ezernyi vész!
Életed útját végig kell járni,
És az út végén, Jézus fog várni!”

Ajánlott rózsafüzér imádság:

Szereteláng rózsafüzér

(öttizedes)

FELÉPÍTÉSE:

Bevezetés (1+3 szem)

5 tized (5-ször 1+10 szem)

A RÓZSAFÜZÉR ELMONDÁSA:

5 Keresztvetés

(Isteni Megváltónk öt szent Sebe tiszteletére)

Bevezetés:

Nagy (önálló) szemre:

Szűz Mária Fájdalmas és Szeplőtelen szent Szíve, *-könyörögj érettünk, kik Hozzád menekülünk!*

1. kis szemre:

Istenem, hiszek Tebenned, mert végtelenül jó vagy!

2. kis szemre:

Istenem, remélek Tebenned, mert végtelenül irgalmas vagy!

3. kis szemre:

Istenem, szeretlek Téged, mert mindennél szeretetre méltóbb vagy!

Tizedekre (5):

Nagy (önálló) szemre:

Szűz Mária Fájdalmas és Szeplőtelen szent Szíve, *-könyörögj érettünk, kik Hozzád menekülünk!*

Kis szemekre (10):

Szűzanyánk, ments meg minket Szeplőtelen Szíved Szeretelángja által!

Zárásra:

Áraszd Szeretelángod kegyelmi hatását az egész emberiségre most és halálunk óráján! Ámen.

Befejezés:

1 Dicsőség

Keresztvetés

TÖRTÉNETE:

Ezt a rózsafüzér imádságot Jézus diktálta le Kindelmanné Szántó Erzsébet asszonynak.

FORRÁS: Jánossy Gábor [szerk.]: Rózsafüzér-imakönyv. Budapest, Stella Maris Alapítvány, 2006.

Isteni Irgalmasság rózsafüzére

(öttizedes)

FELÉPÍTÉSE:

Bevezetés

5 tized (5-ször 1+10 szem)

A RÓZSAFÜZÉR ELMONDÁSA:

(naponta, 15 órákor)

Keresztvetés

Bevezetés:

1 Miatyánk

+ 1 Üdvözlégy

+ 1 Hiszekegy

Tizedekre (5):

Nagy (önálló) szemre:

Örök Atya! Felajánlom Neked szeretett Fiadnak, a mi Urunk, Jézus Krisztusnak Testét és Véré, Lelkét és Istenségét, - *engesztelésül bűneinkért és az egész világ bűneiért.*

Kis szemekre (10):

Jézus fájdalmas szenvedéséért - *irgalmazz nekünk és az egész világnak!*

Záró ima (3x):

Szent Isten, Szent erős Isten, Szent halhatatlan Isten, - *irgalmazz nekünk és az egész világnak!*
Ámen.

Keresztvetés

TÖRTÉNETE:

Ezt a rózsafüzér imádságot Jézus diktálta le Szent Fausztina nővérnek.

Jézus ezeket mondta:

"Bárki, aki legalább egyszer elimádkozza ezt,
halála óráján tapasztalni fogja nagy irgalmamat...

Ez az ima a vihart is lecsendesítheti...

Fontos ezt az imát haldoklók mellett imádkozni!

Megbékélést hoz a halál perceiben!"

Az Irgalmasság órája (15:00)

Jézus ezt mondta:

"Délután három órákor könyörögj irgalmamért, főleg a bűnösök részére.

Mélyülj el, ha csak rövid időre is, szenvedéseimben,
főleg elhagyatottságomban halálom óráján.

Ez a nagy irgalom órája a világ számára.

Megengedem, hogy behatolj halálos szomorúságomba.

Ebben az órában nem tagadok meg semmit a lelkektől,
akik szenvedéseimre hivatkozva kérnek tőlem valamit."

FORRÁS: Jánossy Gábor [szerk.]: Rózsafüzér-imakönyv. Budapest, Stella Maris Alapítvány, 2006.

M NAGYMÁKFA

Jézus szíve iskolakápolna

Jézus Szíve ünnepét IX. Piusz terjesztette ki az egész Egyházra. A főünnep napja a pünkösöd utáni második vasárnapot, úrnapiját követő péntek.

Jézus szívének tisztelete dogmatikailag a Szentírásan alapul: Jézus kereszten átszúrt szíve a megváltó szeretet szimbóluma. Magát az Istenembert ünnepeljük, de úgy, ahogy szívének szeretetét kifejezte.

Fra Angelico: Jézus oldalának átszúrása a kereszten (1440 körül)

Az egyházatyák a Jn 7,37–38-ra hivatkozva („Ha valaki szomjazik, jöjjön hozzám, és igyon mindenki, aki hisz bennem. Amint az Írás mondja: élő víz folyói fakadnak majd belőle.”) Jézus szívét az élő víz forrásaként jelölték meg.

A középkorban már kimutatható bizonyos körökben, különösen a XIII – XIV. század német misztikusainál a Jézus Szíve-tisztelet. Ezt követően a XVI. században főként a jezsuiták és a karthauziak terjesztették a tiszteletet, aminek teljes kibontakozása a XVII. században élt Alacoque Szent Margit látomásaihoz kapcsolódik, melyek során Jézus különösen az emberi hálátlanságot fájlalta, s a Szív tisztelítőtől engesztelést, valamint gyónást és áldozást kért a hónap első péntekjén. (Forrás: Magyar Katolikus Lexikon)

Nagymákfa **M** Kismákfa

3,6 km

* Enyhe emelkedők, de jól járható útvonal

* Jól járható

* Jól járható

* Átlagosan jól járható

**** Hiányosan jelzett főútvonal

Ajánlott énekek:

Jézusomnak szívében megnyugodni jó 132

Népelemek Jézus Szívéről

Dallam:

Cantus Catholici

Szöveg:

Harangi László, 3. versszak új

Forrás:

Éneklő Egyház 132 (207. oldal)

Jé - zu-somnak szí - vén megnyu-god - ni jó,
el - me-rül - ni ben - ne, csendes, tisz - ta tó,

föl - di bú - tól, baj - tól szí - ved enyhü - lést ad, te -

ná - lad lelkünk meg - pi - hen, ki sír - va sírt, ví - gad.

Jézus Szíve ének. Az 1. versszak Jézus Szívét mint vigasztalónkat, a 2. mint megváltásunk forrását, a 3. mint Isten adományainak kincsházát szemléli. (Kezdhethük a 3. verssel is!)

(1) Jézusomnak szívében megnyugodni jó,
elmerülni benne csendes tiszta tó,
földi bútól, bajtól Szíved enyhülést ad,
tenálad lelkünk megpihen, ki sírva sírt, vigad.

(2) Jézusom szent Szívét lándzsa döfte át,
megnyitotta nekünk drága oldalát,
szent Szívébe rejtve törli minden bűnünk,
a szenvedés ott nem sajnó, őbenne örülünk.

(3) JÉZUS ÁLDOTT SZÍVE ISTEN TEMPLOMA,
irgalomnak háza, mennynek ajtaja,
benne vannak rejtve mind a szép erények,
a bölcsességnek kincsei, az Isten titkai.

Népelemek Jézus Szívéről

Dallam:

Náray György

Szöveg:

Szemenyei-Kaposi énekeskönyv

Forrás:

Éneklő Egyház 133 (208. oldal)

Jézus szíve 133

Jé - zus szí - ve, legtisztább szív, kegye - lem ol - tá - ra,
boldog, a - ki te - hoz - zád hív, s szívét hoz - zád tár - ja.

Vércseppje - id a vi - lág - nak bű - ne - it le - mos - ták,

ró - lam is a gyarlóság - nak tisztít - sad le felt - ját!

(1) Jézus szíve, legtisztább szív, kegyelem oltára,
boldog, aki tehozzád hív, szívét hozzád tárja.
Vércseppjeid a világnak bűneit lemosták,
rólam is a gyarlóságnak tisztítsad le feltját.

(2) Jézus Szíve, szelídségnek titkos iskolája,
a mennyei dicsőségnek legszebb koronája.
Szívemet tedd szent Szívedhez hasonlóvá, kérlek,
szívemet fűzd a tiédhez, jóvá, szelíddé tedd!

(3) Jézus Szíve, add, hogy mindig szeresselek jobban,
ha ér bőség, ha ér ínség, jó és rossz napokban.
Légy te, szent Szív, én istápotom, légy te menedékem,
a sötétben napvilágom, kincsem, dicsőségem.

(4) Legyen hála az Atyának, ki minket teremtett!
Legyen hála szent Fiának, ki pokoltól mentett!
Hála néked, ó Szentlélek, minden ajk ezt zengje,
hála Jézus szent Szívének mind földön, mind mennybe'!

134 Ó add, Jézusom, nékem

Népelemek Jézus Szívéről

Dallam:

Illyés István

Szöveg:

Geréb Kázmér

Forrás:

Éneklő Egyház 134 (209. oldal)

Ó, add, Jé - zusom, né - kem szent - séges Szí - ve - det,
a - mely oly véghe - tet - len mér - tékben sze - re - tett!

Bű - nös, fá - sult lel - ke - met hadd gyúlassza láng - ra

sze - re - tő szent Szíved - nek üd - vö - zít - ő láng - ja.

(1) Ó add, Jézusom, nékem szentséges Szívedet,
amely oly véghetetlen mértékben szeretett.
Bűnös, fásult lelkemet hadd gyullassza lángra
szerető szent Szívednek üdvözítő lángja.

(2) Szíved édes szerelme lelkemnek harmatja,
amely táplál, feléleszt és lelkem áthatja.
Szent Szívednek szerelme: bűnös lelkem napja,
melytől lelkem világát, üdvösségét kapja.

„Az ima a hit lélegzetvétele, a hit legsajátabb kifejeződése. Egyfajta kiáltás, mely az Istenben hívő és bízó ember szívéből fakad fel..... A hit azt jelenti, hogy van két, égre emelt kezünk, van kiáltozó hangunk, mely a megmenekülés, az üdvösség ajándékáért esdekel. ... »Jézus, könyörülj rajtam! Jézus, könyörülj rajtam!« Gyönyörű ima ez.” (Ferenc pápa, 2020.05.06.)

Jézus Szíve, szeretlek én

Jé-zus szí - ve sze-ret-lek én,
Ha vi-har kél fo-jem fe- lett,
se- gíts át az é- let ten - ge - rén.
Le-gyen ol - talmam sze- líd szí - ved.
Min-den ve- szélyt el- űz egy mo- so- lyod,
Lelk-em meg- nyug- szik ha ve- led va- gyok.
Jé- zus szí - ve sze- ret- lek én,
se- gíts át az é- let ten - ge - rén.

Jézus szíve, szeretlek én, segíts át az élet tengerén.
Ha vihar kél fejem felett, legyen oltalmam szelíd szíved.
Minden veszélyt elűz egy mosolyod,
s lelkem megnyugszik, ha veled vagyok.

REF: JÉZUS SZÍVE SZERETLEK ÉN, SEGÍTS ÁT AZ ÉLET TENGERÉN.

Jézus szíve, szeretlek én, segíts át az élet tengerén.
Ölelj magadhoz engemet, hogy mindig jobban szeresselek.
Te légy tanítóm, és jó pásztorem,
szívemet-lelkemet reád bízom.

JÉZUS SZÍVE, SZERETLEK ÉN, SEGÍTS ÁT AZ ÉLET TENGERÉN.

Jézus szíve, szeretlek én, segíts át az élet tengerén.
Dallal kereslek tégedet, vigasztald meg árva szívemet.
Rózsákat hintek oltárod elé,
hogy szálljon illatuk az ég felé.

JÉZUS SZÍVE, SZERETLEK ÉN, SEGÍTS ÁT AZ ÉLET TENGERÉN.

Jézus szíve legtisztább szív

Jé - zus szí - ve leg- tisz- tább szív, ke - gye- lem ol - tá - ra,
bol- dog, a - ki te - hoz - zád hív, s szí- vét hoz - zád tár - ja.
Vér- csepp- je - id a vi- lág- nak bü- ne- it le - mos- ták,
ró - lam is a gyar- ló- ság- nak tiszt- tít- sad le felt - ját.

Jézus Szíve, legtisztább szív, kegyelem oltára,
Boldog, aki tehozzád hív, s szívét hozzád tárja.
Vércseppjeid a világnak bűneit lemosták,
Rólam is a gyarlóságnak tisztítsad le feltját.

Jézus Szíve, szelídségnek titkos iskolája,
A mennyei dicsőségnek legszebb koronája.
Szívemet tedd szent Szívedhez hasonlóvá,
kérlek,
Szívemet fűzd a tiédhez, jóvá, szelíddé tedd.

Jézus Szíve, add hogy mindig szeresselek jobban;
Ha ér bőség, ha ér ínség, jó és rossz napokban.
Légy te, szent Szív, én istápom, légy te
menedékem,
A sötétben napvilágom, kincsem, dicsőségem.

Jézus Szíve, szűz Anyának drága szép virága;
Az ő szíve alatt támadt lelkünk boldogsága.
Jézus Szíve s Máriáé, hajoljatok össze,
Szíveinket, ha szétválnak, Ti fűzzétek össze.

Legyen hála az Atyának, ki minket teremtett!
Legyen hála szent Fiának, ki pokoltól mentett!
Hála néked, ó Szentlélek, minden ajk ezt zengje,
Hála Jézus szent Szívének mind földön, mind
mennybe'!

Ajánlott rózsafüzér imádságok és litánia:

Jézus Szíve rózsafüzér

(ötízede)

FELÉPÍTÉSE:

Kereszt

Bevezetés (1+3 szem)

5 tízed (5-ször 1+10 szem)

A RÓZSAFÜZÉR ELMONDÁSA:

(elsőpénteken)

Keresztvetés

Keresztre:

Hiszekegy

Bevezetés:

Nagy (önálló) szemre:

Jézus Szentséges Szíve, a szeretet folytonosan égő áldozata, engedd, hogy egyesüljek Veled!

Kis szemekre (3):

Jézus Szentséges Szíve, bízom benned!

Tizedekre (5):

(Minden tizednek egyetlen imája van)

Nagy (önálló) szemre:

Jézus Szentséges Szíve, a szeretet folytonosan égő áldozata, engedd, hogy egyesüljek Veled!

Kis szemekre (10):

ima

Zárásra:

Dicséret, áldás, dicsőség Jézus isteni szívének!

Záróima:

Imádkozzunk Jézus Szentséges Szíve szándékára!

3 Miatyánk

Könyörögjünk.

Jézusom, a Te Szentséges Szíved és Szűz Mária Szeplőtelen Szíve oltalmába ajánlom magamat, családomat és az egész világot. Kérek add kegyelmedet, hogy ezen felajánlás tudatában éljem napjaimat ezután.

Ámen.

Keresztvetés

FORRÁS: Jánossy Gábor [szerk.]: Rózsafüzér-imakönyv. Budapest, Stella Maris Alapítvány, 2006.

Szent Sebek rózsafüzére

(öttizedes)

FELÉPÍTÉSE:

Kereszt

Bevezetés (1+3 szem)

5 tized (5-ször 1+10 szem)

A RÓZSAFÜZÉR ELMONDÁSA:

Keresztvetés

Keresztre:

Jézus Krisztus, Isteni Megváltónk,

- légy irántunk és az egész világ iránt kegyelmes és irgalmas! Ámen.

Bevezetés:

Nagy (önálló) szemre:

Örök Atya! Felajánlom Neked a mi Urunk, Jézus Krisztus szent Sebeit,

- hogy lelkünk sebei begyógyuljanak.

1. kis szemre:

Szent Isten, szent, erős Isten, szent, halhatatlan Isten

- irgalmazz nekünk és az egész világnak. Ámen.

2. kis szemre:

Kegyelmezz és irgalmazz nekünk, Jézusunk a jelen veszedelemben,

- fődj be minket drága szent Véreddel és rejts el szent Sebeidbe. Ámen.

3. kis szemre:

Örök Atya! Mutasd meg nekünk irgalmasságodat

- a Te egyszülött Fiad, Jézus Krisztusnak Vére által. Ámen.

Tizedekre (5):

Nagy (önálló) szemre:

Örök Atya! Felajánlom Neked a mi Urunk, Jézus Krisztus szent Sebeit,
- *hogy lelkünk sebei begyógyuljanak.*

Kis szemekre (10):

Jézusom, Szent Sebeid érdemei által
- *bocsáss meg nekünk és könyörülj rajtunk!*

Záróima (3x):

Örök Atya! Mutasd meg nekünk irgalmasságodat
- *a Te egyszülött Fiad, Jézus Krisztus Vére által. Amen.*

Keresztvetés

TÖRTÉNETE:

Chambon Mária Márta vizitációs nővérnek adta ezt az imát Jézus, 1907. március 21-én a chamberi kolostorban.

Így szólt: "Valahányszor Szent Sebeim érdemeit az Atyának felajánljátok, mindannyiszor végtelen kincset nyertek.

Az én Sebeim tartják fenn a világot. Sebeim minden bűnötöket el fogják takarni (ha megtértek!).

Ajánld fel nekem Sebeimet, hogy a bűnösöket megnyerjem, mert lelkek után szomjazom.

Ajánld fel nekem cselekedeteiket, Szent Sebeimmel egyesítve
és kimondhatatlan értékűek lesznek még a legcsekélyebbek is.

Az a lélek, aki az én Sebeimben múlik ki, nem hal meg, mert az Én Sebeim életet adnak neki.

A tisztító tűzben szenvedő lelkek legnagyobb kincse: Szent Sebeim.

Én mindent teljesíteni fogok a bűnbánónak, amit tőlem kér Szent Sebeim nevében."

(Ha megtérünk, illetve ha lelkünk javára válik, amit kérünk!)

FORRÁS: Jánossy Gábor [szerk.]: Rózsafüzér-imakönyv. Budapest, Stella Maris Alapítvány, 2006.

Litánia Jézus Szent Szívéről

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!

Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

Mennybéli Atyaisten
Meváltó Fiúisten
Szentlélek Úristen
Szentháromság egy Isten

Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!

Jézus Szíve, az örök Atya Fiának Szíve
Jézus Szíve, Szűz Mária méhében a Szentlélektől alkotott Szív
Jézus Szíve, az Isten Igéjével lényegileg egyesített Szív
Jézus Szíve, végtelen fölségű Szív
Jézus Szíve, Isten szent temploma

Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!

Jézus Szíve, a Magasságbelinek szent szekrénye
Jézus Szíve, Isten háza és a mennyország kapuja
Jézus Szíve, a szeretet lángoló tűzhelye
Jézus Szíve, az igazságosság és szeretet tárháza
Jézus Szíve, jósággal és szeretettel teljes Szív
Jézus Szíve, minden erény mélysége
Jézus Szíve, minden dicséretre legméltóbb Szív
Jézus Szíve, minden szív királya és központja
Jézus Szíve, amelyben a bölcsesség és tudomány
összes kincsei megvannak
Jézus Szíve, amelyben az Istenség egész teljessége lakozik
Jézus Szíve, amelyben a mennyei Atyának kedve telt
Jézus Szíve, amelynek teljességéből mindannyian merítettünk
Jézus Szíve, az örök halmok kívánsága
Jézus Szíve, béketűrő és nagyirgalmasságú Szív
Jézus Szíve, dúsgazdag mindazok iránt, akik hozzád
folyamodnak
Jézus Szíve, az élet és szentség forrása
Jézus Szíve, vétkeinkért engesztelő áldozat
Jézus Szíve, gyalázatokkal tetézett Szív
Jézus Szíve, gonoszságainkért megtört Szív
Jézus Szíve, mindhalálíg engedelmes Szív
Jézus Szíve, lándzsával átdöfött Szív
Jézus Szíve, minden vigasztalás kútfeje
Jézus Szíve, életünk és feltámadásunk
Jézus Szíve, békességünk és engesztelésünk
Jézus Szíve, bűnösök áldozata
Jézus Szíve, benned bízók üdvössége
Jézus Szíve, benned kimúlók reménysége
Jézus Szíve, minden szentek gyönyörűsége

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit!
Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit!
Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit!

Szelíd és alázatos szívű Jézus!

Könyörögjünk!

Mindenható örök Isten!

Tekints szeretett Fiad Szívére és arra a dicséretre és elégtételre, amelyet a bűnösök nevében irántad lerótt.
Adj megengesztelődve bocsánatot azoknak, akik irgalmasságodért esdekelnek.
Szent Fiad, Jézus Krisztus nevében, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön
örökké.

Ámen.

TÖRTÉNETE:

Szentségimádás alatt Jézus Alacoque Szent Margit-Mária vizitációs nővérnek ezt monda:

"Isteni szívem annyira szereti az embereket és téged kiváltképpen,
hogy szeretetének tüzeit már nem zárhatja magába."

A fiatal apáca befogadta a látomásokat, és jezsuita gyónatója segítségével értelmezte és továbbadta őket.

Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!

Irgalmazz nekünk!

Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!

Irgalmazz nekünk!

Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!

Kegyelmezz nekünk!
Hallgass meg minket!
Irgalmazz nekünk!

**Alakítsd szívünket a te szent Szíved
szerint!**

A nővérnek három éven keresztül (1673-1675) voltak látomásai Jézus Szívével kapcsolatban.

Jézus Szent Szíve tisztelőinek tizenkét ígéretet adott:

1. Megadom nekik mindazokat a kegyelmeket, amelyekre állapotuk szerint szükségük van.
2. Családjukban békességet szerzek.
3. Megvigasztalom őket szenvedéseikben.
4. Biztos menedékük leszek életükben, de főleg haláluk óráján.
5. Minden vállalkozásukat megáldom.
6. A bűnösök Szívemben az irgalom forrására és végtelen óceánjára találnak.
7. A lanyha lelkek buzgókká válnak.
8. A buzgó lelkek még nagyobb tökéletességre emelkednek.
9. Megáldom a házakat, amelyekben Szent Szívem képét kifüggesztik és tisztelik.
10. A papoknak olyan erőt adok, hogy a legmegrögzöttebb bűnösöket is megtérítik.
11. Akik ezt az ájtatosságot terjesztik, azok nevét Szívembe írom és onnan soha ki nem törölöm.
12. Akik kilenc egymás után következő hónap első péntekjén megáldoznak, azoknak megadom a végső bűnbánat kegyelmét.

A tisztelet módja lehet a felajánlás: magunkat Jézus Szívébe ajánljuk, hogy szerinte való emberek legyünk.

A tisztelet fontos formája a rendszeres gyónás (havonta, első pénteken) és a gyakori szentáldozás.

Mindennapi imádság Jézus Szívéhez

Jézus Szentséges Szíve, a mai napon Tebenned, a Te kegyelmedben akarok élni,
benne megmaradni, akármi történik is.

Tarts távol a bűntől, és erősítsd akaratomat, hogy ügyelni tudjak érzéseimre, képzeletemre és szívemre.
Segíts, hogy megszabaduljak bűnre vezető hibáimtól. Kérlek, add meg ezt nekem a Szeplőtelen Szűzanya által.

M KISMÁKFA

Magyarok Nagyasszonya kápolna

Fa huszártornyos, nyeregtetős kis kápolna.

Kismákfa **M** áthaladás **➔** Szentkút

1,0 km

* Enyhe emelkedők, részben szántóföldi út és erdő,
közepesen járható útvonal

***** Nem járható

*** Nehezen vagy nem járható

***** Nem járható

**** Hiányosan jelzett főútvonal

Szentkút Vasvár
Folytatást: Vasvár 103. oldal
Vasvár temető 106. oldal

 SZENTKÚT

1,5 km

* Enyhe emelkedők, erdő,
közepesen járható útvonal

***** Nem járható

*** Nehezen vagy nem járható

***** Nem járható

**** Hiányosan jelzett főútvonal

Szentkúti Rózsafüzér királynője kápolna

A klasszicista stílusú kápolna 1863-ban épült. (Lásd még a vasvári leírást is.)

A rózsafüzér eredete és lényege

A rózsafüzér a katolikus hívek legkedveltebb és legismertebb imádsága. Szerzője a hagyomány szerint Szent Domonkos, aki a 13. század elején élt, és mint apostoli férfi és rendalapító, az Egyház kiváló szentjei között foglal helyet.

Szent Domonkos Dél-Franciaországban sokáig fáradozott az eretnekek megtérítésén. Miután minden buzgólkodása mellett nem bírt nagyobb eredményeket felmutatni, bánatában a Boldogságos Szűzhez fordult – akinek amúgy is nagy tisztelője volt – s kérte, tanítsa meg, hogyan harcoljon sikeresebben a már nagyon elharapódzott bűn és tévely ellen. A hagyomány szerint a Boldogságos Szűz ekkor Szent Domonkost arra az imával és prédikálással váltakozó hithirdetésre tanította, amelyből a rózsafüzér-ima mai alakja kifejlődött.

A rózsafüzér szóbeli és elmélkedő imádság összetételéből áll. Elmélkedő részét a 20 titok képezi, amely az Úr Jézus és isteni Anyjának életét, szenvedését és mennyei megdicsőülését foglalja magában. E titok szemlélése közben 1 Miatyánkot és 10 Üdvözlégyet mondunk, hozzacsatolva a Szentháromság imádatát: Dicsőség az Atyának és a Fiúnak és a Szentléleknek.

A rózsafüzér szakaszait a titokkal megfelelően a tíz Üdvözlégynek, tizednek nevezzük. Az első öt titkot, amely Jézus megtestesülésére és gyermekségére vonatkozik, öröndetes rózsafüzérnek hívjuk. „A gyermekségtől és a názareti élettől továbbhaladva Jézus nyilvános működése felé, a szemlélődés azokhoz a titkokhoz vezet, melyeket külön névvel a világosság titkainak nevezhetünk.” (Rosarium Virginis Mariae 21.) A következő 5 titkot, amely Jézus kínszenvedését öleli fel magában, fájdalmasnak, s végül az utolsó, Jézus és Mária megdicsőülésére vonatkozó titkokat dicsőséges rózsafüzérnek nevezzük.

A rózsafüzér mind szóbeli, mind elmélkedő része a legszentebb elemekből áll. A Miatyánkra maga az Úr tanította apostolait, az Üdvözlégy szintén isteni eredetű; szent Erzsébet ugyancsak Szentléleknek sugallatából magasztalta Máriát áldottnak, s végül az Egyház is a Szentlélek vezetése alatt könyörög a Boldogságos Szűzhöz: Asszonyunk, Szűz Mária stb.

A szent Rózsafüzérnek van elmélkedő része is. Találhatnánk-e méltóbb tárgyat megszívlelésre, mint Jézus életét s azzal kapcsolatban a Boldogságos Szűz Máriáét?

Nem csoda, ha épp emiatt az Egyház „legszentebb Rózsafüzérnek” nevezi ezt az imát és áldással s oly sok búcsúval látja el. Innen van, hogy a jámbor keresztények nagy becsben tartják rózsafüzérüket s azt szent talizmánként lehetőleg mindig magukkal hordozzák. A rózsafüzér ezt meg is érdemli. Ki ne tudná, hogy a Boldogságos Szűz Lourdes-ban rózsafüzérrel a kezében jelent meg Bernadettnek és ismételt felszólította őt, hogy imádkozza a rózsafüzért s intse arra az ott összesereglett népet. Hasonlóan a portugál gyermekeket Fatimában. Ennél szebb megtisztelés és jobb ajánlás nem érhetette a rózsafüzért.

A rózsafüzér épp ezért minden katolikus hívőnek, képzettnek és egyszerűnek, gazdagnak és szegénynek, férfinak és nőnek, felnőttnek és gyermeknek kedves imája. A rózsafüzért annál kedveltebbnek, szebbnek találjuk, minél jobban gyakoroljuk.

(forrás: Rózsafüzér Társulat kézikönyve, 1948.)

„ÜDVÖZLÉGY, MÁRIA, MALASZTTAL TELJES”²⁰

Magyar anyanyelvünk a katolikus anyaszentegyház hitének és tanításának egészen kiváló kifejező eszköze. A magyar kereszténységnek eredeti gazdagsága tükröződik abban a szókincsben, amely a Szentlélek Mátkáját illeti. Figyelemre méltó, hogy a magyar nyelv milyen nagyszerűen képes kimondani Isten Anyjának különlegesen áldott voltát.

A Boldogságos Szűz Mária ment maradt az áteredő bűntől és annak minden szennyétől. Isten Őt kezdettől fogva kiválasztotta, egészen és teljesen betöltötte, lefoglalta és megszentelte: a mi Urunk Jézus Krisztus megváltása elővételezett módon, túláradó bőséggel áradt ki Reá. Az *Angyali üdvözlés* (Lk 1,26–38)

²⁰ Ez a cikk TENGERNEK CSILLAGA 2010. évi első számában megjelent írásnak a szerző által felújított változata.

vonatkozó kulcsfontosságú kifejezését emlékezetet meghaladó idő óta *malaszt* szóval imádkozza a magyarság.

A *malaszt* szó már a legrégebb összefüggő magyar nyelvemlékben felfedezhető. A XII. században a Borsod vármegyei Boldván keletkezett, számos titkot magában rejtő *Halotti Beszéd*ben rögtön a második mondatban tűnik fel: „*Mennyi malasztban teremté eleve [az Úr] mi őünket, Ádámot, és adta vala neki paradicsomot házzá*”.

A *Halotti Beszéd és Könyörgés* (Sermo super supelchrum) egy Árpád-kori latin sacramentariumnak, a tudományos világban később Pray György jezsuitáról elnevezett kódexnek a 154. levelén található. Figyelemre méltó, hogy közvetlenül a *Halotti Beszéd és Könyörgés* után olvasható egy hasonló tartalmú, kicsit részletesebb latin prédikáció. A magyar prédikáció kötetlen magyar tolmácsolata a latin szentbeszédnek. A magyar beszéd feltehetőleg bencés készítője szerkesztés alá vonta a latin forrásmunkát: alapjában véve leegyszerűsítette a szöveget, ugyanakkor a stíluselemeket ügyesen ültette át az ismétléstől a felkiáltásig és a figura etymologica-ig („*halálnak halálával halsz*”). A *Könyörgés* fordítása ugyanakkor szabatos, mivel az a maga szertartásbeli helyén mással fel nem cserélhető, állandó liturgikus formula.

A magyar szöveg a latin *gratia* szót fordítja – az elterjedt nézet szerint az ó-egyházi szláv *milost* szóból eredő, mások szerint az ősi magyar szógyökök alapján a „*teremtés malmára*” utaló – *milosztal*. Ugyanakkor háromszor szerepel a *Halotti Beszéd*ben a *malasztal* rokon értelmű *kegyelem* szó is. „*Imádjuk Urunk Isten kegyelmét e lélekért, hogy irgalmazzon őneki, és kegyelmezzen, és bocsássa mind[en] ő bűnét!*” Itt a latin beszéd alapján magyar változatot készítő szerzetes a latin *miseriordia*-t fordítja *kegyelem* szóval, melyet végül harmadszor is szerepeltet a *Halotti Beszéd*nek a lezáró *Könyörgés*ében: „*Szerelmes barátim! Imádjunk e szegény ember lelkéért, (...) hogy Úr őt kegyelmével Ábrahám, Izsák, Jákob kebelében helyezze...*” A latin szövegben ezen a helyen a *pietas* szót találjuk.

A katolikus hit által tudjuk azt, hogy a magunk erejéből nem üdvözülhetünk, hanem ahhoz Isten malasztja szükséges. A *malaszt* természetfölötti lelki ajándék, melyet a Szentlélek azért ad nekünk, hogy üdvözülhessünk. Isten a *malasztot* a mi Urunk Jézus Krisztus érdemei miatt adja nekünk, ki érettünk emberré lett, szenvedett és meghalt. Megkülönböztetünk megszentelő és segítő *malasztot*. A megszentelő *malaszt* Istennek az a természetfölötti lelki ajándéka, mely bűneinket eltörli, lelkünket megszenteli, és így képesekké tesz bennünket a mennyország elnyerésére. Elsőként a keresztség által részesülünk benne. Halálos bűnnel elveszítjük, amit csak a szentgyónás szentségével, akadályoztatás esetén tökéletes bánattal nyerhetünk vissza. A segítő *malaszt* Istennek az a természetfölötti lelki ajándéka, mely az embert a jó cselekedetre indítja és segíti: megvilágosítja értelmünket, és akaratunkat a jóra serkenti. Megerősít minket lelkünkben, hogy az üdvösségre szükséges jót megismerhessük és megtehessük, a bűnt pedig elkerülhessük.

Magyar anyanyelvünk a latinhoz hasonlóan képes árnyalataiban is kifejezésre juttatni a Szentlélek által közölt, természetfölötti ajándékok gazdagságát. A mindent megelőző, teljesen és egészen az isteni jósból eredő megszentelődés felel meg leginkább a latin *gratia*-nak, valamint a legszebb magyar megfelelőjének, a *malaszt* szónak. Ezzel együtt a *kegyelem* inkább a *miseriordia* és *pietas* jelentését adja vissza, és Isten irgalmasságát, megbocsátását, kegyességét hangsúlyozza. A *kegyelem* kifejezés a büntetés alól való fölmentésre irányítja a figyelmünket, míg a *malaszt* az isteni jótétemény kizárólagosan Istentől származó, eredendően a teremtés rendjéhez tartozó voltára utal. Hiszen a maga módján az Istennel együttműködő ember is tud irgalmazni, megbocsátani, tud valóban kegyelmes úrként és asszonyként viselkedni, míg a

malaszt kizárólag Istennek tulajdonítható ajándékot jelöl, s így az isteni ajándékozó szeretet túlaradó bőségét állítja elénk.

A Halotti Beszéd, nyelv-édesanyánk ősi szövegteremtője mindennek alapján egyértelműen bizonyítja, hogy a *malaszt* és a *kegyelem* közötti különbség kezdetektől fogva különböző *teológiai* tartalmak s jelentésárnyalatok kifejezésére szolgál. A *malaszt* szó csak az Istentől kapható, különleges, mindent megelőző ajándékra vonatkozik, a *kegyelem* szó pedig a megbocsátással van szoros kapcsolatban, és általánosabb értelemben az embertől is származhat. A két kifejezés alapján véve tehát bár kétségtelenül rokon értelmű, mégsem azonos egymással. Az előbbi inkább a *teremtés*, az utóbbi inkább a *megváltás* művére fordítja figyelmünket. A teológiai és a nyelvi igényesség ezért egyaránt megkívánja, hogy Örömünk Okának megszólításában mi is illő különbséget tegyünk, és törekedjünk a helyes szóhasználatra.

Isten szent *malasztja* a Boldogságos Szűz Máriát teljesen eltöltötte, hogy az isteni életben való tökéletes részesedés által egészen beléphessen a Szentháromság benső életébe. Gábrriel arkangyal ezért köszöntötte Máriát e kitüntető szavakkal: „Üdvözlégy, *malaszttal* teljes, az Úr van Teveled!” – „Ave, gratia plena, Dominus tecum ” (Lk 1,28.) Szűz Máriának nem csupán tulajdonsága, hanem létét betöltő, egész valóját meghatározó állapota, hogy Ő a *malaszttal* teljes. Ez tette Őt képessé arra, hogy meghívásának üzenetére hitének szabad beleegyezését tudja adni, és az Üdvözítő Anyja lehessen. Ezt a kiválasztottságot fogalmazza meg a Szeplőtelen Fogantatás dogmája, melyet IX. Pius által 1854-ben hirdetett ki: „A Boldogságos Szűz Máriát fogantatásának első pillanatában a mindenható Isten egyedülálló *malasztja* és kiváltsága Jézus Krisztusnak, az emberi nem Megváltójának érdemeire való tekintettel az eredeti bűnnek minden szeplőjétől érintetlenül megóvta.”

Istennek Szent Anyjában tehát az egészen egyedülálló szentség pompázatos ragyogását szemlélhetjük, mellyel fogantatásának első pillanatától kezdve tündökölt, mert Fiának érdemeire való tekintettel mindennél fenségesebb módon lett megváltva. Az Atya a Hajnali Szép Csillagot minden teremtetet személynél jobban megáldotta, eltöltve áldásának bőségével Krisztusban (vö. Ef 1,3), s kiválasztotta Őt „a világ teremtése előtt”, hogy egészen szent és szeplőtelen legyen (vö. Ef 1,4). A Szeplőtelen Szívű Szűz ekképpen lett méltó Anyja és Társa az emberi természetet magára öltő Úr Jézus Krisztusnak, a mi Megváltó Istenünknek. A magyar nyelv finom kifejező, megkülönböztető képességének birtokában, a rokon jelentésű *kegyelem* és a *malaszt* szavak közül ezért méltó és igazságos tudatosan a *malaszt* kifejezést választanunk legalább akkor, amikor közvetlenül a Szűzek Szent Szüzének állapotára vonatkoztatunk.

Nem én kiáltok először a *malaszt* szó megőrzésének fontosságáért – kiemelném Kerényi Dénes kiváló cikkét –, de remélem, egyre többen leszünk, akik tiszta szívvel ragaszkodunk hozzá. Imádságunk szépségét és gazdagságát nem csupán a mi édes anyanyelvünk védelmében kell megőriznünk, hanem mert mindenekelőtt a Boldogságos Szent Szűz iránt kiemelt tiszteletünk és szeretetünk (*hyperdulia*) teszi ezt szívügyünké. Nem maradhatunk némák a szomorú tény láttán, hogy a *malaszt* szót szándékosan kitörlik a teológiai szóhasználatból és a hitéletből. A latin teológiai fakultásokon és a hitoktatásban sajnos már régen elhagyták e kifejezés használatát. A görög katolikus liturgiában mindmáig jelen van, de a *novus ordo* szerinti latin szertartásban szinte teljesen kiirtották. Hivatalos latin egyházi kiadványban sehol sem jelenik meg, csupán hírmondója akadt az Éneklő Egyházban: az *Angyali üdvözlés* szavainak énekelt változatában (ÉE 351) még szépen megőrződött ez a Szűzanyánkat megkülönböztető kifejezés. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia által kötelező jelleggel használatra rendelt új, 2009-ben megjelent *Praeator* liturgikus vezérkönyv azonban már az *Angyali üdvözlés* énekelt formájában is a *kegyelem* kifejezést hozza, és a hasonló többletjelentéssel bíró ősi szórendet szintén modernizálta.

A *gratia*, *miseriordia* és *pietas* szavak magyar jelentésének szándékos összemosisásával és a *malaszt* eltüntetésével elveszítünk egy a magyar katolikus hitünket és imaéletünket gazdagító, meggyőződés

szerint az Úrnak és a Szűzanyának is kedves figyelmességet. Aligha tűnhet elfogadhatónak a nyelv természetes változására (elszegényedésére) hivatkozó modernista érvelés, ha meggondoljuk, hogy a szó elhagyását bizottsági döntések és előírások szorgalmazzák, és figyelembe vesszük, hogy a liturgikus szóhasználat mindig az örök és változhatatlan igazságokat tükrözi. Amennyiben a teológiai irodalom manapság el is tompult annyira, hogy nem tart igényt a magyar nyelv lágy kifejezőképességére, a *gratia* finom megkülönböztetése legalább a liturgia és az imádság szövegében megmaradhatott volna. Ha az *Ave Maria* magyar fordításában megőriznénk e kifejezést, illő módon hangsúlyoznánk ki a Boldogságos Szűz Mária áldott állapotának egészen csodálatos voltát.

Köszöntsük buzgó szeretettel Édesanyánkat, Magyarország Királynőjét, Istenszüdő Szűz Máriát a tőlünk telhető legrszebb szavakkal, és adjuk gyermekeink ajkára is, amit a Szent Arkangyaltól tanultunk: „Üdvözlégy Mária, malasztal teljes, az Úr van Teveled!”

Fülep Dániel

A Rózsafüzér (Szentolvasó) imádkozásának módja

1. A keresztre (1) egy Hiszekegy-et kell imádkozni.

HISZEK AZ EGY ISTENBEN, mindenható Atyában, mennynek és földnek Teremtőjében,
És Jézus Krisztusban, az Ő egyszülött Fiában, a mi Urunkban;
ki fogantatott Szentlélektől, született Szűz Máriától;
szenedett Poncius Pilátus alatt; megfeszítették, meghalt és eltemették;
Alászállt a poklokra, harmadnapon feltámadt a halottak közül; fölment a mennybe, ott ül a mindenható Atyaisten jobbján;
onnan jön el ítélni élőket és holtakat.
Hiszek Szentlélekben.
Hiszem a katolikus Anyaszentegyházat;
a szentek közösségét,
a bűnök bocsánatát;
a test feltámadását
és az örök életet. Ámen.

2. A nagy, különálló (öreg) szemekre (2,5,8,11,14,17) egy-egy Miatyánk következik.

Mi Atyánk, aki a Mennyekben vagy,
szenteltessék meg a Te neved;
jöjjön el a Te országod;
legyen meg a Te akaratod,
amint a Mennyben, úgy a földön is;
mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma;
és bocsásd meg a vétkeinket,
miképpen mi is megbocsátunk
az ellenünk vétkezőknek;
és ne vígy minket a kísértésbe,
de szabadíts meg a gonosztól.
Ámen.

3. A kisebb, csoportos (tábla) szemekre (3,6,9,12,15,18) imádkozzuk az Üdvözlégeket.

Üdvözlégység Mária, kegyelemmel teljes, az Úr van Teveled,
áldott vagy Te az asszonyok között, és áldott a Te méhednek gyümölcse, Jézus.
(titok)

Asszonyunk Szűz Mária, Istennek szent Anyja, imádkozzál érettünk, bűnösökért, most és halálunk
óráján.

Ámen

4. Minden tized után (4,7,11,13,16,19) következik egy-egy Dicsőség és Fatimai fohász

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek, miképpen kezdetben, most és mindörökké.
Ámen

Ó Jézusom, bocsásd meg bűneinket, ments meg minket a pokol tüzétől! Vidd a mennybe a lelkeket,
különösen azokét, akik legjobban rászorulnak irgalmadra.

Az Üdvözlégek között titkokat mondunk

Ö R V E N D E T E S

(hétfőn és szombaton imádkozzuk)

A bevezető három Üdvözlégyre:

1. aki hitünket növelje,
2. aki reményünket erősítse,
3. aki szeretetünket tökéletesítse.

A tizedekre:

1. akit te, Szent Szűz a Szentlélektől fogantál;
2. akit te, Szent Szűz, Erzsébetet látogatván hordoztál;
3. akit te, Szent Szűz a világra szültél;
4. akit te, Szent Szűz a templomban bemutatnál;
5. akit te, Szent Szűz a templomban megtaláltál.

F Á J D A L M A S

(kedden és pénteken imádkozzuk)

A bevezető három Üdvözlégyre:

1. aki értelmünket megvilágosítsa,
2. aki emlékezetünket megerősítse,
3. aki akaratunkat tökéletesítse.

A tizedekre:

1. aki érettünk vérrel verejtékezett;
2. akit érettünk megostoroztak;
3. akit érettünk tövissel koronáztak;
4. aki érettünk a keresztet hordozta;
5. akit érettünk keresztre feszítettek.

D I C S Ő S É G E S

(szerdán és vasárnap imádkozzuk)

A bevezető három Üdvözlégyre:

1. aki gondolatainkat irányítsa,
2. aki szavainkat vezérelje,
3. aki cselekedeteinket kormányozza.

A tizedekre:

1. aki a halálból feltámadott;
2. aki a mennybe fölment;
3. aki nekünk a Szentlelket elküldte;
4. aki téged, Szent Szűz, a mennybe fölvelt;
5. aki téged, Szent Szűz, a mennyben megkoronázott.

V I L Á G O S S Á G

(csütörtökön imádkozzuk)

A bevezető három Üdvözlégyre:

1. aki elménket megvilágosítsa,
2. aki vágyainkat megtisztítsa
3. aki életünket megszentelje.

A tizedekre:

1. aki értünk a Jordánban megkeresztelkedett;
2. aki nekünk a Kánai menyegzőn kijelentette önmagát;
3. aki Isten országának a meghirdetésekor meghívott minket a megtérésre;
4. aki tanítványai előtt színében elváltozott;
5. aki nekünk az eukarisztiát elrendelte.

Örvendetes olvasó

(öttizedes)

FELÉPÍTÉSE:

Kereszt

Bevezetés (1+3 szem)

5 tized (5-ször 1+10 szem)

A RÓZSAFÜZÉR ELMONDÁSA:

(hétfőnként, szombatonként,

illetve karácsonyi időben - adventtől Jézus megkeresztelésének ünnepéig - minden nap)

Keresztvetés

Keresztre:

1 Hiszekegy

Bevezetés:

Nagy (önálló) szemre:

1 Miatyánk

1. kis szemre:

1 Üdvözlég
+ titok: aki hitünket növelje
2. kis szemre:
1 Üdvözlég
+ titok: aki reményünket erősítse
3. kis szemre:
1 Üdvözlég
+ titok: aki szeretetünket tökéletesítse
Zárásra:
1 Dicsőség
+ fatimai fohász

Tizedekre (5):

(Minden tizednek egyetlen titka van)

Nagy (önálló) szemre:

1 Miatyánk

Kis szemekre (10):

1 Üdvözlég

+ titok

Zárásra:

1 Dicsőség

+ fatimai fohász

Záró ima:

Imádkozzál értünk, Istennek Szent Anyja. - *Hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire.*

Könyörögjünk.

Istenünk, a te egyszülött Fiaid életével, halálával és föltámadásával megszerezte nekünk az örök élet jutalmát.

Add meg, kérünk, hogy miután a rózsafüzérrel e misztériumokról megemlékeztünk, kövessük, amit tartalmaznak, és elnyerjük, amit ígérnek. Krisztus, a mi Urunk által.

- *Amen.*

Keresztvetés

FORRÁS: Jánossy Gábor [szerk.]: Rózsafüzér-imakönyv. Budapest, Stella Maris Alapítvány, 2006.

Fájdalmas olvasó

(öttizedes)

FELÉPÍTÉSE:

Kereszt

Bevezetés (1+3 szem)

5 tized (5-ször 1+10 szem)

A RÓZSAFÜZÉR ELMONDÁSA:

(keddenként, péntekenként,
illetve nagyböjt folyamán)

Keresztvetés

Keresztre:

1 Hiszekegy

Bevezetés:

Nagy (önálló) szemre:

1 Miatyánk

1. kis szemre:

1 Üdvözlég

+ titok: aki értelmünket megvilágosítsa

2. kis szemre:

1 Üdvözlég

+ titok: aki emlékezetünket megerősítse

3. kis szemre:

1 Üdvözlég

+ titok: aki akaratunkat tökéletesítse

Zárásra:

1 Dicsőség

+ fatimai fohász

Tizedekre (5):

(Minden tizednek egyetlen titka van)

Nagy (önálló) szemre:

1 Miatyánk

Kis szemekre (10):

1 Üdvözlég

+ titok

Zárásra:

1 Dicsőség

+ fatimai fohász

Záró ima:

Imádkozzál értünk, Istennek Szent Anyja. - *Hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire.*
Könyörögjünk.

Istenünk, a te egyszülött Fiad életével, halálával és föltámadásával
megszerezte nekünk az örök élet jutalmát.

Add meg, kérünk, hogy miután a rózsafüzérrel e misztériumokról megemlékeztünk,
kövessük, amit tartalmaznak, és elnyerjük, amit ígérnek. Krisztus, a mi Urunk által.

- *Amen.*

Keresztvetés

FORRÁS: Jánossy Gábor [szerk.]: Rózsafüzér-imakönyv. Budapest, Stella Maris Alapítvány, 2006.

Dicsőséges olvasó

(öttizedes)

FELÉPÍTÉSE:

Kereszt

Bevezetés (1+3 szem)

5 tized (5-ször 1+10 szem)

A RÓZSAFÜZÉR ELMONDÁSA:

(szerdánként, vasárnaponként,
illetve a húsvéti időben)

Keresztvetés

Keresztre:

1 Hiszekegy

Bevezetés:

Nagy (önálló) szemre:

1 Miatyánk

1. kis szemre:

1 Üdvözlégy

+ titok: aki gondolatainkat irányítsa

2. kis szemre:

1 Üdvözlégy

+ titok: aki szavainkat vezérelje

3. kis szemre:

1 Üdvözlégy

+ titok: aki cselekedeteinket kormányozza

Zárásra:

1 Dicsőség

+ fatimai fohász

Tizedekre (5):

(Minden tizednek egyetlen titka van)

Nagy (önálló) szemre:

1 Miatyánk

Kis szemekre (10):

1 Üdvözlégy

+ titok

Zárásra:

1 Dicsőség

+ fatimai fohász

Záró ima:

Imádkozzál értünk, Istennek Szent Anyja. - *Hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire.*

Könyörögjünk.

Istenünk, a te egyszülött Fiad életével, halálával és föltámadásával
megszerezte nekünk az örök élet jutalmát.

Add meg, kérünk, hogy miután a rózsafüzérrel e misztériumokról megemlékeztünk,
kövessük, amit tartalmaznak, és elnyerjük, amit ígérnek. Krisztus, a mi Urunk által.

- *Amen.*

Keresztvetés

FORRÁS: Jánossy Gábor [szerk.]: Rózsafüzér-imakönyv. Budapest, Stella Maris Alapítvány, 2006.

Világosság olvasó

(öttizedes)

FELÉPÍTÉSE:

Kereszt

Bevezetés (1+3 szem)

5 tized (5-ször 1+10 szem)

A RÓZSAFÜZÉR ELMONDÁSA:

(csütörtökönként)

Keresztvetés

Keresztre:

1 Hiszekegy

Bevezetés:

Nagy (önálló) szemre:

1 Miatyánk

1. kis szemre:

1 Üdvözlégy

+ titok: aki megtisztítson minket

2. kis szemre:

1 Üdvözlégy

+ titok: aki lelkünk békéjét megőrizze

3. kis szemre:

1 Üdvözlégy

+ titok: aki a Szentségekben megerősítsen

Zárásra:

1 Dicsőség

+ fatimai fohász

Tizedekre (5):

(Minden tizednek egyetlen titka van)

Nagy (önálló) szemre:

1 Miatyánk

Kis szemekre (10):

1 Üdvözlégy

+ titok

Zárásra:

1 Dicsőség

+ fatimai fohász

Záró ima:

Imádkozzál értünk, Istennek Szent Anyja. - *Hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire.*

Könyörögjünk.

Istenünk, a te egyszülött Fiad életével, halálával és föltámadásával megszerezte nekünk az örök élet jutalmát.

Add meg, kérünk, hogy miután a rózsafüzérrel e misztériumokról megemlékeztünk, kövessük, amit tartalmaznak, és elnyerjük, amit ígérnek. Krisztus, a mi Urunk által.

- *Amen.*

Keresztvetés

TÖRTÉNETE:

II. János Pál pápa, 2002. okt. 16-án kelt apostoli levelében (Rosarium Virginis Mariae) azt kéri, hogy a 2002 októberétől 2003 októberéig terjedő év legyen a Rózsafüzér éve, amikor buzgóbban végezzük azt a máriás ájtatosságot, amelyet rózsafüzérnek nevezünk, és amely már századok óta a katolikusoknak egyik legkedvesebb és legelterjedtebb imádsága. Imádkozzuk a rózsafüzért különösen a világ békéjéért és a családi élet szentségeért. Ugyanakkor ajánlja, hogy az eddig ismert 15 "Titokhoz" adjunk hozzá még ötöt, a világosság titkait, melyek figyelmünket ráirányítják az Úr Jézus tevékenységére, ahogyan kinyilatkoztatta az isteni világosság fényét.

E rózsafüzér előzményének tekinthető a Székely rózsafüzér.

FORRÁS: Jánossy Gábor [szerk.]: Rózsafüzér-imakönyv. Budapest, Stella Maris Alapítvány, 2006.

Ajánlott ének:

Szent Olvasót imádkoztunk

1. Szent Olvasót imádkoztunk,
Máriához fohászkodtunk,
Kérve kérjük Szűzanyánkat,
Fogadja el hű imánkat.
2. Szent Olvasót mikor mondtunk,
Máriának füzért fontunk,
Fonogattuk koszorúnkat,
Rózsafüzért Asszonyunknak.
3. Imádságunk koszorúzza
Őt, aki a legszebb rózsa,
Égi bimbót hajtott nekünk:
Rajta nyílt ki üdvösségünk.
4. Szűz Mária, szívünkben vagy,
Soha bennünk el ne hervadj!
Nyílj ki bennünk, ég virága,
Tégy méltóvá mennyországra.

Itt hallgathatód:

Ajánlott rózsafüzér imádságok:

Dicsőséges olvasó

Lásd 73. oldal

MINDSZENTY ZARÁNDOK ÚTVONAL

M HOSSZÚPERESZTEG

Hosszúpereszteg **M** → Csehimindszent

9,0 km

* Jól járható útvonal

** Kerülővel járható

* Jól járható

** Kerülővel járható

**** Hiányosan jelzett főútvonal

Szent István király templom

A község első, szerényebb kivitelű fából ácsolt vagy vesszőből font, tapasztott falú templomépülete minden bizonnyal a Szent István által elrendelt "tíz falu temploma" lehetett, amely tíz nemzetség, nagycsalád "szentegyháza", s nem a mai értelemben vett 10 különálló falu közös temploma volt. E korai eredetre mutat egyértelmű módon a templom titulusa, védőszentje: Szent István király.

Az első (hosszú)peresztegi kőtemplom az 1300-as évek elején épülhetett. Erre utalnak félreismerhetetlen módon a szentély gótikus stílusjegyei. Az első pontos adat a templomról 1478-ból való, amikor is azt jegyezték fel róla, hogy "két tornya van, az egyik kőből, a másik fából". A következő információ 1560-ból való, ekkor egy levélből arról értesülhetünk, hogy az akkori (hosszú)peresztegi plébánost Ágostonnak hívták. Közben a falu mezővárossá lett, és lakosságának egy része a 16. század második felében áttért az evangélikus vallásra. Utolsó katolikus plébánosa, Potyondy István 1631-ben halt meg. Ettől kezdve csaknem 100 évig tisztán evangélikus falu volt (Hosszú)Pereszteg, helyben lakó evangélikus lelkészekkel.

A templomról a következő hírt 1698-ból kapjuk: "Szelíden emelkedő és kellemes helyen van, régi katolikusok építették Szent István király tiszteletére. Tágas és keletre néz. Temetője körülötte fekszik, ez is elég tágas, és valamikor fallal volt körülkerítve, de az már romokban van, és most földbe ásott durva fákkal van megerősítve." Ekkor fogtak hozzá a templom renoválásához. Égetően szükségessé vált ugyanis felújítása, mert "a szentély fölötti boltozat megroggyant, sok helyütt hiányzott a tető, belül pedig teljesen tönkrement a padozat és szétestek a padok". Ekkor még használták a templom körüli temetőt, amitől nyugatra feküdt a plébánia épülete, ahol most is áll.

1706-ban Galambos István a falu utolsó evangélikus lelkésze egy római katolikus nőt vett feleségül, majd át is tért a római katolikus egyházba, és vezetésével 1718-ban a katolikusok visszafoglalták a templomot az evangélikusoktól. 1758-ban a népesség növekedése miatt bővíteni kezdték az akkori templomot. A szentély mellé az északi oldalon ekkor építették a boltíves sekrestyét. 1781-ben a templom kegyurai, Gróf Erdődy Károly és Ferenc a gótikus szentély meghagyásával elkezdték a teljesen új, ma is látható templom építtetését. Mai orgonáját 1907-ben a pécsi Angster gyár építette. Harangjait 1906-ban, illetve 1927-ben Sopronban öntötték. (Forrás: katonakutja.vasihegyhat.hu)

Ajánlott énekek:

285

Magyar hazánk, te jó

Gaude Mater Ungaria

Augusztus 20.

Szent István király

Himnusz

Dallam:

Budai Psalterium, XV. század

Szöveg:

Csanád Béla fordítása

Forrás: Éneklő Egyház 285 (349. oldal)

Itt hallgathatod:

Ma - gyar ha - zánk, te jó a - nya,

fi - ad dí - csérd ma, őt da - lold,

zeng - jen a himnusz dal - la - ma

hoz - zá, ki min - dig párt - fo - golt!

végén:

A - - - - men.

Szent István király (augusztus 20., lásd „Sanctorale”-t) HIMNUSZA („Gaude Mater Ungaria”). A 3-4. vershez: A középkori életrajz szerint Vajk-István születését a missziók védőszentje (a Saul megtérését kiimádkozó István vértanú) mondja el álom-jelenésben édesanyjának. Ezért lesz Vajk keresztény neve: István. Énekelhető 1., 6., 7. verse népénekdallammal („Szentlélek Isten szállj reánk” szerint.

(1) Magyar hazánk, te jó anya,
fiad dicsérd ma, őt dalold,
zengjen a himnusz dallama,
hozzá, ki mindig pártfogolt. Amen.

(2) Ő néked igaz fényt hozott,
hit fényét adta át neked,
istenes törvényt alkotott,
mely üdvösségre elvezet.

(3) Mennyei hírnök jelzi már
atyjának, hogy majd jönni fog:
vértanú István földre száll
anyjának szólni jóslatot.

(5) Oktatják híres doktorok,
szent műveltségre nevelők,
s jámbor erkölcsé fölragyog
már zsegen, minden nép előtt.

(6) Már életének hajnalán
az üdv igéit hirdeti,
s a magyar nemzet, a pogány
a keresztséget elnyeri.

(7) Ragyogva kél az égi fény,
s ki tévely rabja volt, a nép
elhagyva sűrű éjjelét
megvallja Krisztus szent hitét.

(4) Mint libanoni cédrusok,
olyan sudár, mint kisgyerek,
s miként előre mondatott,
a Vértanúról kap nevet.

(8) Imádás légyen, tisztelet
néked, Hármás—Egy Istenünk,
segíts elérnünk mennyeket,
mit szent Királyunk kér nekünk.
Ámen

Igaz hitnek plántálója 286

Augusztus 20.

Szent István király

Népeinek

Dallam:

Magyar Cantionale

Szöveg:

Magyar Cantionale, javítva

Forrás:

Éneklő Egyház 286 (350. oldal)

I - gaz hit-nek plán-tá - ló - ja,
po-gány-ság-nak meg-ron-tó - ja,
Ist-ván ki-rály, ki a hit - re el-jut-tat - tál,
te vagy, a - ki nép-pé tet - tél, törvényt ad - tál.

Szent István királyról. Benne a világosság és az uralkodó állapotbeli kötelességeinek teljesítése elválaszthatatlan, egyik a másik nélkül erőtlén és hazug lett volna. Az eddig fékezetlen magyarságnak erős törvényt szab. Az alattvalót és uralkodót egyaránt nehéz próba elé állító fegyelem az országnak megtartója, a magyarságnak néppé kovácsolója lett. Hiszen „csak az a nép, melyet a jog fog össze”. A 2. vershez: István döntése a latin kereszténységhez, a római szent igazsághoz kapcsolta a magyar egyházat, s ezzel megóvta a következő századok egyházszakadásának következményeitől. 3. versszak: Halálakor nem hagyta árván övéit: Mária oltalmába ajánlotta, s az égben maga is pártfogóként áll mellettünk.

(1) Igaz hitnek plántálója,
pogányságnak megrontója,
István király, ki a hitre eljuttattál,
te vagy, aki néppé tettél, törvényt adtál.

(2) Elvezettél az Egyházhoz,
római szent igazsághoz,
országodat Máriának ajánlottad,
halálodkor minden gondját reá hagytad.

(3) Az Istennek trónusánál,
a mennyei szent Királynál
István Király, légy e népnek szószkólója,
benned bízó magyaroknak pártfogója!

288 Ah, hol vagy magyarok (Kodály)

Augusztus 20.
Szent István király
Népeinek

Dallam:
Kodály Zoltán

Szöveg:
Dőry kézirat

Forrás:
Éneklő Egyház 288 (352. oldal)

Alla breve

Ah, hol vagy, magyarok tün - dök-lő csil-la - ga,
ki vol - tál va-la-ha or - szágunk is - táp - ja?
Hol vagy, Ist - ván ki-rály? Té - ged magyar kí - ván,
gyá-szos öl-tö-zet - ben te - e - lőtted sír - ván.

(1) Ah, hol vagy magyarok tündöklő csillaga,
ki voltál vala országunk istápjá?
Hol vagy, István király? Téged magyar kíván,
gyászos öltözetben teelötted sírván.

(2) Rólad emlékeztén csordulnak könnyei,
búval harmatoznak szomorú mezei,
lankadnak szüntelen vitézlő karjai,
nem szűnnek iszonyú sírástól szemei.

(3) Virágos kert vala híres Pannónia,
mely kertet öntözé híven Szűz Mária,
katolikus hitnek bő volt szép virága,
be megsötétedett örvendetes napja!

(4) Előtted könyörgünk, bús magyar fiaid,
hozzád fohászkodunk, árva maradékid,
tekints, István király, szomorú hazádra,
fordítsd szemeidet régi országodra!

(5) Reménységünk vagy benned s Máriában,
mint magyar hazánknak hű királynéjában,
még éltedben minket néki ajánlottál,
és szent koronáddal együtt feláldoztál.

Áldott Szent István 289

Augusztus 20.
Szent István király
 Népeinek

Dallam:
 Cantus Catholici
Szöveg:
 Cantus Catholici

Forrás:
 Éneklő Egyház 289 (353. oldal)

Ál - dott Szent Ist - ván, Is - ten - nek szol - gá - ja,
 Krisz - tus hi - té - nek i - gaz plán - tá - ló - ja,
 bál - vá - nyo - zás - nak el - tá - voz - ta - tó - ja
 és el - ron - tó - ja!

(1) Áldott Szent István, Istennek szolgája,
 Krisztus hitének igaz plántálója,
 bálványozásnak eltávoztatója
 és elrontója!

(2) Irgalmas Isten kegyes jóvoltából
 adaték nekünk magas mennyországból,
 utat hogy lelnénk gonosz pogányságból,
 régi vakságból.

(3) Jobbokra kérünk, amely ma is épen,
 légy közbenjárónk, szent Király az égben,
 könyörülj újból e veszendő népen,
 jó atya-képpen.

Magyarok fénye 290

Augusztus 20.
Szent István király
 Népeinek

Dallam:
 Szegedi Lénárd
Szöveg:
 Magyar Cationale

Forrás:
 Éneklő Egyház 290 (354. oldal)

Ma - gyarok fé - nye, or - szág re - mé - nye!
 R) Légy ál - dott, Szent Ist - ván ki - rály!

(1) Magyarok fénye, ország reménye!

R) Légy áldott, szent István király!

(2) Szép magyar néped Krisztushoz vitted. R)

(3) Szent hitben tarts meg. Jézusnál áldj meg! R)

Ajánlott imádságok és litánia:

Ima Szent István királyhoz

Nemzetünk apostola és pártfogója Szent István király!

Te őseinket a pogányság sötétségéből az igaz hit világosságára vezetted.

Te népednek igazi atyja és gyámolítója, igazán Isten szíve szerint való király voltál. Temérdek fáradozásod, kiállott küzdelmeid és szerzett érdemeid miatt fiúi és alattvalói bizalommal fordulunk hozzád és kérünk, ne vond meg hathatós pártfogásodat magyar népedtől.

Járj közben Istennél, hogy hitben, szeretetben éljünk, hazánkért való buzgólkodásod szép példáját kövessük, hogy veled együtt áldhassuk az Urat. Ámen.

Litánia Szent István király tiszteletére

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!

**Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!**

Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

**Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!**

Mennyei Atyaisten
Meváltó Fiúisten
Szentlélek Úristen
Szenháromság egy Isten

**Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!**

Szűz Mária, Istennek Szent Anyja

Könyörögj érettünk!

Szent István király, Isten hű szolgája
Szent István király, ki a Boldogasszonyt buzgón tisztelted
Szent István király, kit apostolának meghívott az Isten
Szent István király,
kit az Anyaszentegyház oltalmazójának rendelt az Isten
Szent István király, kit népünk királyává választott az Isten
Szent István király, Isten akarata szerint való király
Szent István király, ki a kereszténységre vezetted néped
Szent István király, ki az igaz hitnek hirdetője voltál
Szent István király, ki megtérítetted pogány népedet
Szent István király, ki az ellened támadókat legyőzted
Szent István király, ki a betegek gyógyítója voltál
Szent István király, az alázatosság csodája
Szent István király, a béketűrés nemes példája
Szent István király, a keresztény szeretet élő formája
Szent István király, az igazságos fejedelem mintaképe

**Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!**

Mi bűnösök
Hogy a római katolikus hitet kiterjessed
Hogy nekünk békességet és egyetértést nyerj
Hogy hazánktól az ellenséget távol tartsd
Hogy az istenkeresők szívét az igaz hitre elvezérel
Hogy a papság és a hívek között az egyetértést megerősítsd
Hogy megújítsd bennünk a régi buzgóságot
Hogy országodat békében megtartsd, megáldjad és
oltalmazd
Hogy Istennél mindnyájunkért esedezzél

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit!
Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit!
Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit!

Imádkozzál érettünk Szent István király!

Kérünk téged, hallgass meg minket!
Kérünk téged, hallgass meg minket!
Kérünk téged, hallgass meg minket!
Kérünk téged, hallgass meg minket!
Kérünk téged, hallgass meg minket!
Kérünk téged, hallgass meg minket!
Kérünk téged, hallgass meg minket!
Kérünk téged, hallgass meg minket!

Kegyelmezz nekünk!
Hallgass meg minket!
Irgalmazz nekünk!

**Hogy méltók lehessünk Krisztus
ígéreteire!**

Könyörögjünk!
Jóságos Istenünk, szolgálóknak, Dávid királynak érdemeiért irgalmas voltál a választott néphez.
Kérünk, tekints szegény hazánkra, és szolgálóknak, István királynak érdemeiért
fordítsd el rólunk bűneinkkel megérdemelt büntetésünket
és engedd éreznünk szokott irgalmasságodat. Krisztus, a mi Urunk által.
Ámen.

TÖRTÉNETE:

Sélyei Nagy Ignác, Székesfehérvár első püspöke írta, 1785.

FORRÁS: Szerencsés Zsolt [szerk.]: Litániák a Szentekről. Budapest, Kerekes Kegytárgy Nagykereskedés, 2000.

Magyarság öt seb titka rózsafüzér (ötötödös)

FELÉPÍTÉSE:

Kettős kereszt

Bevezetés (1+3 szem)

5 ötöd (5-ször 1 érem a magyarság történelméhez igazodó személyekkel+5 szem)

A RÓZSAFÜZÉR ELMONDÁSA:

Keresztvetés

Kettős keresztre:

1 Hiszekegy

Bevezetés:

Nagy (önálló) szemre:

1 Miatyánk

1. (piros) kis szemre:

1 Üdvözlég

+ titok: aki Szent Péter hivatala (pápaság) által hitünket növelje

2. (fehér) kis szemre:

1 Üdvözlég

+ titok: aki az Apostoli Kereszttel és a Keresztáldozattal (szentmise) reményünket erősítse

3. (zöld) kis szemre:

1 Üdvözlég

+ titok: aki szeretetünket a Regnum Marianumban tökéletesítse,
hogy "úgy szeressünk, ahogy Ő szeretett minket"

Zárásra:

1 Dicsőség

+ fatimai fohász

Ötödökre (5):

(Minden ötödnek egyetlen titka van)

Éremre:

1 Miatyánk

Kis szemekre (5):

1 Üdvözlég

+ titok

Zárásra:

1 Dicsőség

+ fatimai fohász

Záró ima:

Magnificat (Lk1,47-55):

Magasztalja lelkem az Urat,

és szívem ujjong üdvözítő Istenemben.

Tekintetre méltatta alázatos szolgálóleányát:

Íme ezentúl boldognak hirdetnek az összes nemzedékek,

mert nagyot művelt velem ő, aki Hatalmas:

ő, akit Szentnek hívunk.

Nemzedékről nemzedékre megmarad irgalma azokon, akik istenfélők.

Csodát művelt erős karjával:

a kevélykedőket széjjelszórta, hatalmasokat elűzött trónjukról,

kicsinyeket pedig felmagasztalt;

az éhezőket minden jóval betölti,

a gazdagokat elbocsátja üres kézzel.

Gondjába vette gyermekét, Izraelt:

megemlékezett irgalmáról,

melyet atyáinknak hajdan megígért,

Ábrahámnak és utódainak mindörökké.

+ 1 Dicsőség

Keresztvetés

2. TÖRTÉNETE:

A magyarság 1920. június 4-én Trianonban (első pénteken, abban az évben Jézus Szíve ünnepén) öt sebet kapott,
5 országrészt választottak le róla. Ez az öt seb az engesztelő magyarságot a keresztre feszített Úrhoz tette hasonlóvá.

Ezzel összezseng a magyarság öt hivatása, melyeket az öt titok foglal magába.

FORRÁS: Jánossy Gábor [szerk.]: Rózsafüzér-imakönyv. Budapest, Stella Maris Alapítvány, 2006.

Isten, hazánkért térdelünk

1. Isten, hazánkért térdelünk elődbe.
Rút bűneinket jószággal főd be.
Szent magyaroknak tiszta lelkét nézzed,
Érdemét idézzed.
2. István királynak szíve gazdagságát,
Szent Imre herceg kemény tisztaságát,
László királynak vitéz lovagságát,
Ó, ha csak ezt látnád!
3. Szent Erzsébetből hős szeretet árad.
Margit imái vezekelve szállnak.
Minket hiába, Uram, ne sirasson
Áldott Boldogasszony.
4. Ránk bűnösökre minden verés ráfér,
Ők könyörögnek bűnös unokákért.
Hadd legyünk mink is tiszták, hősök, szentek:
Hazánkat így mentsd meg!

Áldott szent István

1. Áldott szent István, Istennek szolgája,
Krisztus hitének igaz plántálója,
Bálványozásnak eltávoztatója
És elrontója!
2. Irgalmas Isten kegyes jóvoltából
Adaték nekünk magas mennyországból,
Útat, hogy lelnénk gonosz pogányságból,
Régi vakságból
3. Földeden újra pogány tüzek égnek,
Fajtalanságnak, rút hitelenségnek,
Ó, jaj, ne hagyj el, napja reménységnek,
Válts meg az égnek!

4. Jobbokra kérünk, amely ma is épen,
Légy közbenjárónk szent Király az égben.
Könyörülj újból e veszendő népen,
Jó atyaképen.
5. Jóságos Jobbad nyújtsd ki reánk, kérünk,
Szent koronáddal új ezeret érünk,
Hogyha keresztet s imádságod vélünk,
Régi vezérünk!

Ó dicsőséges szent Jobbkéz

1. Ó dicsőséges szent Jobbkéz,
Melyet magyar óhajtva néz;
Drága kincse népünknek,
Nagy öröme szívünknek.
Kérünk, áldd meg országunkat,
ős hazánkat s mindnyájunkat.
Szent Jobbkéz, szent Jobbkéz,
Szent Jobbkéz, légy oltalmunk
És örökös pajzsunk.
2. Mikor terád feltekintünk,
Buzgóságra gerjed lelkünk,
Jut eszünkbe szentséged,
S hálát adunk tenéked.
Kérünk, áldd meg országunkat,
Ős hazánkat s mindnyájunkat.
Szent Jobbkéz, szent Jobbkéz,
Szent Jobbkéz, légy oltalmunk
És örökös pajzsunk.
3. Drága szent Jobb, a vakságot,
Hazánkból a pogányságot,
Te írtád ki s helyette
Jézust hoztad földedre.
Kérünk, áldd meg országunkat,
Ős hazánkat s mindnyájunkat.
Szent Jobbkéz, szent Jobbkéz,
Szent Jobbkéz, légy oltalmunk
És örökös pajzsunk.
4. Annyi ékes templomokat
Építettél s klastromokat
Istennek dicsőségül,
Népednek üdvösségül.
Kérünk, áldd meg országunkat,
Ős hazánkat s mindnyájunkat.
Szent Jobbkéz, szent Jobbkéz,
Szent Jobbkéz, légy oltalmunk
És örökös pajzsunk.

5. Boldogságos Szűz Anyának
Mint magyarok Asszonyának
Te ajánlád e hazát,
Az angyali koronát.
Kérünk, áldd meg országunkat,
Ős hazánkat s mindnyájunkat.
Szent Jobbkéz, szent Jobbkéz,
Szent Jobbkéz, légy oltalmunk
És örökös pajzsunk.
6. Az árváknak, özvegyeknek,
Szegényeknek, betegeknek
Ah, mennyi sok jót tettél,
S rajtuk hányszor segítettél!
Kérünk, áldd meg országunkat,
Ős hazánkat s mindnyájunkat.
Szent Jobbkéz, szent Jobbkéz,
Szent Jobbkéz, légy oltalmunk
És örökös pajzsunk
7. Éhezőnek táplálója,
Meztelenek ruházója,
Adakozó jobbkezed
És irgalmas nagy szíved.
Kérünk, áldd meg országunkat,
Ős hazánkat s mindnyájunkat.
Szent Jobbkéz, szent Jobbkéz,
Szent Jobbkéz, légy oltalmunk
És örökös pajzsunk.
8. Azért Isten csodaképen
Rothadatlan épségében
Megtartotta kezedet,
Dicsőíté nevedet.
Kérünk, áldd meg országunkat,
Ős hazánkat s mindnyájunkat.
Szent Jobbkéz, szent Jobbkéz,
Szent Jobbkéz, légy oltalmunk
És örökös pajzsunk.
9. Drága szent Jobb,
Maradj nálunk,
Utat mutass, merre járjunk.
Jobbágyaid maradtunk,
Uralkodjál mirajtunk.
Kérünk, áldd meg országunkat,
Ős hazánkat s mindnyájunkat.
Szent Jobbkéz, szent Jobbkéz,
Szent Jobbkéz, légy oltalmunk
És örökös pajzsunk.

M CSEHIMINDSZENT

Mindenszentek templom

Csehimindszent **M** Oszkó, Szőlőhegy

5,1 km

Jól járható útvonal

** Kerülővel járható

*Jól járható

** Kerülővel járható

**** Hiányosan jelzett főútvonal

A ma álló templom alapjait a XIII. század derekán rakták le téglából. A templomhajó 10 méter hosszú és 9 méter széles volt, amelyhez az 1330-as évek körül kapcsolták a hajóval azonos szélességű 8 méter hosszúságú sokszög alaprajzú szentélyt kora gótikus stílusban. Az 1678-as betelepítések után megindult a faluban az élet és ezután elkezdték a templom felújítását. Az 1690-es jelentés arról tudósít, hogy a templom romos állapotban volt. Kazó István prépost, egyházmegyei vizitátor 1698-as leírásából viszont már arról értesülünk, hogy renoválták és újraszindelyezték a templomot, aminek ekkor még nem volt tornya.

1773-1774-ben bővítették a templomot. Ekkor épült a kórus és a harangtorony valamint a sekrestye, amelyet az akkori kegyúr finanszírozott. A bővítést követő években kapta a templom a népies barokk stílusú bútorzatát is. A főoltár oltárképét Dorffmaister István festette 1793-ban. Hosszú időn keresztül nem volt a falunak plébánosa, ekkor Baltavárhoz tartozott, de 1756-tól újból plébánia rangra emelkedett a település.

Nagyobb átalakítás volt 1927-1930 között, amikor Baráth István plébános idején 1 méterrel lejjebb vitték a templom belső szintjét, és ekkor festették át a liturgikus berendezéseket is. 1982-ben készült el a főoltárt körülvevő szekő, amelyet Závory Zoltán készített Takács Antal plébános megbízásából. A képen Bosco Szent János, Szent Maximilián Kolbe, Boldog Kalkuttai Teréz anya, Boldog Batthyány László körmendi szemorvos, Szent Rita, valamint Mindszenty József bíboros édesanyja látható.

A szentély falán a falu szülöttéről, Mindszenty József hercegprímásról készült festményt helyeztek el. A keresztutat Balogh Tamás csényei fafaragó készítette 2002-ben a korábban a templom előtt állt hársfából. A templom melletti parkban látható szintén a bíborost ábrázoló emlékmű, amelyet 1992-ben állítottak születésének 100. évfordulójára. A legutóbbi felújítás és átalakítás 2014-ben történt. Megújult a templom külső és belső: új, szembemiséző oltár, ambó és padok kerültek a templomba, új sekrestye bútorzat készült, és a régi oltárok, valamint a szószék is restaurálva lett. (Forrás: Ludwig Emil: Csehimindszent középkori temploma / Schematismus Sabariensis 1972.)

Isten Szolgája Mindszenty József

Eöry Gyula 1973. október 1-jén az oltár mögé bújva rejtekhelyéről fényképezte le a bíborost a matawani „Máriapócsan”, a görögkatolikus bazilika szerzetesek kezelésében lévő zarándokkápolnában (Egyesült Államok). Erről az ikonszerű fényképről többféle változatban készültek szentképek, nyomdai másolatok és festmények.

Először Füzér Julián atya készítette el 1977-ben Schmidt Béla festőművésszel ezt a nagyméretű olajfestményt, amelyet később a máriacelli Mindszenty Múzeumnak adományozott. Ez a sok érzelemmel és mély lelkeséggel átítatott kép lett a bíboros legismertebb főpapi portréja, sok újabb művészi alkotás ihletője.

„Esztergomban, látogatásom kezdetén, különösen is felidézni óhajtom a szeretett és tisztelt főpásztor, Mindszenty József kardinális emlékét, aki a Krisztushoz és egyházához való hűség s a hazaszeretet tündöklő tanúságtételét hagyta ránk. Mindig áldva fogunk nevére emlékezni.”
(Szent II. János Pál pápa)

„Mindszenty bíboros egyházhűségének nagyszerű tanúságtételét sok szenvedés szötte át. Esztergom rendíthetetlen bíboros érseke magasztos erények példáját adta a katolikus világnak. Egy nagy lelkipásztor méltóságával hordozta a fejére helyezett töviskoronát; olyan magasztos egyházi személy emlékét hagyva ránk, aki hosszú éveken keresztül tudott imádkozni és szenvedni népéért. Amikor szeretett magyar hazáját elhagyta, ezzel a lelkülettel írta Boldog VI. Pál pápának: »Szentséged lábai elé alázattal teszem le ezt az áldozatot abban a meggyőződésben, hogy az ember legnagyobb szenvedése is, amelynek ki lehet téve, kicsivé válik, amikor Isten szolgálatáról és az egyház javáról van szó.«

Ma tiszteletemet kívánom kifejezni a magyar egyház e nagy papjának, püspökének és primásának alakja előtt, annak az egyháznak a nevében, mely iránt a hűségnek oly ragyogó bizonyítékát adta.” (Szent II. János Pál pápa)

„Mindszenty József személye és tanúságtétele mellett tehát mindig ott volt Róma püspökének jóakaró tekintélye. És ahogy ő az egyház kösziklája felé fordította tekintetét, és onnan merített erőt a bilincsekben, fájdalmakban és az őt körülvevő sötétségben, úgy néztek rá Péter utódai tisztelettel és szeretettel, mint a legyőzhetetlen evangéliumi erősség élő és jeles tanújára.” (Szent II. János Pál pápa)

Mindszenty József szenttéavatási eljárásának fontosabb dátumai

1993. február 26. a bécsi érsek a megindítandó szenttéavatási eljárásban átadja illetékességét Esztergom prímás-érsekének

1993. május 8. az első országos Mindszenty-zarándoklat, amelyet ettől kezdve Esztergomban a bíboros égi születésnapjához kapcsolódóan minden évben megrendez a magyar egyház

1993. június 15. a Szentszék nyilatkozata (Nihil obstat) rögzíti, hogy hivatalai semmi olyan adatot nem találtak, amely kizárná a szenttéavatási eljárás megindításának lehetőségét

1993. december 16. a Magyar Katolikus Püspöki Kar időszerűnek nyilvánítja, és egyöntetű támogatásáról biztosítja a szenttéavatási eljárást

1994. március 19. Budapesten, a Központi Papnevelő Intézet épületében kezdetét veszi a szenttéavatási eljárás

1996. január 4. a teológus szakértők igazolják, hogy Mindszenty bíboros írásaiban nincs semmi, ami ellentétben állna a katolikus egyház hitelveivel és erkölcstanával; a felkért történészek rendszerezik és értékelik az összegyűlt forrásanyagot, és nyilatkoznak a bíboros személyiségéről, történelmi szerepéről

1996. július 2. az iratanyag véglegesítése

1996. július 31. a vizsgálat egyházmegyei szakaszának lezárulása

1996. október 22. az iratok hivatalos római átadása

1999. november 9. a Szenttéavatási Kongregáció elismeri az iratok hitelességét, és az egyházmegyei vizsgálat szabályszerű, az egyházi előírásoknak megfelelő lebonyolítását

1999. november 10. megkezdődik egy Mindszenty József közbenjárására történt, feltételezhetően csodás gyógyulás kivizsgálása

2000. november 16. a gyógyulás egyházmegyei vizsgálatának lezárulása (az iratanyag római értékelésére csak a bíboros életszentségének elismerését követően kerülhet sor)

2005 Isten Szolgája Mindszenty József szenttéavatási eljárásának előmozdítására a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia pertársaságra lép a kezdeményező Mindszenty Alapítvánnyal

2007 az eljárás jelenlegi római felelőse, P. Vincenzo Criscuolo OFM relátori kinevezése, a peranyag (Positio) összeállításának kezdete

2012 a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Állandó Bizottsága hivatalosan megerősíti a bíboros boldoggá és szentté avatására irányuló kérését

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Állandó Tanácsának körlevele (részlet)

Isten Szolgája, Mindszenty József bíboros bátor, szókimondó, sőt – mint VI. Pál pápa mondta róla halála után – rettenthetetlen volt. Nagyon szerette Egyházát és hazáját. Védte népét, védte a hitet, az emberséget egy olyan korban, amikor elemi történelmi erők pusztították az országot és a világot. Az igazság ereje sugárzott belőle.

Alakja, tisztelete ma is lelkünk mélyét érinti. Boldoggá avatási ügye Rómában folyik évek óta. 2006-ban Püspöki Karunk is belépett a perbe: mi magunk is hivatalosan kérjük boldoggá és szentté avatását. Azért tesszük ezt, mert szentnek tartjuk őt.

Nem láthatunk benne pusztán politikust. Bár sok megnyilatkozása olyan kérdésekről szólt, amelyeket előtérbe állított a politika, személyes állásfoglalásai mégis katolikus hitéből fakadtak.

Amikor felemelte szavát a rasszizmus és a zsidóüldözés ellen, amikor – egyesek szerint naivul, de próféta módon – azt követelte, hogy a náci és a nyilasok adják fel harc nélkül a Dunántúlt és ne folytassák az értelmetlen pusztítást, akkor nem taktikázott. Egész életére jellemző volt, hogy politikai rendszertől függetlenül rendíthetetlenül kitartott az igazság mellett. Isten képmását, az embert védte, az emberi életet, a „Ne ölj!” parancsának örök igazságát. Amikor a háború után a svábok kitelepítése ellen és a Csehszlovákiából elűzött magyarok érdekében szólt, ugyanez a hívő meggyőződés vezette. Népéért és Egyházáért aggódott, amikor ellenállt a sztálinista diktatúra vallást és kultúrát pusztító nyomásának.

Személye jelképpé magasodott: a magyar katolikus közösség és az egész megkínzott és elnyomott magyar nép jelképévé. Mindszenty bíborost a börtönben lélektanilag és fizikailag is meg akarták törni. 1956-ban azonban tényleg kiszabadították.

Hajoljunk meg nagysága előtt. Akkor lesz hozzá méltó az ünneplésünk, ha ma is tiszteljük történelmünk teljes igazságát, ha Krisztus fényében szemléljük az embert és a világot. Ha nem egy-egy érdekcsoport elfogultságával, hanem a mindenkit elfogadni és mindenkivel kiengesztelődni kész szeretet bátorságával nézzük múltunkat és jelenünket. Ha hitünk elszántságával utasítunk el minden rasszizmust és nemzetiségi gyűlölködést. Ha úgy szeretjük népünket, hogy közben mindenki másban is megbecsüljük Isten képmását és a Teremtő kultúrákat alkotó bölcsességét.

Ő elsősorban hívő ember volt. Látta a többi püspökök, papok, szerzetesek, világiak szenvedését és helytállását. Tudott szeretettel és megértéssel szólni azokról is, akiket megtört az üldözés. Szent Péter utóda iránt pedig mindig engedelmes volt. Akkor is, amikor ez lelkileg nehezebbre esett.

József bíboros sírján Esztergomban ez olvasható: „Devictus vincit” – legyőzve győz. Legyen az isteni igazság, amit életében szolgálni akart, ma is éltető erő, lelki megújulás, megbékélés és bizalom forrása mindannyiunk számára! (Erdő Péter bíboros, Ternyák Csaba érsek, Bábel Balázs érsek, Veres András püspök - Budapest, 2012. január) Forrás: *Mindszenty Alapítvány*.

Ajánlott ének:

304 Nagy öröm van ma az égben

**November 1.
Mindenszentek**

Népelek

Dallam:

Kovács Márk

Szöveg:

Harsányi Lajos

Forrás:

Éneklő Egyház 304 (365. oldal)

Alla breve

Nagy öröm van ma az égben, örvendezzünk, kereszté - nyek!
Szen-teljük e dicső napot Mindenszentek ünnepé - nek.
Gyü-le-kezzünk szí-ve-sen, é - ne-keljünk lel-ke-sen:
Mindenszentek, üdv ti - nék - tek!

(1) Nagy öröm van ma az égben, örvendezzünk, keresztények,
Szenteljük e dicső napot Mindenszentek ünnepének.
Gyülekezzünk szívesen, énekeljünk lelkesen:
Mindenszentek, üdv tinéktek!

Felajánlásra: (2) Felajánljuk néked, Urunk, e legszentebb áldozatot,
Fogadd vele szívünket is, mit bűnbánat általhatott.
Szent Fiadnak keresztje, Mindenszentek érdeme
nyerjen nekünk bocsánatot.

Hálaadó ének Mindenszenty József hercegprímás, bíborosért

(Énekelhető az Isten hazánkért dallamára is)

Vas vármegyében, Hegyhátnak szülötte,
Mindszent porából vétetett a Mennybe.
Édesanyjának neve volt Borbála,
Égi Szentanyánkhoz szálljon érte hála!

Éber Jópásztor, hitben törhetetlen,
barna és vörös veszedelem ellen
Egyházát s népét védelmezte bátran:
Nagy hősiességből mindenkor példát ad!

„Golgota orma: szenvedés győzelme”,
Krisztusnak sorsát sorsával hirdette,
s nem törhették meg gonosz diktatúrák,
mert mellette mindig pártfogón az Úr állt!

„Vádolók vádja néked dicsőség”,
Mindszent József, úzótt (árva) magyar néped
kéri az Úrjézust és a Boldogasszonyt,
hogyan szent életedért bő hitet fakasszon!

Ajánlott imádság és litánia:

Szent BÉDA Venerabilis ünnepi beszédéből: Mindenszentek ünnepe

„E mai napon, szeretteim, mindvalamennyi szenteknek emlékezetét egy közös ünneplésnek vígságával üljük. Mert hitvallásunk minél szilárdabb volt a szenvedésben, annál ragyogóbb most a tisztességben. Ha hevesebb a harc, nagyobb a bátor harcos dicsősége is. Hol növekednek a kínoztatások, ott növekszik a megérdemelt jutalom is. Hiszen Egyházunk magában a főben, krisztusban kapott oktatást arról, hogy sem szégyentől, sem keresztől, sem haláltól ne féljen, hanem megerősödjék: nem ellenállva, hanem eltűrve mindezt. Ó valóságban boldog anya ez az Egyház, melyet az isteni kegyelem kitüntetése ékesít, a győzedelmes mártíroknak dicső vére feldíszít, a szüzek ragyogása szépséges ruhába öltöztet: virágsokrából nem hiányzik hát sem rózsza, sem a liliom. Hát rajta kedveseim, a küzdelemre! A harcból hazatérőket kitárt karral várják a mennyei városban! Lépjünk mi is erre az útra, siessünk a mennyei hazába, melynek polgárai közé felvétettünk. nem vagyunk mi jövevények, hanem a szentek polgártársai, Istennek házanépe, és krisztus örökösei!”

Ima Isten Szolgája Mindszent József bíboros boldoggá és szentté avatásáért

Istenünk, te Mindszent József bíborost arra választottad ki,
hogy az üldöztetés idején mindhalálig hűséges főpásztor legyen: az igazság és
a szeretet tanúságtevője.
Hívó néped örömeire add meg, kérünk, hogy őt mielőbb Egyházunk szentjei
között tisztelhessük.
Krisztus, a mi Urunk által. Ámen.

Mindenszentek rózsafüzére (hattizedes)

FELÉPÍTÉSE:

Kereszt

Bevezetés (1+3 szem)

6 tized (6-szor 1+10 szem)

A RÓZSAFÜZÉR ELMONDÁSA:

Keresztvetés

Keresztre:

1 Hiszekegy

Bevezetésre:

Nagy (önálló) szemre:

1 Miatyánk

+ *ima*: Istennek kedves szentjei, akik a lelki szegénység által az örök kincseket megnyerték, könyörögjetekek értünk, hogy a földi javakkal úgy éljünk, hogy általuk az örök boldogságba juthassunk.

Kis szemekre (3):

1 Üdvözlégy (imabetéttel!)

Tizedekre (6):

(Minden tizednek egyetlen titka van)

Nagy (önálló) szemre:

1 Miatyánk

+ ima

Kis szemekre (10):

1 Üdvözlégy (imabetéttel!)

Záró ima:

Istennek minden szentjei, akik annyi üldözést álltatok ki az igazságért,
és mindvégig a keresztnek tövises útján lépdeltetek, könyörögjetekek értünk,
hogy minket az Istenhez vezető úttól semmi akadály el ne rettentessen,
hanem Istenhez mindhalálíg állhatatosan ragaszkodva méltók lehessünk
veletek együtt az Istent örökké dicsérni; és az angyalokhoz társulva mondani:

szent, szent, szent a seregek Ura Istene,

dicsősége betölti az eget és a földet,

hozsanna a magasságban!

Áldott, aki jön az Úr nevében,

hozsanna a magasságban!

Ámen.

Keresztvetés

FORRÁS: Jánossy Gábor [szerk.]: Rózsafüzér-imakönyv. Budapest, Stella Maris Alapítvány, 2006.

Mindenszentek litániája

Uram, irgalmazz!
Krisztus, kegyelmezz!
Uram, irgalmazz!

Mennybéli Atyaisten
Megváltó Fiúisten
Szentlélek Úristen
Szentháromság egy Isten

Szentséges Szűz Mária
Istennek Szent Anyja
Szüzek Szent Szüze

Szent Mihály, Gábor és Ráfael
Mindnyájan szent angyalok

**Uram, irgalmazz!
Krisztus, kegyelmezz!
Uram, irgalmazz!**

**Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!**

**Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!**

**Könyörögj érettünk!
Könyörögjetekek érettünk!**

Pátriárkák és próféták

Szent Ábrahám
Szent Mózes
Szent Illés
Szent József
Keresztelő Szent János
Mindnyájan szent pátriárkák és próféták

Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjétek érettünk!

Apostolok és tanítványok

Szent Péter és Pál
Szent András
Szent János és Jakab
Szent Tamás
Szent Máté
Mindnyájan szent apostolok
Szent Lukács
Szent Márk
Szent Barnabás
Szent Mária Magdolna
Mindnyájan az Úr tanítványai

Könyörögjétek érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjétek érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjétek érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjétek érettünk!

Vértanúk

Szent István
Antiochiai Szent Ignác
Szent Polikárp
Szent Jusztin
Szent Lőrinc
Szent Ciprián
Szent Bonifác
Szent Adalbert
Szent Gellért
Boldog Apor Vilmos
Becket Szent Tamás
Szent Szaniszló
Fisher Szent János és Morus Szent Tamás
Miki Szent Pál
Jogues Szent Izsák és Brébeuf Szent János
Chanel Szent Péter
Lwanga Szent Károly
Szent Márk, István és Menyhért kassai vértanúk
Szent Perpétua és Felicitász
Szent Ágnes
Goretti Szent Mária
Mindnyájan szent vértanúk

Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjétek érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjétek érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjétek érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjétek érettünk!

Püspökök és tanítók

Nagy Szent Leó pápa
Nagy Szent Gergely pápa
Szent Ambrus
Szent Jeromos

Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!

Szent Ágoston
Szent Atanáz
Nagy Szent Vazul
Nazianzi Szent Gergely
Aranyszájú Szent János
Szent Márton
Szent Patrik
Szent Cirill és Metód
Borromei Szent Károly
Szalézi Szent Ferenc
Tizedik Szent Piusz pápa

Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjetelek érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!

Papok és szerzetesek

Remete Szent Pál
Szent Antal
Szent Benedek
Szent Zoerárd-András és Benedek remeték
Szent Bernát
Szent Ferenc és Domonkos
Aquinoi Szent Tamás
Kapisztráni Szent János
Marchiai Szent Jakab
Loyolai Szent Ignác
Xaviéri Szent Ferenc
Páli Szent Vince
Vianney Szent János
Bosco Szent János

Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjetelek érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjetelek érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!

Árpádházi Szent Margit
Prágai Szent Ágnes
Árpádházi Szent Kinga
Árpádházi Boldog Jolán
Sziénai Szent Katalin
Avilai Szent Teréz
Limai Szent Róza
Boldog Pio atya
Mindnyájan szent papok és szerzetesek

Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjetelek érettünk!

Világiak

Szent István király
Szent Imre herceg
Boldog Gizella királyné
Szent László király
Szent Lajos király
Szent Mónika
Árpádházi Szent Erzsébet
Szent Hedvig királyné
Istennek minden szentjei

Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjetelek érettünk!

Légy irgalmas
Minden gonosztól

Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!

Minden büntől
Az ördög cselvetéseitől
Haragtól, gyűlölségtől és minden gonosz akarattól
Az örök haláltól
Megtetesülésed által
Születésed által
Keresztséged és szent böjtölésed által
Kereszted és kínszenvedésed által
Halálod és temetésed által
Szentséges feltámadásod által
Csodálatos mennybemeneteled által
A Szentlélek kiáradása által
Dicsőséges eljöveteled által

Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!

VAGY

Krisztus, az élő Isten Fia
Aki e világra jöttél
Aki a kereszten függöttél
Aki miattunk a halált vállaltad
Aki a sírban feküdtél
Aki a halálból feltámadtál
Aki a mennybe felmentél
Aki a Szentlelket az apostolokra elküldötted
Aki az Atya jobbján ülsz
Aki eljössz ítélni élőket és holtakat

Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!
Ments meg, Uram, minket!

Hogy nekünk kegyelmezz

Kérünk Téged, hallgass meg minket!
Kérünk Téged, hallgass meg minket!
Kérünk Téged, hallgass meg minket!
Kérünk Téged, hallgass meg minket!
Kérünk Téged, hallgass meg minket!
Kérünk Téged, hallgass meg minket!

Hogy minket igaz bűnbánatra vezérelni méltóztassál

Hogy minket szent szolgálatodban megerősíteni és megtartani méltóztassál

Hogy minden jótévőnknek örökkévaló javakat adni méltóztassál

Hogy a földnek bő gyümölcsét megadni és megtartani méltóztassál

VAGY

Hogy nekünk megbocsáss

Hogy elménket mennyei kívánságokra felindítani méltóztassál

Hogy a magunk, testvéreink, rokonaink és jótévőink lelkét az örök kárhozattól megmenteni méltóztassál

Hogy a megholt híveknek örök nyugodalmat adni méltóztassál

Hogy a világot ragálytól, éhségtől és háborútól megőrizni méltóztassál

Hogy minden népnek békeséget és igaz egyetértést adni méltóztassál

Kérünk Téged, hallgass meg minket!
Kérünk Téged, hallgass meg minket!
Kérünk Téged, hallgass meg minket!
Kérünk Téged, hallgass meg minket!
Kérünk Téged, hallgass meg minket!
Kérünk Téged, hallgass meg minket!
Kérünk Téged, hallgass meg minket!

minket!

Hogy az Anyaszentegyházat kormányozni és megerősíteni
méltóztassál

Hogy a római pápát és az egész papi rendet
a szent vallásban megtartani méltóztassál

Hogy az egész kereszténységnek egységet adni méltóztassál

Hogy minden embert az evangélium világosságára elvezetni
méltóztassál

Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit!
Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit!
Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit!

Könyörögjünk!

Úristen, oltalmunk és erősségünk: hallgasd meg Egyházad buzgó könyörgését!
Te adod lelkünkbe az irántad való szeretetet: engedd, hogy amit hittel kérünk, azt valóban elnyerjük.
Krisztus, a mi Urunk által.

Ámen.

VAGY

Könyörögjünk!

Istenünk, te látod, hogy gyengeségünk mennyire megbénít bennünket.
Szentjeid példájával kelts bennünk új erőt szeretetednek szolgálatára.

Krisztus, a mi Urunk által.

Ámen.

FORRÁS: Szerencsés Zsolt [szerk.]: Litániák a Szentekről. Budapest, Kerekes Kegytárgy Nagykereskedés,
2000.

katolikus.hu: [1] [2] [3]

TÖRTÉNETE:

A mindenszentek litániája ősi keresztény könyörgés.

A keresztelési liturgiából és a lélekajánlásból lett önálló, szerkezetét sok későbbi liturgia követi.

A középkorban sok változata létezett.

A mai változatot VIII. Benedek pápa határozta meg és ezt később XIII. Benedek és XIV. Benedek pápa megerősítette.

FORRÁS: Magyar Katolikus Lexikon (Mindenszentek litániája)

M OSZKÓ, SZŐLŐHEGY

Szőlőhegyi kápolna

Oszkó, Szőlőhegy   Vasvár

10,5 km

* Jól járható útvonal

** Első fele kerülővel a második fele jól járható

* Jól járható

** Első fele kerülővel a második fele jól járható

**** Hiányosan jelzett főútvonal

Az oszkói szőlőhegyen, a hegypásztor pincéknél egy gyönyörű gerendafalú kápolna lelkesít munkára; Gyümölcsoltó Boldogasszony napja alkalmából, 2013. március 23.-án avatták fel.

Az avatáson Kovács György plébános arról elmélkedett, hogy a szőlősgazda nem azért megy a hegyre, hogy imádkozzék, hanem hogy művelje a szőlőt, és termelje a bort. De ahogy a pincekulcsot sem feledi otthon, a hite, a vallásossága, a jelleme és a becsülete sem olyan dolog, amelyek a szögön lógva otthon hagyhatók. Ahogy a szőlőhegy szerves része a hegyháti ember életének, a kápolna is jelzi, hogy az Úr is része a pincéknek, lankáknak, lugasoknak és kordonoknak. Egy mondás szerint, amikor a szőlősgazda a munkája közben elsuttog egy fohászt, akkor az Istennel koccint. Ezt az érzést hivatott erősíteni az új kápolna, tette hozzá a plébános.

Szent Orbán imádság

Dicsérjétek, tiszteljétek ti, keresztények!
Orbán pápát, a szent mártírt, minden jó hívek!
Az egyház főpásztorát, hitünk dicső bajnokát,
Ki Krisztusért kiállotta a szörnyű halált.

Hogy őrizze szőlőinket minden veszélytől,
Ótalmazza fagytól, dértől és jégesőtől,
Irtsa ki a férgeket, adjon hasznos esőket,
És árásszon határainkra termékenységet.

Nyerd meg óh Szent Orbán, nekünk az Úr kegyelmét,
Hogy amidőn bőven szedjük szőlőnk termését,
Ne bántsuk meg az Istent, káromolva azt mi szent
Hanem áldjuk jókedvünkben a kegyes Istent!

Legyen tehát dicsőség az Atya, Fiúnak,
Szentlélekkel együtt teljes Szentháromságnak,
Ki nekünk irgalmazson, büntől megoltalmazson,
Szent Orbánnak nagy érdeme ránk áldást hozzon.

Ajánlott ének:

Te Deum

Pap:

Te De - um lau - da - mus.

Nép:

Té - ged, Is - ten, di - csé - rünk, * té - ged Úr - nak val - lunk.

2. Té - ged, ö - rök A - tyá - is - tent * minden te - remt - mé - nyed

tisz - tel. 3. Né - ked mindnyá - jan az an - gya - lok, *

néked az egek és minden ha - tal - mas - sá - gok, 4. Né - ked a

kerub és sze - ráf an - gya - lok * szün - te - len szó - val

é - ne - kel - nek: 5. Szent, szent! Szent, szent! *

Szent a seregeknek U - ra, Is - te - ne! 6. Tel - jes az ég

és a föld * Fel - sé - ged - nek di - cső - sé - gé - vel.

Pap: Te Deum laudamus.

Nép: Téged, Isten, dicsérünk, * téged Úrnak vallunk.

2. Téged, örök Atyaistent, * minden teremtményed tisztel.
3. Néked mindnyájan az angyalok, * néked az egek és minden hatalmasságok,
4. Néked a kerub és szeráf angyalok * szüntelen szóval énekelnek:
5. Szent, szent! Szent, szent! * Szent a seregeknek Ura, Istene!
6. Teljes az ég és a föld, * Felségednek dicsőségével.

7. Téged az apostoloknak * dicsőséges kara,
 8. Téged a prófétáknak * dicséretes száma,
 9. Téged a mártíroknak * fényes serege dicsér.
 10. Téged széles e világon * vall és dicsér az Anyaszentegyház.
 11. Véghetetlen * felséges Atyaistent,
 12. A te tiszteletre méltó * igaz és egyetlenegy Fiadat,
 13. A Szentlelket is, * a Vigasztalót.
 14. Te, dicsőségnek * Királya, Krisztus.
 15. Te, az Atyaistennek * örökkévaló Fia vagy.
 16. Te a megszabadításért fölvevén az emberi természetet, * nem iszonyodtál a Szűznek méhétől.
 17. Te meggyőzvé a halál fullánkját, * megnyitád híveidnek a mennyországot.
 18. Te az Istennek jobbján ülsz * Atyádnak dicsőségében.
 19. E világra jövő bírónak * hiszünk, Urunk, téged.
 20. Téged azért kérünk, légy segítség a te szolgálóidnak, * kiket szent véreddel megváltottál.
 21. Add meg, hogy az örök boldogságban * a te szentjeid közé számláltassunk!
 22. Üdvözítsd, Uram, a te népedet, * áldd meg a te örökségedet!
 23. És igazgasd, Uram, és felmagasztaljad, * most és mindörökké!
 24. Minden napokon * áldunk tégedet.
 25. És dicsérjük a te neved örökké * és mindörökkön örökké.
 26. Méltóztassál, Uram, e mai napon * minden bűntől minket megőrizni!
 27. Könyörülj rajtunk, Úristen, * könyörülj mirajtunk!
 28. Legyen a te irgalmasságod mirajtunk, * amint tebenned bízunk!
 29. Tebenned bízom, Uram, * soha meg nem szégyenülök.
- Ámen.

Pap: Áldjuk az Atyát és a Fiút a Szentlélekkel együtt!

Nép: Dicsérjük és magasztaljuk őt mindörökké!

Pap: Áldott vagy, Uram, az ég erősségében.

Nép: Dicséretes, dicsőséges és magasztos mindörökké.

Pap: Uram, hallgasd meg könyörgésemet.

Nép: És az én kiáltásom jusson elébe.

Pap: Az Úr legyen veletek.

Nép: És a te lelkeddel.

Itt hallgathatod:

Könyörögjünk! Isten, kinek irgalmassága megszámlálhatatlan és jóságának kincse végtelen! Hálát adunk szent Fölségednek minden ajándékaidért, és kegyességed előtt szüntelenül esdeklünk, hogy ki a hozzád folyamodók kérését teljesíted, őket soha el nem hagyva az örökké tartó jutalmakra elvezesd! A mi Urunk, Jézus Krisztus által.

Amen.

Ajánlott imádságok:

Isteni Irgalmasság rózsafüzére

(ötvezetes)

FELEPÍTÉSE:

Bevezetés

5 tized (5-ször 1+10 szem)

A RÓZSAFÜZÉR ELMONDÁSA:

(naponta, 15 órákor)

Keresztvetés

Bevezetés:

1 Miatyánk

+ 1 Üdvözlégy

+ 1 Hiszekegy

Tizedekre (5):

Nagy (önálló) szemre:

Örök Atya! Felajánlom Neked szeretett Fiadnak, a mi Urunk, Jézus Krisztusnak Testét és Véréát, Lelkét és Istenségét, - *engesztelésül bűneinkért és az egész világ bűneiért.*

Kis szemekre (10):

Jézus fájdalmas szenvedéséért - *irgalmazz nekünk és az egész világnak!*

Záró ima (3x):

Szent Isten, Szent erős Isten, Szent halhatatlan Isten, - *irgalmazz nekünk és az egész világnak!*

Ámen.

Keresztvetés

TÖRTÉNETE:

Ezt a rózsafüzér imádságot Jézus diktálta le Szent Fausztina nővérnek.

Jézus ezeket mondta:

"Bárki, aki legalább egyszer elimádkozza ezt, halála óráján tapasztalni fogja nagy irgalmamat...

Ez az ima a vihart is lecsendesítheti...

Fontos ezt az imát haldoklók mellett imádkozni!

Megbékélést hoz a halál perceiben!"

Az Irgalmasság órája (15:00)

Jézus ezt mondta:

"Délután három órákor könyörögj irgalmamért, főleg a bűnösök részére.

Mélyülj el, ha csak rövid időre is, szenvedéseimben,

főleg elhagyatottságomban halálom óráján.

Ez a nagy irgalom órája a világ számára.

Megengedem, hogy behatolj halálos szomorúságomba.

Ebben az órában nem tagadok meg semmit a lelkektől,

akik szenvedéseimre hivatkozva kérnek tőlem valamit."

FORRÁS: Jánossy Gábor [szerk.]: Rózsafüzér-imakönyv. Budapest, Stella Maris Alapítvány, 200

Szent Kereszt felmagasztalása templom

A Dunántúl nyugati felében, a Rába folyó közelében fekvő község elődje a Szent István által szervezett várispánság székhelye volt. Vasvárnak Szűz Máriáról elnevezett plébániatemplomát már 1142-ben említi oklevél. Szent kútjáról (fons sacer) szó van abban a szerződésben, amelynek alapján Ugrin győri püspök az itteni kápolnát szőlőjével együtt 1198-ban a szentgotthárdi cisztercitáknak adta. 1241-ben telepedtek Vasvára a domonkos atyák. A XV. században épített, a Szent Keresztről elnevezett templomuk az 1490-es évektől kezdve egy vérző Ostya-csodáról lett híres, és 1500. június 27-én búcsú kiváltságot kapott VI. Sándor pápától. A vasvári Szent Vér ereklyét 1532-ig őrizték és tisztelték a templomban. Ekkor a Bécs ellen vonuló törökök elől Győrbe menekítették. Későbbi sorsáról nem tudunk.

A Mária-tisztelet a török hódoltság idejében kezdett itt kialakulni. A legendás hagyomány szerint egy szerzetes a betörő törökök elől menekülve magával vitte a templom kegyességképét, és a közeli erdő egyik odvas tölgyfájában rejtette el. Sok év múltán a lakók visszatértek és keresték a szobrot. Szüleik elmondása alapján a fát megtalálták ugyan, de a szobor nem volt benne. A tölgyfát kivágták, és törzse helyén bővizű forrás fakadt. A víztükörben többször feltűnt a régi Mária szobor képe, a szobor maga azonban nem került elő. A forrás mellé remetek telepedtek, és kápolnát építettek a Rózsafüzér Királynője tiszteletére. Levéltári adatok szerint a XVII. és XVIII. században mindig volt remete a Szentkút mellett.

1683-ban épült fel a főtemplom mellett lévő Kálvária kápolna, amelyet, azóta is szeretettel keresnek fel a hívek. A gyógyulások és imameghallgatások híre hamar elterjedt és nevezetessé tette a kegyhelyet.

A szent kúthoz zarándokoló hívek száma egyre növekedett. Újabb lendületet adott a búcsújárásnak az 1700-as évek elején, hogy egy Horváth nevezetű ember, a kút vizében megmosta arcát és szemét, és akkor visszanyerte látását. Hálából a szent kút mellé költözött és ott szolgált. Megszépítette a kút környékét, és ő lett a zarándokok előimádkozója.

A domonkosok gótikus stílusban épült templomát Széchenyi György kalocsai, majd később esztergomi érsek építtette át barokk stílusban, és a Szent Kereszt felmagasztalása tiszteletére szentelte föl. 1938-ban a templom homlokzatát is átalakították.

Az egyik jobboldali mellékoltáron áll a templom kegyesszobra, a fából faragott, festett, koronázott krinolinós Mária szobor, a XVIII. században elterjedt rózsafüzér társulatok körmenetekben is hordozott, öltöztetett Mária szobrának nagyméretű, kegyesszoborrá magasztosult változata („Rokokó Madonna”). Ismeretlen művész alkotta a XVIII. század közepe körül. A kegyoltár oromzati képe a haldoklók pártfogóját, Szent Teklát ábrázolja.

Vasvár búcsújáró kultuszában szorosan összekapcsolódik a vérző Ostya, a Szentkút és a Rózsafüzér Királynőjének tisztelete. A Szentkút két búcsús ünnepén, Nagyboldogasszonykor (augusztus 15-én) és Kisasszony napján (szeptember 8-án) a búcsúsok a szentkúti kápolnát is fölkeresik.

A Szentkút melletti kápolna a Rózsafüzér Királynőjéről van elnevezve. A vasvári szent kút völgyében található. Sokan felkeresik szívük hálájával és kéréseivel.

Vasvár több évszázada kedvelt zarándokhelye nemcsak a Vasi Hegy-hát, az Őrség és Kemenesalja buzgó híveinek, de távolabbi vidékekről, Somogyból, Zalából és Veszprémből is sokan keresik fel. A Szűzanyában bízva éneklük el szobra előtt a régi, de mindig időszerű, mindig vigasztaló imádságot:

Tengernyi kín az életünk,
Azért, mert sokat vétkezünk.
Mégis, hogy el nem vitt az ár,
Tőled van, édes fénysugár.
A szívünk most sem csügged el,
Mert most is értünk könnyezel.
Tebenned bízunk, Mária,
Édes Vasvári Szűzanya!

A Fájdalmas Szűzanya (Hétfájdalmú Szűz) emléknapja a Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepéhez kapcsolódik. A Hétfájdalmú Szűz kifejezés a Boldogságos Szűz Mária egyik megszólítása, mely szenvedéseire utal. A szó szoros értelmében a kereszt alatt álló Mária neve: Fájdalmas Anya. A Hétfájdalmú Szűz kifejezés az életét végigkísérő szenvedések alapján mondja Máriát hétfájdalmúnak (a *hét* a teljesség száma).

Először a szerviták kezdték ünnepelni szeptember 3. vasárnapján. 1668-ban kapták meg a pápai jóváhagyást. VII. Pius pápa 1814-ben az egész Egyházra kiterjesztette, X. Pius pápa helyezte át az ünnepet szeptember 15-re.

A kultusz eredetét még nem sikerült tisztázni. Kibontakozása valószínűleg a keresztes háborúk Szentföld-élményében és a nyomában születő passió-misztikában keresendő. Fölvirágoztatása körül különösen a koldulórendek, főleg a ferencesek, majd önállóbban a szerviták buzgólkodtak. A kultusz az evangéliumra (Mt 2,13: Egyiptomba menekülés; Lk 2,35: Simeon szavai; 2,48: a tizenkét éves Jézus; Jn 19,25: a kereszt alatt) és a hagyományra megy vissza (Mária hét öröme és fájdalma). A kultusz megalapítójának a legenda János evangéliumot tartja: János nagyon szerette volna látni mennybevitele után a Szűzanyát. Az égbe ragadtatott és hallotta, hogy Jézus nagy kegyelmet ígért azoknak, akik Mária anyai fájdalmát tisztelik. Egy másik változat szerint Nikodémus és Arimateai József azon a helyen, ahol Mária Jézussal a Kálváriára menet találkozott, templomot épített, sőt külön rendet alapított a Fájdalmas Szűz tiszteletére. Ez lenne a szervita, amelyet később a Hét Szent Alapító Firenzében új életre keltett. A kultusz népszerűsítéséből a *ferencesek* is kivették a részüket. A rendre jellemző *compassio* szinte fölülmúlhatatlan kifejezésre jut Szent Bonaventúra zsolozsmájában és Jacopo da Todi Stabat Mater szekvenciájában. Mindkettő belekerült a római liturgiába, ugyanakkor kiapadhatatlan forrása és mintája lett a szakrális népköltészetnek, a Mária-siralomnak is. Első magyar nyelvű versünk, az Ómagyar Mária-siralom is ennek az áhítatnak az emléke. A Fájdalmas Szűzanya ábrázolásának sajátos formája a Pietà. A 15-16. sz. képeken a 7 kard Máriát néha gloriolaként veszi körül. A 7 kardnak megfelelő 7 fájdalmat 7 jelenetben is ábrázolták körülötte.

Magyar nyelvterületen is több templom ünnepli kiemelten védőszentjeként a kereszt alatt álló Máriát. A régi magyar szóhasználatban élt még a Fájdalmas Boldogasszony és a Hétfájdalmú Szűz megnevezés is. A Hétfájdalmú Szűzanya Szlovákia védőszentje, ünnepe munkaszüneti nap Szlovákiában.

VASVÁR TEMETŐ

Nagyboldogasszony (temetői) kápolna

A középkori eredetű, késő barokk – klasszicista stílusú kápolna 1777-ben épült. 1882-ben újjáépítették. A klasszicista stílusú, vörös márvány főoltárát Ridmiller Ferenc készítette 1846-ban, az oltárképet Kuppelwieser festette 1846-ban.

2018. december 2-án Székely János megyéspüspök megáldotta a felújított vasvári temetői kápolnát. Tengan Sebastian atya tartott szentmisét hálából a temetői Nagyboldogasszony-templom elkészült külső felújításáért.

A felújítás terve a plébániáról eredt, az önkormányzat, a püspökség támogatásával, és V. Németh Zsolt országgyűlési képviselő közbenjárásával valósították meg. Tóth Balázs polgármester elmondta: valaha öt templom volt a településen, ma már csak kettő áll.

A helyiek úgy tartják, ez a megye legszebb temetője. V. Németh Zsolt kiemelte: a temetői kápolna különleges hely, nem csak azért, mert az örök nyugalomra térő vasváriakat itt búcsúztatják, hanem mert a dombtetőnek jelentős szerepe van: összeköti az eget és a földet, iránytű a hazatérőknek. Dr. Székely János megyés püspök arról emlékezett meg, hogy már Szent István óta laktak itt az eleink, a vármegye egyik legősibb városa. Arra kérte a vasváriakat, éljenek e múlthoz méltón.

Vasvár   Vasvár temető

1,5 km

*Jól járható útvonal

*Jól járható

*Jól járható

** Átlagosan járható

**** Hiányosan jelzett főút

Ajánlott ének:

Boldogasszony anyánk

Boldogasszony Anyánk, régi nagy Pátrónánk!
Nagy ínségben lévén, így szólít meg hazánk :
Magyarországról,
Édes hazánkról,
Ne felejtkezzél el
Szegény magyarokról!

Ó Atya Istennek kegyes, szép leánya,
Krisztus Jézus Anyja, Szentlélek mátkája!
Magyarországról,
Édes hazánkról,
Ne felejtkezzél el
Szegény magyarokról!

Nyisd fel az egeket sok kiáltásunkra,
Anyai palástod fordítsd oltalmunkra.
Magyarországról,
Édes hazánkról,
Ne felejtkezzél el
Szegény magyarokról!

Kegyes szemeiddel tekints meg népedet,
Segéld meg áldásra magyar nemzetedet.
Magyarországról,
Édes hazánkról,
Ne felejtkezzél el
Szegény magyarokról!

Sírnak és zokognak árváknak szívei,
Hazánk pusztulásán özvegyek lelkei.
Magyarországról,
Édes hazánkról,
Ne felejtkezzél el
Szegény magyarokról!

Vedd el országodról, ezt a sok ínséget,
Melyben torkig úszunk. Ó nyerj békességet.
Magyarországról,
Édes hazánkról,
Ne felejtkezzél el
Szegény magyarokról!

Irtsd ki, édes Anyánk, az eretnkséget,
Magyar nemzetedből a hitetlenséget.
Magyarországról,
Édes hazánkról,
Ne felejtkezzél el
Szegény magyarokról!

Hogy mint Isten Anyját régen tiszteltenek,
Úgy minden magyarok most is dicsérjenek.
Magyarországról,
Édes hazánkról,
Ne felejtkezzél el
Szegény magyarokról!

Tudod, hogy Szent István örökségben hagyott,
Szent László király is minket reád bízott.
Magyarországról,
Édes hazánkról,
Ne felejtkezzél el
Szegény magyarokról!

Sokat Fiad ellen, megvalljuk, vétettünk,
De könyörögj értünk, s hozzája megtérünk.
Magyarországról,
Édes hazánkról,
Ne felejtkezzél el
Szegény magyarokról!

Jézus Fiad előtt hajts térdet érettünk,
Mert ha nem cselekszel egy lábíg elveszünk.
Magyarországról,
Édes hazánkról,
Ne felejtkezzél el
Szegény magyarokról!

Dicséret, dicsőség legyen az Atyának,
A te szent Fiadnak s Szentlélek mátkádnak.
Magyarországról,
Édes hazánkról,
Ne felejtkezzél el
Szegény magyarokról!

Ajánlott rózsafüzér imádság és litánia:

Nagyboldogasszony rózsafüzére

(ötízede)

FELÉPÍTÉSE:

Kereszt

Bevezetés (1+3 szem)

5 tized (5-ször 1+10 szem)

A RÓZSAFÜZÉR ELMONDÁSA:

(augusztus 15-én)

Keresztvetés

Keresztre:

1 Hiszekegy

Bevezetés:

Nagy (önálló) szemre:

1 Miatyánk

1. kis szemre:

1 Üdvözlégy

+ titok: aki hitünket növelje

2. kis szemre:

1 Üdvözlégy

+ titok: aki reményünket erősítse

3. kis szemre:

1 Üdvözlégy

+ titok: aki szeretetünket tökéletesítse

Zárásra:

1 Dicsőség

+ fatimai fohász

Tizedekre (5):

(Minden tizednek egyetlen titka van)

Nagy (önálló) szemre:

1 Miatyánk

Kis szemekre (10):

1 Üdvözlégy

+ titok

Zárásra:

1 Dicsőség

+ fatimai fohász

Záró ima:

Imádkozzál értünk, Istennek Szent Anyja. - *Hogy méltók lehessünk Krisztus igéreteire.*

Könyörögjünk.

Istenünk, a te egyszülött Fiad életével, halálával és föltámadásával megszerezte nekünk az örök élet jutalmát.

Add meg, kérünk, hogy miután a rózsafüzérrel e misztériumokról megemlékeztünk, kövessük, amit tartalmaznak, és elnyerjük, amit ígérnek. Krisztus, a mi Urunk által.
- Ámen.

Keresztvetés

Magyar litánia

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!

Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

Mennybéli Atyaisten
Meváltó Fiúisten
Szentlélek Úristen
Szenháromság egy Isten

Szentséges Szűz Mária
Istennek Szent Anyja
Szeplőtelenül fogantatott Szent Szűz
Gyümölcsoltó Boldogasszony
Sarlós Boldogasszony
Nagyboldogasszony
Magyarok Nagyasszonya
Csíksomlyói Szent Szűz
Máriacelli Szent Szűz
Máriapócsi Könnyező Szűzanya
Győri Könnyező Szűzanya
Úti Boldogasszony

Szent Adalbert, vértanú püspök
Szent Asztrik püspök
Szent Gellért, Szent Bód és Beszteréd, vértanú püspökök
Szent Zoerárd és Benedek, bencés vértanú remeték
Szent Günter bencés remete
Szent Körösi Márk, Szent Grodecz Menyhért,
Szent Pongrácz István, kassai vértanúk
Boldog Pál domonkos vértanú és szerzetestársai
Szent Márton püspök
Szent Hierotheosz bizánci püspök
Szent István király
Boldog Gizella királyné
Szent Imre herceg
Szent László király
Nepomuki Szent János, a szentgyónás vértanúja
Árpád-házi Szent Erzsébet asszony

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!

Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!

Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!

Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjetek érettünk!
Könyörögjetek érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögjetek érettünk!
Könyörögjetek érettünk!
Könyörögjetek érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!

Könyörögjünk!

Mindenható örök Isten!

Kérünk, őrizd meg magyar hazánkat minden külső és belső veszedelemtől, és a boldogságos, mindenkor szeplőtelen Szűz Máriának, Magyarország Nagyasszonyának és pátrónájának,

Szent Péter és Pál apostolnak, Szent István királynak,

magyar szentjeinknek és boldogjainknak közbenjárása által adj magyar népednek egységet és békét!

Távolítsd el tőle a háborúságot, az egységet megbontó pártoskodást és tévelygést, hogy Anyaszentegyházad hite szerint mindig bátran és szabadon szolgáljon neked. Krisztus, a mi Urunk által.
Ámen.

Now Available!

i-Rosary

Bevezetés

(Vessünk keresztet)

Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Ámen.

Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek Teremtőjében, és Jézus Krisztusban, az Ő egyszülött Fiában, a mi Urunkban; aki fogantatott Szentlélektől, született Szűz Máriától; szenvedett Poncius Pilátus alatt; megfeszítették, meghalt és eltemették. Alászállt a

BATTHYÁNY ZARÁNDOK ÚTVONAL

Körmend   Vasvár

Minden évben elzarándokolunk Körmendről Vasvárra. A **Szent Erzsébet plébániatemplom**tól indulunk papi áldással, a **régi Rába-hídon** tesszük meg az első lépéseket. A város mellett húzódó **86-os főúton** az úgynevezett gázfogadónál átkelve térünk rá a földútra, amin a **Döröske alatt elterülő Bogrács-hegyig** haladunk. Itt rövid pihenő után elindulva térünk rá a jelzett Mária Útra. Az erdőn keresztül jutunk el **Nagymáxfára** (Lásd 56. oldal), onnan a következő településre **Kismáxfára** (Lásd 64. oldal), és a végső célunk innen már nincs messze, következik Vasváron a **Szentkút** (Lásd 65. oldal). A zarándoklat ideje alatt van lehetőség imádkozásra, elcsendesedésre, Istenre figyelésre. Egy ilyen zarándoklat után, a fizikai fáradtság ellenére, mind felfrissülünk.

 KÖRMEND

17,5 km

**** Részben jól járható útvonal/Időjárás függő**

**** Részben jól járható útvonal/Időjárás függő**

***Jól járható**

***** Nem javasolt**

****** Hiányosan jelzett főútvonal**

Árpád-házi Szent Erzsébet templom

Írott források alapján a város és a templom történetét a XIII. századtól tudjuk nyomon követni. Körmend első ismert okleveles említése egy 1239-ből ránk maradt ítéletlevélben van, amelyből kiderül, hogy királyi birtok volt, lakói pedig királyi hospesek, vagyis a királyi birtokra külföldről, vagy az ország más részeiből vendégként letelepített népek voltak. A hospesek a király különös védelme alatt álltak, és kiváltságokkal rendelkeztek. A körmendienek IV. Béla királytól kapták privilégiumukat 1244-ben. Ennek egyik pontja biztosítja a szabad végrendelkezés jogát is. Ha bárki törvényes örökös nélkül hal meg, összes javait szabadon hagyhatja vagy a Körmenden épült egyházakra, vagy rokonaira. Ebből tudjuk, hogy ekkor már állt a templom a városok sorába emelt településen. Az okirat nem említi a templom védőszentjét, de föltételezhetjük, hogy a jelenlegi plébániatemplom ősről van szó.

A városi kiváltságok, és a fontos kereskedelmi utak találkozása gyors fejlődést eredményezett. Gazdagodott a város, gazdagodtak a polgárai, akik főleg kereskedelemmel, kézművességgel és földműveléssel foglalkoztak.

Körmend jelentős vallási központja lett a környéknek, hiszen a XV. század elején már három temploma és kolostora is volt.

Ezt egy végrendeletből tudjuk, amelyben 1429 körül Körmendi István kereskedő javait a Szent Erzsébet-templomra, a Szent Márton-templomra, és az ágostonos szerzetesek Mária-kolostortemplomára hagyta. (A két utóbbi templomról szinte semmit sem tudunk. Nyomtalanul eltűntek. Minden bizonnyal 1532-ben a Bécs ellen vonuló törökök pusztították el. A kolostor, amely 1274-ben már létezett, a városi tanács B épülete, a régi járásbíróház helyén állt, a Szent Márton-templom pedig a Kölcsey úti általános iskola helyén.) Ránk maradt egy másik végrendelet is, amely szintén javakat hagy a templomra 1489. április 16-án. Ellenbach János rendelkezik úgy, hogy körmendi malmainak jövedelméből tizedet adjanak a Szent Erzsébet-templomnak. Ennek fejében a Szűz Mária-oltárnál naponta énekes misét kötelesek bemutatni. A város ekkor a monyorókeréki Ellenbach család tulajdona volt, és ők voltak a templom kegyurai is.

Talán nem tévedünk, ha Szécsi Borbálában és fiában, Ellenbach Jánosban tiszteljük templomunk építetőjét, akik a kicsi, rossz állapotban lévő Árpád-kori templomot egy nagyobb és díszesebb gótikus stílusúval cserélik fel. Ez a föltevés még valószínűbb, ha tudjuk Ellenbach Jánosról, hogy családi székhelyükön, Monyorókeréken várat, pálos kolostort, plébániatemplomot építtetett, és a környék több templomát szintén ő emeltette. Ezek alaprajzukban, stílusjegyeikben is hasonlóságot mutatnak Körmend késő gótikus templomával.

A mai templom is félreérthetetlenül magán viseli e jegyeket a támpilléres sokszögű szentélyvel, a pillérek közt kibontott csúcsíves ablakhelyekkel. Ezek jellegzetesen késő gótikus formák, amelyek a XV. század végére és a XVI. század elejére jellemzők.

A gótikus templom 1490 körül épülhetett. Kripta is volt alatta, mert 1544-ben Erdődy Péter, aki ekkor Körmend ura-végrendeletében meghagyta, hogy a Szent Erzsébetről elnevezett plébániatemplomban temessék el.

A XVI. század második felétől nehéz, bonyolult történelmi idő következett. Pusztult, szenvedett a város is, temploma is. A többször megisméltató, hol Bécs, hol Kőszeg, hol Szentgotthárd ellen vonuló török hadjáratok pusztították a környéket.

A reformáció elterjedésével, 1590-ben ez a templom is a hitújítók kezére került. A protestánsok 1643-ig használhatták, amikor Batthyány Ádám visszatért ősei hitére. A templom ettől az évtől kezdve újra a katolikusoké lett. 150 éves török uralom elmúltával sem nyugodhatott meg Körmend, hiszen a környéken folytatódtak a csatározások a kurucok és a labancok között. Ha nem dúlt éppen háború, akkor a tűz pusztított, vagy a szeszélyes Rába áradása.

Nem csoda, hogy a Kazó-féle egyházlátogatási jegyzőkönyv szerint 1698. december 6-án a templom szomorú képet mutatott. Tornya lerombolva, a sekrestye romos, de a templom használható. Tetejét cserép fedi, a mennyezete gerendás-táblás szerkezetű. A jegyzőkönyv megjegyzi, hogy egészében renoválásra szorul. A templomot 173031-ben újítták fel. Tornyot építettek, a kicsi fakórust nagyobbal cserélték fel és sekrestyét is készítettek. Belül a kor ízlése szerint barokk stílusban alakították át. Ma is így látható, noha a későbbi korokban még kisebb mértékben változott a templom belseje. Ezt a nagyszabású felújítást több mint 200 év múlva, 1938-ban követte egy jelentős külső-belső tatarozás. Azóta 1968-ban kívül, 1980-ban pedig belül újítták fel a templomot.

A templom leírása

A mai plébániatemplom még magán viseli a gótikus stílus jegyeit. Szentélye támpilléres és sokszögű. A pillérek közt csúcsíves ablakhelyek láthatók. A déli, keleti és északi oldalon támpillérekkel tagolt.

A szentély mellett északon áll a sekrestye, déli oldalán pedig gyóntatófolyosó épült. Ez utóbbi falába beépítve régi sírkövet láthatunk, amely a templom körül az Árpád-kortól a XIX. századig használt temetőből való. A nyugatra néző homlokzat alkotóeleme a torony. A templom belső terét két részre osztja a diadalív: a keskenyebb szentélyre és a tágabb hajóra.

A kétszárnyú, nagy tölgyfa ajtón belépve az orgonakarzat alá jutunk, ahonnan figyelmünk egyenesen a barokk főoltárra irányul. Az oszlopos, szobrokkal díszített, gazdagon aranyozott oltár a XVIII. század elején készült.

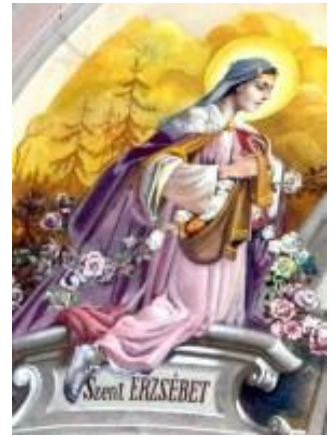
Az oltárkép a templom védőszentjét, Árpád-házi Szent Erzsébetet ábrázolja udvarhölgye kíséretében, amint alamizsnát oszt a szegényeknek. A segélyre várók nyomorékok, öregek, árvák, özvegyek. A jótékonykodást vidáman szemlélik az égből az angyalok. Az oltárkép mellett a két nőalak, Avilai Nagy Szent Teréz és Sziénai Szent Katalin szobra áll. A széles, aranyozott keretbe foglalt képet a gróf Kinski család címere kapcsolja össze a fölötte lévő kisebb képpel, a Szentháromság jelképével. Fönt Keresztelő Szent János látható kereszttel a kezében, a szalagon a felirat: Ecce Agnus Dei (Íme, az Isten báránya). Jobb kezével a tabernákulumra mutat. Különösen szép a tabernákulum faragott ajtaja, amely az utolsó vacsorán ábrázolja Jézust. Az apostolok áhítattal figyelik a kenyértörést végző Mestert, csak Júdás fordul el, és indul, hogy elárulja őt. Jobb kezében szorongatja pénzes zsákjában az árulás díját.

Megcsodálva az oltárépítményt, a szobrokat, a képeket, az angyalok sem kerülnek el a figyelmünket: összesen 22 angyal mosolyog ránk. 13 szobor alakban, 9 pedig festve. Az oltár készítői ismeretlenek.

A szentély mennyezetének képeit Strauss Pál készítette 1938-ban. Ez az év a magyar nép és a magyar egyház jelentős éve volt. Szent István halálának 900. évfordulójára emlékeztek, s ebben az évben került megrendezésre Budapesten az Eucharisztikus Világkongresszus. Az eseményeket egy-egy kép örökíti meg. Szent István király, fia halála után, kétségek közt élte öreg napjait. Súlyos teherként nehezedett rá, hogy kire hagyja országát, aki az éppen megszületett államot bölcsen kormányozná. Halála előtt Szűz Mária anyai pártfogása alá helyezi népét és országát. Ezt a pillanatot örökítette meg a művész. A király térdre borulva kínálja föl a fejről levett koronát, amelyet angyalok visznek a gyermekét ölében tartó Isten Anyja elé. A képen olvasható évszám az esemény dátuma: 1038.

A középső kép témája az Oltáriszentség tiszteletére rendezett Eucharisztikus Kongresszus céljának képi megfogalmazása: Jézust a kenyér és a bor színe alatt az Oltáriszentségben minden nép imádja. Köztük láthatók távoli kontinensek képviselői, gyermekek, öregek, szegények, gazdagok. A pap arcvonásait a művész az akkori plébánosról, Gyöngyös Ferencről mintázta. Jól látható a kongresszus jelvénye és az évszám: 1938.

A harmadik mennyezetkép méretben csak fele a másik kettőnek. A kereszténység győzelmének az allegóriája a pogányok fölött. Három évszám látható, amely a tatárjárásra (1242), a mohácsi vészre (1526) és a szatmári békekötésre emlékeztet (1711). A pogány jelvények lehanyatlanak, a kereszt fölemelkedik.

Forrás: www.kormend.plebania.hu

Boldog Batthyány - Strattmann László

Boldog herceg (1915-ig gróf) németújvári **Batthyány - Strattmann László Antal János Lajos** (Dunakiliti, 1870. október 28. – Bécs, 1931. január 22.) magyar főnemes, a „szegények orvosa”, császári és királyi kamarás, az Aranygyapjas rend lovagja, Vas vármegye örökös főispánja.

Boldoggá avatása

Batthyány - Strattmann Lászlót sokan már életében szentként tisztelték. A boldoggá avatási eljárás 1944-ben kezdődött meg a bécsi érsekség és a szombathelyi püspökség közös akaratából, de nemsokára félbeszakadt. László István kismartoni püspök indította meg újra az eljárást 1982-ben. Szent II. János Pál pápa 2003. március 23-án boldoggá avatta.

Boldog Batthyány - Strattmann László,
Kislégi - Nagy Ádám festménye

A herceg megvalósította a „*családegyházat*”. Az egész család minden reggel szentmisén vett részt és szentáldozáshoz járult a kastély kápolnájában.

Orvosi tevékenysége és a hercegi cím

Az egyetem befejezése után Batthyány magánkórházat nyitott Köpcsényben. Folyamatosan tovább képezte magát, először sebész orvosi, majd szemész orvosi képesítést szerzett.

1914-ben távoli unokabátyja, herceg németújvári Batthyány Ödön (1826–1914), a 6. Batthyány - Strattmann herceg, gyermekek nélkül hunyt el; halálakor megörökölte a hercegi címet és a Strattmann nevet mint a legközelebbi illetékes férfi Batthyány családbeli. A legközelebbi közös Batthyány felmenőjük, gróf németújvári Batthyány Ádám (1610–1659), császári és királyi kamarás, aki az első Batthyány - Strattmann hercegnek, Batthyány Károly Józsefnek (1698–1772) a nagyapja volt. 1915-től, gróf Batthyány László, a 7. Batthyány -Strattmann herceg lett. Ekkor családjával a körmendi kastélyba költözött, amelynek egy szárnyában szemészeti rendelőt rendezett be. A mélyen vallásos orvos szegény betegeit ingyen gyógyította, gyógyszert is ingyen adott nekik, így a „szegények orvosaként” vált ismertté.

Ajánlott ének:

Néped büszkesége, Szent Erzsébet Asszony

1. Né - ped büsz - ke - sé - ge, Szent Er - zsé - bet asz - szony,
Légy párt - fo - gónk né - künk, Is - ten - nél szó - szó - lónk!
Es - de - kelj é - ret - tünk, hogy pél - dád kö - ves - sük,
S köz - ben - já - rá - sod - ra sok ál - dást nyer - hes - sünk!

2. Oktass szeretetre, Szent Erzsébet asszony,
Kinek szíve mindig irgalomtéljes volt.
Habár szegény voltál a földön, s elhagyott,
Mégis segítettél beteget, nyomorgót.

3. Szent Erzsébet asszony, könyörögj miértünk,
Kik az oltalmadba bizalommal térünk.
Jézusunk áldását általad is kérjük,
Bajban és veszélyben őrizze meg népünk.

Ajánlott imádság és litániák:

Ima Szent Erzsébet közbenjárásáért

Erzsébet leprás beteget fürdet; a kassai Szent Erzsébet-dóm szárnyasoltára

Szent *Erzsébet!*

Te Krisztus szemével néztél,
Krisztus kezével adtál,
Krisztus szívével szeretted...
Segíts, hogy mi is
Krisztus szemével lássunk,
Krisztus kezével adjunk,
Az Ő szeretetével szeressünk.
Remélünk benned,
Bízunk benned,
Isten munkatársát látjuk benned,
Krisztus szemével néző,
Krisztus kezével adó,
Krisztus szívével szerető
Szent Erzsébet! Ámen.

Litánia Árpád-házi Szent Erzsébet tiszteletére

Uram, irgalmazz!
Krisztus, kegyelmezz!
Uram, irgalmazz!

Uram, irgalmazz!
Krisztus, kegyelmezz!
Uram, irgalmazz!

Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

Mennyei Atyaisten
Meváltó Fiúisten
Szentlélek Úristen
Szenháromság egy Isten

Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!

Szűz Mária, az irgalmasság Anyja
Szent Erzsébet, Krisztus jegyese
Szent Erzsébet, a házasok példaképe
Szent Erzsébet, az özvegyek tüköre
Szent Erzsébet, Magyarország éke
Szent Erzsébet, a keresztény nők példaképe
Szent Erzsébet, a jó erkölcsnek fonséges példája
Szent Erzsébet, a világi hívság megvetője
Szent Erzsébet, a szegénység kedvelője
Szent Erzsébet, az alázatosság illatos virága
Szent Erzsébet, a szeretet csodálatos rózsája
Szent Erzsébet, az engedelmesség tökéletes példaképe
Szent Erzsébet, a türelem anygala

Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!
Könyörögj érettünk!

Szent Erzsébet, a keresztény lemondás és önmegtagadás
megvalósítója
Szent Erzsébet, készséges keresztthordozó
Szent Erzsébet, a szegények anyja
Szent Erzsébet, az árvák nevelője
Szent Erzsébet, a szükséget szenvedők menedéke
Szent Erzsébet, a betegek szorgalmas ápolója
Szent Erzsébet, a nélkülözők és szorongatottak vigasztalója
Szent Erzsébet, aki gyermekkorodtól Istennek szolgáltál
Szent Erzsébet, aki magadat rendszeresen a Szűzanyának
ajánlottad
Szent Erzsébet, aki a királyi udvarban is Istennek éltél
Szent Erzsébet, aki egész éjszakákat átímádkoztál
Szent Erzsébet, akit Isten sokszor csodás módon vigasztalt
Szent Erzsébet, aki a Megfeszített sebeibe menekültél
Szent Erzsébet, aki alattvalóid gyalázását türelemmel fogadtad
Szent Erzsébet, akit rokonsága elhagyott és üldözött
Szent Erzsébet, aki mindenkivel szelíd és szeretetreméltó voltál
Szent Erzsébet, aki vagyondat a szegényeknek adtad
Szent Erzsébet, aki a szomorúaknak vigasztalója vagy

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit!
Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit!
Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit!

Imádkozzál érettünk Árpád-házi Szent Erzsébet!

Könyörögjünk!

Irgalmas Isten, világosítsd meg híveid szívét, és Szent Erzsébet dicső könyörgésére
tégy minket a világ javainak megvetőivé és a mennyei vigasztalás szüntelen élvezőivé.

A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által,
aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben,
Isten mindörökkön-örökké.

Ámen

Könyörögj érettünk!

Könyörögj érettünk!

Könyörögj érettünk!

Könyörögj érettünk!

Könyörögj érettünk!

Könyörögj érettünk!

Könyörögj érettünk!

Könyörögj érettünk!

Könyörögj érettünk!

Könyörögj érettünk!

Könyörögj érettünk!

Könyörögj érettünk!

Könyörögj érettünk!

Könyörögj érettünk!

Könyörögj érettünk!

Könyörögj érettünk!

Könyörögj érettünk!

Könyörögj érettünk!

Kegyelmezz nekünk!

Hallgass meg minket!

Irgalmazz nekünk!

**Hogy méltók lehessünk Krisztus
ígéreteire!**

Litánia Boldog Batthyány-Strattmann László tiszteletére

Uram, irgalmazz!

Krisztus, kegyelmezz!

Uram, irgalmazz!

Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

Mennyei Atyaisten
Megváltó Fiúisten
Szentlélek Úristen
Szentháromság egy Isten

Uram, irgalmazz!

Krisztus, kegyelmezz!

Uram, irgalmazz!

**Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!**

**Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!
Irgalmazz nekünk!**

Szűz Mária, Magyarok Nagymatyja	Könyörögj érettünk!
Boldog Batthyány László, a Szűzanya iránti tisztelet példaképe	Könyörögj érettünk!
Boldog Batthyány László, az Oltáriszentség nagy tisztelője	Könyörögj érettünk!
Boldog Batthyány László, a hozzá forduló betegek testi orvosa és lelki vigasztalója	Könyörögj érettünk!
Boldog Batthyány László, a szegények orvosa	Könyörögj érettünk!
Boldog Batthyány László, az Isten-szeretet szétsugárzója	Könyörögj érettünk!
Boldog Batthyány László, a test mellett a lélek egészségének védelmezője	Könyörögj érettünk!
Boldog Batthyány László, az Istenbe vetett feltétlen bizalom példaképe	Könyörögj érettünk!
Boldog Batthyány László, aki minden napját imádsággal kezdte	Könyörögj érettünk!
Boldog Batthyány László, aki a komoly feladataihoz Istent hívta segítő társának	Könyörögj érettünk!
Boldog Batthyány László, akinek napjait átszötte az ima	Könyörögj érettünk!
Boldog Batthyány László, aki éjszaka is gyakran imádkozott	Könyörögj érettünk!
Boldog Batthyány László, akinek a napi szentáldozás az erő forrása volt	Könyörögj érettünk!
Boldog Batthyány László, a türelem és odafigyelés példaképe	Könyörögj érettünk!
Boldog Batthyány László, a szerető férj és gondos családapa példaképe	Könyörögj érettünk!
Boldog Batthyány László, aki soha nem mondott rosszat másokról	Könyörögj érettünk!
Boldog Batthyány László, aki a szentekkel bensőséges kapcsolatban volt	Könyörögj érettünk!
Boldog Batthyány László, aki a földi élet javait értéktelennek tekintette	Könyörögj érettünk!
Boldog Batthyány László, aki a családi szükséglet feletti pénzét a szegények között szétosztotta	Könyörögj érettünk!
Boldog Batthyány László, aki szerettei elvesztésében az Isten bölcs rendelkezését látta	Könyörögj érettünk!
Boldog Batthyány László, aki Jézustól merítette lelki erejét a megpróbáltatásokban	Könyörögj érettünk!
Boldog Batthyány László, aki Jézussal egyesítette lelki és testi szenvedéseit	Könyörögj érettünk!
Boldog Batthyány László, a türelemmel viselt szenvedés példaképe	Könyörögj érettünk!
Boldog Batthyány László, aki örömmel várta az örök életbe való átlépést	Könyörögj érettünk!

Isten Bíránya, ki elveszed a világ bűneit!
Isten Bíránya, ki elveszed a világ bűneit!
Isten Bíránya, ki elveszed a világ bűneit!

Kegyelmezz nekünk!
Hallgass meg minket!
Irgalmazz nekünk!

Imádkozzál érettünk Boldog Batthyány-Strattmann László!

**Hogy méltók lehessünk Krisztus
ígéreteire!**

Könyörögjünk!
Mennyei Atyánk!
Szent Fiadat azért küldted a világra, hogy örömhírt hozzon a szegényeknek
és gyógyítsa az összetört szívűeket.
Tekints, kérünk Boldog László Szolgádra,

aki apostoli tevékenységével Szent Fiad üdvösségművét akarta folytatni az emberek között.
Add kérünk, hogy buzgóságából erőt merítve mi is teljes szívünkkel vállaljuk keresztény apostoli
küldetésünket.

Krisztus, a mi Urunk által.

Ámen.

Amikor **keresztet vetünk**, kezünkkel először fejünket érintjük: ez azt jelenti, hogy Isten a mi Atyánk, aki senkitől sem származik. Aztán ujjunkkal a testünket érintjük: ez azt jelenti, hogy a Fiú a mi Urunk, aki az Atyától született és alászállt a szent Szűzanya méhébe. Aztán tenyerünket az egyik, majd a másik vállunkra helyezzük, ez jelenti a Szentlelket, aki az Atyától és a Fiútól származik. És ha a kezünket ismét összetesszük, ez azt jelképezi, hogy a három személy egylényegű. És végül, ha szánkkal a feszületet megcsókoljuk, ezzel azt mondjuk: Jézusban, a mi Üdvözítőnkben és Megváltónkban lakik az Atya, a Fiú és a Szentlélek, az Egy Isten, a mi Teremtőnk és Urunk.

VASVÁR – HALOGY – VASVÁR KERÉKPÁROS²¹ ZARÁNDOK ÚTVONAL

*** kijelölt zarándokút

Gyülekező: Vasvár Szent Kereszt Felmagasztalása Plébániatemplom előtt.

Áldás és ima, a zarándoklat felajánlása.

Útvonal: Vasvár – Gersekarát – Döbörhegy – Szarvaskend – Nagymizdó – Katafa – Nádasd – Hegyhátsál – Gersekarát - Vasvár – Vasvár temető

Csatlakozni bármelyik településen lehet, a menetrendről a szervezők adnak pontos felvilágosítást.

Szarvaskenden találkoznak a kerékpárosok a gyalogos zarándokokkal. (Közös ima és litánia.)

²¹ A legenda szerint a középkorban Ghisallo grófit útonállóak támadták meg, ám ekkor megjelent neki Szűz Mária, akihez odafutott, és így menekült meg támadói elől. A ghisallói Madonna innentől a helyi utazók védőszentjévé vált. 1949-ben egy helybéli pap javaslatára Madonna del Ghisallo-t a kerékpárosok védőszentjévé nyilvánította XII. Pius pápa. Ez a lombardiai kápolna a tengerszint felett 754 méter magasságban található Ghisallo hegyen, ahonnan gyönyörű kilátás nyílik az alatta elterülő Como-i tóra.

1. Kössünk szép koszorút
2. Ének a Vasvári Szűzanyához
3. Zalai Mária himnusz
4. Csillagsugaras égi szűz Anyánk
5. Bús szívemnek nagy öröme
6. Máriát dicsérni
7. Köszönteni jöttünk
8. Egek ékessége
9. Édesanyja, nagymama
10. Örülj, vigadj
11. Te vagy földi éltünk
12. Máriát dicsérni
13. Máriához, drága Szűzanyánkhoz
14. Óh Mária, Isten anyja
15. Gyullad az én szívem Szűzanyámért
16. Ó, áldott Szűzanya
17. Nyíljon ki szívetekben
18. Üdvözlégy, Mária, tengernek csillagja
19. Mondj, szívem dalt
20. Ó, Nagymama, nemzetünk reménye
21. Salve regina
22. Egek királynéja, Mária segíts!
23. Annyaknak nagymama asszonya
24. Ó, dicsőséges
25. Nyújtsd ki mennyből
26. Boldogságos Krisztus Anyja
27. Annyaknak királynéja
28. Emberszívek nagy öröme
29. Lelkem tiszta lánggal ég
30. Mária, Mária kinyílt rózsza
31. Menj el sietséggel
32. Mikor Máriához
33. Ó, Mária szent szíve szűz virág
34. Mária, Mária mennyei szép virág
35. Mária kertjének
36. Ó, áldott Szűzanya, mennyei szép rózsza
37. A mennyei szent városnak
38. Üdvözlégy Mária (Szilas Imre beatmise)
39. Mária, jó anyánk (Sillye Jenő)
40. Mária-litánia (Sillye Jenő)
41. Ave, ó jó anyánk (Gen rosso)
42. Szeretünk téged, Mária (Sillye Jenő)

ÉNEKES FÜZET

Mária - énekek koszorúja

1. Kössünk szép koszorút (Rózsafüzér ének)

Kössünk szép koszorút Szűz Máriának,
Olvasószemekből rózsabimbók válnak.

Minden olvasószem szép bimbóvá válik,
Ha az ember buzgó szívből imádkozik.

Mondjuk szépen, tisztán minden vers titkait,
Ezerszer megáldja neve tisztelőit.

Minden vers végére reá vagyon írva:
„Ezerszer ezerszer áldassék Mária!”

Óh, kegyelmes Szent Szűz, hallgasd meg népedet,
Aki szívből mondja áldott szent nevedet.

Az első olvasó örvendetes rózsa,
Mert a Szűz Máriát örömmel gyullasztja.

A másik után fájdalmas olvasó,
az Úr Jézus Krisztus sok kínjáról való.

Harmadik utána dicsőséges rózsa,
Mert Szűzanyánk mennyben meg van koronázva.

2. Mária, Szent Szűz (Vasvári Mária - ének)

1. Mária, szent Szűz, szép Virág
Mennyekben lobbant mécsvilág,
Szíved az égi mátkaság
Hétszeres tőrrel járta át.
S haza hívtak, mennybe fel,
Ott is csak értünk könnyezel.
Halld meg imánkat Mária,
Édes Vasvári Szűzanya!
2. Tengernyi kín az életünk,
Azért, mert sokat vétkezünk.
Mégis, hogy el nem vitt az ár,
Tőled van, édes fénysugár.
A szívünk most sem csügged el,
Mert most is értünk könnyezel.
Tebenned bízunk, Mária,
Édes Vasvári Szűzanya.

A szentkút és a vasvári búcsújárás

Vasvár már a középkor végén jelentős búcsújáráshely volt. Ebben az időben egy Szent Vér-ereklyét tiszteltek itt. Az ereklyéről csak annyit tudunk, hogy az egy „csodálatos vérel hintett Szentostya” volt, eredetéről azonban semmit sem árulnak el forrásaink. Hasonló ereklyék a 14-15. században Európa-szerte keletkeztek, többnyire olyan eseteket ismerünk, amikor a kenyér és a bor átváltoztatása során az Oltáriszentség lényegében kételkedő pap kezében vércseppeket eresztett az ostya, vagy vérré vált a bor.

A 16. század elején már nagy tömegek látogatták a vasvári Szent Vér-ereklyét, a zarándokok számára 1500-ban VI. Sándor pápa búcsút engedélyezett. A török hódoltság idején azonban megszűnt az egyházi és nagyrészt a világi élet is Vasváron, így a búcsú hagyománya is elenyészett.

A 18. században a város újjáéledése során a búcsújárás is új formában éledt fel, ekkor a barokk vallásosságnak megfelelően a Mária-tisztelet került előtérbe. Bizonyára a visszatelepülő domonkosoknak - különösen azok szombathelyi (szentmártoni) kegyszobrának - is fontos szerepe volt a Mária-búcsú kialakulásában. A vasvári kegyszobor első írásos említése 1747-ből való, és a Szentkút neve is ekkortájt tűnik fel a forrásokban.

Ugyancsak hozzájárult a Mária-tisztelet megerősödéséhez Vasvár ősi plébániatemplomának, a Nagyboldogasszony-templomnak az újjáépítése. Egy leírás szerint 1774. augusztus 15-én a templom felszentelésére nagy tömeg jött össze, a szentelést végző Batthyány József győri püspök szentbeszédének buzdítására a környékbeli hívek azóta évről-évre megismétlik zarándoklatukat. A város másik ismert búcsújáráshelye a Szentkút, melynek búcsúnapja régebben Kisasszony volt, újabban pedig Mária nevenapja, de a zarándokok Nagyasszonykor is szívesen felkeresik.

Az itteni búcsú hagyományok kialakulását sem ismerjük pontosan. A többféle mesés magyarázat közül talán az a legrégebbi, amely még némileg a középkori hagyományok emlékéit is őrzi. Eszerint a török elől menekülő domonkosok kedves Mária-képüket a Szentkút körüli erdőben rejtették el egy öreg fa odvában. Később a visszatérők nem találták a képet, a fát kivágták, s helyén bővizű forrás fakadt, melyetek vizében látni vélték Máriát. Azóta a hívek ide járnak imádkozni.

▼

3. Dombos Zala (Zalai Mária - himnusz)

„Dombos Zala zengő dala Feléd száll most,
Boldogasszony a te neved legyen áldott!
Édesanyánk, árva néped leborulva hódol néked és könyörög.

Könnyes Zala kérő szava legyen kedves,
Nézd: a szemünk könnyeinktől mindig nedves.
Édesanyánk, árva néped leborulva hódol néked és könyörög.

Hívő Zala színe-java eljött hozzád,
S gyermekeid tenyerükben szívük hozzák.
Édesanyánk, árva néped leborulva hódol néked és könyörög.

Hálás Zala elvisz haza szívbe zárva,
S ha szenved is, nem lesz többé e nép árva,
Édesanyánk, árva néped leborulva hódol néked és könyörög.”

4. Csillagsugaras égi Szűzanyánk

Csillagsugaras égi szűz Anyánk,
Imánknak szárnyán száll hozzád a lélek
Minden bajunkban gondoltál reánk
Most hálás szívvel így dicsérünk téged
Életünknek útján hófehér kezéd
Ezer bánat s baj közt biztosan vezet.
Csillagsugaras Boldogasszonyunk hála imával néked hódolunk!

Életünk útja hogyha rosszra vitt
S feléd csak néha néztünk fel az égre.
Te mégsem hagytad árván gyermekid
Szíved utunkat hűn vigyázta védte.
Óvtad minden bajtól azt ki hozzádtért.
Aki benned bízott mindig célhoz ért.
Csillagsugaras Boldogasszonyunk hála imával néked hódolunk!

Csillagsugaras égi szűz Anyánk!
Ha evilágnak búcsút mond a lelkem
Bús végórámban gondolj újra rám.
Síromon túl is Te vezess majd engem
Bűneimet bánva újra hívlak én.
Csillagok honából jöjj akkor felém
Nyújtsd oltalomra hófehér kezéd, s vidd szent Fiadhoz árva gyermeked.

Az egerszegi ünnepségnek hivatalos himnuszt is komponáltak „Zalai Mária himnusz” címen, melynek szövegét Kollányi Fülöp ferences atya írta, zenéjét pedig Király László, a nagytemplom karnagya, a zeneiskola igazgatója szerezte.

5. Bús szívemnek nagy öröme

Bús szívemnek nagy öröme,
Máriának drága neve,
Áldjad lelkem Máriát,
Üdvözítőnk Szent anyját.

A mennyei szép lilium,
Abban tisztelt sok millión,
Áldjad lelkem Máriát,
Üdvözítőnk Szent anyját.

Kit Máriát nem tisztelik,
Jó Szent Fiát nem ismerik.
Áldjad lelkem Máriát,
Üdvözítőnk Szent anyját.

S a nyelve volna aranyból,
Jó szent szózat jőne abból.
Áldjad lelkem Máriát,
Üdvözítőnknek Szent anyját.

6. Máriát dicsérni

Máriát dicsérni hívek jöjjetek, Mert ő fogja kérni Fiát értetek.
Üdvözlégy Mária, mondja minden hív, áldott légy Mária! Mondja nyelv és szív.

Ha értünk Mária Fiát kérleli, kérését szent Fia meg nem vetheti.
Üdvözlégy...
Istentől csodával neki adatott, hogy anyaságában szűz maradhatott.
Üdvözlégy...
A fogantatásban ő vétkes nem volt, sem élete folytán, sem mikor megholt.
Üdvözlégy...
Mint arany a tűztől felolvasztatik, kemény szív a Szűztől meglágyíttatik.
Üdvözlégy...
Te vagy segítségem minden híveknek, és nagy reménysége a bűnösöknek.
Üdvözlégy...
Te vagy én oltalmam kísértésünkben erős bizodalمام veszedelmekben.
Üdvözlégy...
Azért is szívemben mostan vigadok, és hozzád hűségben holtig maradok.
Üdvözlégy...
Utolsó órámban segélj engemet, az örök hazába segítsd lelkemet.
Üdvözlégy...

^

A szentkúti búcsújárásban fontos szerepe volt a remetéknek, akik jámbor életükkel sok hívőt vonzottak maguk köré. A Szentkútnál a 18. század második felétől éltek remeték, közülük a búcsújárás fellendítéséért talán a legtöbbet egy hajdini huszár tett, aki 1860 körül itt nyerte vissza látását.

Horváth Ferenc, akit a vasváriak később Szent Ferencnek neveztek el, a katonaságnál veszítette el szemvilágát. Több évig élt világtalanul, mígnem szülei elhozták a Szentkúthoz, itt a forrás vizében megmosta szemét, és visszanyerte látását. Ezután remeteként élt a Szentkútnál, atyai örökségéből kápolnát építtetett, majd később megházasodott, de élete végéig gondját viselte a Szentkútnak és a zarándokoknak.

A szentkúti búcsújárás a múlt század második felében lett széles körben népszerű. Az egész Dunántúlról érkeztek ide zarándokok, de főleg Vas és Zala megyéből, valamint a határmenti vend és sváb falvakból; egy-egy alkalommal gyakran több tízezer búcsús is összejött. Horváth Ferenc példája nyomán a szembetegségek hatékony gyógyszerének tartották a szentkúti forrás vizét, ezért a búcsúsok meg szokták mosni arcukat benne, hozzátartozóiknak pedig kis korsóban vitték haza a vizet.

v

7. Köszönteni jöttünk

Köszönteni megyünk, óh Mária,
Néked hálát adni, Krisztus anyja.
Köszöntünk tégedet, Mária,
Mária, Úr Jézus szent anyja,
Angyalok királyné asszonya.

Nagy szeretetedért, óh Mária,
Sok könnyögedért Krisztus anyja.
Köszöntünk tégedet, Mária,
Mária, Úr Jézus szent anyja,
Angyalok királyné asszonya.

Drága szent nevedért, óh Mária,
Hét örömeidért, Krisztus anyja.
Köszöntünk tégedet, Mária,
Mária, Úr Jézus szent anyja,
Angyalok királyné asszonya.

Hét szívfájdalmidért, óh Mária,
Szíved gyötrelmiért, Krisztus anyja.
Köszöntünk tégedet, Mária,
Mária, Úr Jézus szent anyja,
Angyalok királyné asszonya.

Esedezz érettünk, óh Mária,
Buzgó szívvel kérünk, Krisztus anyja.
Köszöntünk tégedet, Mária,
Mária, Úr Jézus szent anyja,
Angyalok királyné asszonya.

Minden szükségünkben, óh Mária,
Keserűségünkben, Krisztus anyja.
Köszöntünk tégedet, Mária,
Mária, Úr Jézus szent anyja,
Angyalok királyné asszonya.

Halálunk óráján, óh Mária,
Nyerj kegyelmet nekünk, Krisztus anyja.
Köszöntünk tégedet, Mária,
Mária, Úr Jézus szent anyja,
Angyalok királyné asszonya.

A századforduló előtt a Szentkúton kis fakápolna állt, a forrás vizét favályúban vezették (ebben mosakodtak meg a zarándokok), a mai kápolna 1900-ban, a lourdes-i barlang 1930-ban épült, környezetét pedig azóta többször is rendezték.

A búcsúkra ma is sokan érkeznek Vasvárra. Nagyboldogasszonykor körmenet megy a temetői templomhoz, 1989 óta pedig a Mária nevenapi búcsú előestéjén gyertyás menet vonul a Szentkúthoz.

(Zágorhidi Czigány Balázs)

8. Egek ékessége

Egek ékessége, földnek dicsősége,
Magyarok Asszonya, királynéja!
Hozzád buzgó szívvel, köteles hűséggel
Járulunk, szentséges Szűz Mária.

Mint pátrónánkhhoz, édes Anyánkhhoz
Teljes reménységgel folyamodunk,
És minden ínségben fohászkodunk.

Tekints le jó szívvel, irgalmas szemeddel
A mi szent eleink kérelmére;
Jöjj örökségednek, rettegő népednek,
Jöjj, kérünk, ó Anyánk, védelmére.

Míg bennünk egy ér mozdul s egy csepp vér,
Nem szűnünk tégedet hűn tisztelni,
Kegyess jóvoltadat emlegetni.

Azért Nagyasszonyunk, hozzád fohászkodunk,
Hallgasd meg esdeklő kérésünket.
Éhségtől, hadaktól, isteni haragtól,
Hirtelen haláltól ments meg minket.

A végső órán, mellettünk szólván,
Légy hozzánk irgalmas, Isten Anyja,
Segíts az égbe, ó Szűz Mária!

9. Édesanyja, Nagyasszonya

Édesanyja, Nagyasszonya Igaz magyar fiaknak,
Pátrónája, Pártfogója Régi magyar hazánknak!
Tehozzád járulunk, sírva leborulunk,
Légy anyja fiainak!

Reánk tekints, mert senki sincs, ki sorsunk boldogítsa!
Igaz szívét és jó szemét Aki reánk fordítsa.
Sok véres sebünket, panaszos ügyünket
Aki előbbmozdítsa.

Mindenfelé nyomorúság szorongatja népünket,
Majd száraz ég, majd zápor, jég veri el termésünket.
Most szívünk szomorú, fél, hogy lesz háború,
Kétség gyötör bennünket.

E - gek é - kes - sé - ge, föld - nek di - cső - sé - ge,
Hoz - zád buz - gó szív - vel, kö - te - les hű - ség - gel
ma - gya - rok Asz - szo - nya, Ki - rály - né - ja!
já - ru - lunk, szent - sé - ges szűz Má - ri - a.
Mint pát - ró - nánkhöz, é - des - a - nyánkhöz
tel - jes re - ménység - gel fo - lya - mo - dunk,
és min - den ín - ség - ben fo - hász - ko - dunk.

Alla breve

É - des - any - ja, Nagyasszo - nya i - gaz ma - gyar fi - ak - nak,
Pát - ró - ná - ja, Párt - fo - gó - ja ré - gi ma - gyar ha - zánknak!
Te - hozzád já - ru - lunk, sír - va le - bo - ru - lunk,
légy any - ja fi - a - id - nak!

Békességben, csendességben tartsd meg hű szolgálodat,
Becsületben és bőségben Örökös Országodat!
Szánd meg, ó Jó Anya, Magyarok Asszonya,
Hű magyar jobbágyodat!

Jó hírnévnek, magyar vérnek gerjeszd vidám újultát,
Királyáért, hazájáért vitéz vére buzduktát!
Engedd, hogy hős karja mindig föltarthassa
Az ellenség lándzsáját!

Így zokogunk, így hódolunk, Mária, szent nevednek;
Így remélünk, halunk s élünk jó anyai szívednek.
A magyar Szent Hazát s Angyali Koronát
Ajánld föl az egeknek! Ámen.

10. Örülj, vigadj

Örülj, vigadj, tisztaságban
kivirágzott anyaság,
kit a mennyben megkoronáz
a teljes Szentháromság!

Mária, mi anyánk,
mennyei Pátrónánk,
bűnösökre, nézz le ránk!

Örvendezzél, Isten anyja,
boldogságos Asszonyság,
mert tégedet megkoronáz
a teljes Szentháromság! Mária mi anyánk...

Magasztalnak égi karok,
téged, kelő hajnalnak,
tisztelnek, mint erősségét
elrendezett tábornak. Mária mi anyánk...

Néked mondta a nagy Isten
amaz Írás szózatát:
Jöjj, kedvesem, Libanonból,
jöjj és vedd el koronád! Mária mi anyánk...

Atyaisten koszorúzza
leányának szent fejét,
Fiúisten édesanyját,
a Szentlélek jegyesét. Mária mi anyánk...

Ö - rülj, vi - gadj, tiszta - ság - ban ki - vi - rág - zott a - nya - ság,
kit a mennyben megko - ro - náz a tel - jes Szent - há - rom - ság!

R) Má - ri - a, mi a - nyánk, meny - nye - i
Pát - ró - nánk, bű - nő - sök - re, nézz le ránk!

Itt hallgathatod:

11. Te vagy földi éltünk

Te vagy földi éltünk vezérsillaga,
Édes reménységünk, kegyes Szűzanya.

Refr: Téged rendelt jó Anyánknak az Isten Fia,
Azért áldunk örvendezve, Ó, Szűz Mária!

Te hajnalcsillag vagy éltünk hajnalán,
hogy kövessünk annak egész folyamán.
Téged rendelt...

Te reménycsillag vagy éltünk tengerén,
Átragyogsz minden bú és baj fellegén.
Téged rendelt...

Te mint reménycsillag mosolyogsz felénk,
ha túrva s Istenben Bízva szenvedénk.
Téged rendelt...

És ha elközelget Éltünk alkonya,
te vagy vigaszteljes Esti csillaga.
Téged rendelt...

Te vagy föl-di él - tünk Ve-zér - cil - la - ga,
é - des remény - sé - günk, ke-gyes Szűz - a - nya.

R) Té - ged rendelt jó a-nyánknak az Is-ten Fi - a,

a - zért ál-dunk ör-ven-dez-ve, ó, Szűz Má-ri - a.

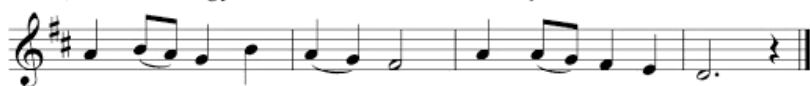
12. Máriát dicsérni

Má - ri - át di - csér - ni, hí - vek, jöj - je - tek,
mert ő fog - ja kér - ni Fi - át ér - te - tek!

R) Üd - vöz - légy, Má - ri - a! - mond - ja min - den hív,

ál - dott légy, Má - ri - a! - mond - ja nyelv és szív!

Máriát dicsérni hívek jöjjetek, Mert ő fogja kérni Fiát értetek.

Refr: Üdvözlégy Mária, mondja minden hív, áldott légy Mária! Mondja nyelv és szív.

Ha értünk Mária Fiát kérleli, kérését szent Fia meg nem vetheti

Üdvözlégy...

Istentől csodával neki adatott, hogy anyaságában szűz maradhatott.

Üdvözlégy...

A fogantatásban ő vétkes nem volt, sem élete folytán, sem mikor megholt.

Üdvözlégy...

Mint arany a tűztől felolvasztatik, kemény szív a Szűztől meglágyíttatik.

Üdvözlégy...

Te vagy segítsége minden híveknek, és nagy reménysége a bűnösöknek.

Üdvözlégy...

Te vagy én oltalmam kísértésünkben erős bizodalمام veszedelmekben.

Üdvözlégy...

Azért is szívemben mostan vigadok, és hozzád hűségben holtig maradok.

Üdvözlégy...

Utolsó órámban segíj engemet, az örök hazába segítsd lelkemet.

Üdvözlégy...

13. Máriához, drága Szűzanyánkhoz

Máriához, drága Szűzanyánkhoz
Tisztelettel járulunk,
Őt dicsérje hangos énekével
Bizodalmos szózatunk.
Skapuláré szende királynéja,
Kármeliták kegyes pártfogója.
Jóra térő bánatos kebellet
Lábaidhoz borulunk.

Máriában kelt fel a világnak
Tiszta fényű csillaga,
Benne támadt lelki üdvösségünk
Leggyönyörűbb hajnala.
Üdvözölt légy, Kármel ékessége,
Szétsugárzó kegyelmek edénye,
Tölt edény és benne sebeinknek
Üdvözítő balsama.

Máriánál, égi pártfogónknál
Van segítség, oltalom,
Száll zajongó kebleinkre nála
Csendesítő bizalom.
Hét örömmel áldva Istenünktől,
Szent öröm közt vált meg életétől,
Felvitetvén mennyek országába,
Örök élte vigalom.

Máriának vállruhája rajtunk!
Gyermekének ismeri,
Ki beírva egylete sorába
E közös jelt viseli.
Ékesítve szent ruházatával,
Mint erős védelme paizsával,
Lelkeinket szörnyű kárhozatnak
Lángja már nem égeti.

Máriáért lelki fegyverinkkel
Mi vitézül harcolunk,
Mert hazánknak ő dicső vezére,
Ő királyné asszonyunk.
Bölcs vezére minden harcainknak,
Ha veszélyek ellenünk rohannak,
Szűzanyánk! végy karjaidra minket,
Amidőn majd meghalunk.

Máriához, drága Szűzanyánkhoz
Őt dicsérje hangos énekével

tisztelettel járulunk. Skapuláré
bizodalmos szózatunk: Kármeliták

szende királynéja,
kegyes pártfogója.

Jóra térő bánatos kebellet
lábaidhoz borulunk,

14. Ó, Mária, Isten Anyja

Ó, Mária, Isten Anyja,
Énnekem is jó Anyám!
Szívemnek szent lángbuzgalma
Dicsér későn és korán.
Bánatomban, örömben,
Jó, balsorsban csak azt zengem:
Üdvözlégy, Szűz Mária,
Üdvözlégy, Szűz Mária!

Hajnal keltén ha megkondul
Magas tornyon a harang,
Mintha szózat szállna égből,
Imára kelt fel e hang.
Megköszöntlek, szép szűz hajnal,
Ezt rebegem az angyallal:
Üdvözlégy...

Ha délre száll az arany nap,
Szól a harang újólag,
Érzelmek Hozzád vonnak,
Ismét Téged áldalak.
Áhítással, csöndes halkkal,
Ezt sóhajtom forró ajkkal:
Üdvözlégy...

Ó, Má - ri-a, Is-ten any-ja, én-ne-kem is jó a - nyám
Szí-ve-m lel-kem, láng buz-gal-ma, dí-csér ké-sőn és ko-rán,
Bá-na-tom-ba, örö-mömb-e, jó, s balsorsban csak azt zengem,

Ha feljön az est csillaga,
Munkámat bevégezem,
Istenemnek hálát adva,
Feléd tárul két kezem.
Az estéli harangszóra,
Indul nyelvem e szép szóra:
Üdvözlégy...

Hű gyermeked leszek mindig,
Ígérem ezt, Szűzanyám.
Ó, el ne hagyj engem soha,
Oltalmazó Pátrónám!
Benned bízva, Téged áldva,
Csak e szó jön az ajkamra:
Üdvözlégy...

15. Gyulladoz én szívem Szűzanyámért

Gyulladoz én szívem Szűzanyámért,
a tiszta szíveknek oltalmáért,
szerelmétől égek, valamedig élek;
szívem fölálodom, neki adom.

Ő a szép szeretet kegyes Anyja,
szívemnek csak hozzá van bizalma;
nyugtát nem találja szívem, csak őnála,
ki azt szent Fiának följánlja.

Akit oltalmába vesz Mária,
el nem hagyja soha ő szent Fia.
Jer hát oltalmamra, Jézusom Szűzanyja!
szívem hű szerelme ezt óhajtja.

Itt hallgathatod:

Ezt kéri virágul öröméhez,
kéri orvosságul keservéhez.
Anyai szerelmed hív oltalma mellett
Istentől a hű szív mindent nyerhet.

Szentelje meg minden érzésemet
az éretted égő hű szeretet.
Segíts megmaradnom, engedj élnem, halnom
anyád szerelmében, óh Jézusom!

16. Ó, áldott Szűzanya

Parlando

Ó, ál-dott Szűz-a-nya, mennye - i szép ró - zsa,
boldog mennyországna k drá - ga gyöngyvi - rá - ga,
bú - nő - sök - nek é - des szó - szó - ló - ja.
R) Vi - gyázz re - ánk, é - des - a - nyánk,
an - gya - lok - nak ke - gyes Ki - rály - né - ja!

Ó, áldott Szűzanya, mennyei szép rózsa,
boldog mennyországna k drága gyöngyvirága,
bűnösöknek édes szószólója.

1. Vigyázz reánk, édesanyánk,
angyaloknak kegyes Királynéja!
2. Hajtsd hozzánk, ó Anyánk, angyali orcádat,
áldott szent Fiadat érettünk imádjad,
hogy láthassuk mennyekben Atyánkat. **R)**
3. Mily boldogok azok, kik téged dicsérnek,
buzgó szívvel neked vígan énekelnek,
szent Fiadnál azok kedvet lelnek. **R)**
4. Ó, Szentháromságnak szolgálóleánya,
adj erőt népednek dicséretmondásra,
szent nevedet, hogy örökké áldja. **R)**
5. Üdvözlégy, áldott légy, Jézusnak dajkája,
szegény bűnösöknek kegyes szószólója,
szolgáidnak légy meghallgatója. **R)**
6. Tenger fövényének mennyi sokasága,
tavaszi rózsáknak drága szép virága,
Krisztus Anyja, annyiszor légy áldva! **R)**
7. Alázatos szívvel kérünk, kegyes Anyánk,
hogy amikor eljön a mi végső óránk,
jobbkez felől állítson szent Atyánk. **R)**

Itt hallgathatod:

17. Nyíljon ki szívetekben

1. Nyíljon ki szívetekben az öröm virág!
Zengjétek, hogy hallja meg az egész világ!

Nyíl-jon ki szí - ve - tek - ben az ö - röm vi - rág!
Zeng - jé - tek, hogy hall - ja meg az e - gész vi - lág!

R) É - des - anyánk, hozzád jöttünk, ó, Szűz Má - ri - a,
lán - ga - doz - va, mert sze - retünk,

hogy köszöntsünk úgy, mint egykor az Úr an - gya - la.

Ref. Édesanyánk, hozzád jöttünk, lángadozva, mert szeretünk, ó, Szűz Mária,
hogy köszöntsünk úgy, mint egykor az Úr angyala.

2. Nincsen abban élő hit, nincsen szeretet,
aki így nem köszönti a te nevedet. **R)**
3. Aki hittel, reménnyel tebenned bízik,
az soha életében nem csalatkozik **R)**
4. Jöjjön ide bús, özvegy, szomorú, árva,
aki a szűz Anyának oltalmát várja. **R)**

Itt hallgathatod:

18. Üdvözlégymária, tengernek csillagja

Üdvözlégymária, tengernek csillagja,
Mindenkor Szűzanya, mennyország kapuja!
Téged kérünk, hallgass minket, Szent Fiadnak ajánlj minket,
Ó szép Szűz Mária!

Üd - vözlégymá - ri - a, ten - ger - nek csil - lag - ja,
min - denkor szűz a - nya, menny - or - szág ka - pu - ja!

R) Té - ged ké - rünk, hall - gass min - ket, szent Fi - ad - nak

a - jánlj min - ket, ó, szép Szűz Má - ri - a!

Mennyből leküldetett Gábrriel arkangyal,
Hogy téged köszöntsön üdvözlő szavakkal.
Téged kérünk, hallgass minket, Szent Fiadnak ajánlj minket,
Ó szép Szűz Mária!
Oldozd meg kötelét a mi sok vétünknek,
És nyisd meg szemeit a te híveidnek!

Téged kérünk, hallgass minket, Szent Fiadnak ajánlj minket,
Ó szép Szűz Mária!
Lássuk meg Asszonyunk, hogy édes Anyánk vagy,
Jézusnál minekünk jóságos védőnk vagy!
Téged kérünk, hallgass minket, Szent Fiadnak ajánlj minket,
Ó szép Szűz Mária!
Ó szüzek szent Szüze, a te fiaidnak,
Adj tiszta életet szegény szolgálóidnak!
Téged kérünk, hallgass minket, Szent Fiadnak ajánlj minket,
Ó szép Szűz Mária!
Hogy a te Fiadat, mind földön, mind mennyben,
Dicsérjük boldogan az örök életben,
Téged kérünk, hallgass minket, Szent Fiadnak ajánlj minket,
Ó szép Szűz Mária!

19. Mondj, szívem dalt

1. Mondj szívem dalt, és magasztald
Máriának szent Nevét,
Őt dicséred, és megüljed
Buzgalommal ünnepét;
Kell csodálnod, hogyha látod,
Mily magasra tétetted;
Mert szülőnek s tiszta szűznek
Csak magát nevezheted.
2. Hívd segédül, hogy bűnöktől
Tisztogassa lelkedet;
Nem tetéznek annyi vétkek,
Őt ha buzgón tiszteled:
Higgyed, érte szülötte
Minket újra befogad,
Bánkódóknak, jobbulóknak
Bő kegyelmet osztogat.
3. Zengj szívem dalt, és magasztald
A világ nagyasszonyát;
Mert legyőzte ő szülötte
A pokolnak zsarnokát;
Üdvözítő anyja lett Ő,
Kiben éltünk újula.
Végzetlen jókat Isten
Nyújt nekünk őáltala.
4. Téged illet a dicséret,
Csillag a véstengeren!
Kellemedhez mérve elvesz
A több fényár az egen;
Bámulunk! mert általad nyert
Földi pályánk égi fényt,
Bűnhomályban, sok vizsályban
Te derítsz ránk jó reményt.
5. Érdemed nagy, mert Anyánk vagy,
Aki ránk szórsz bő kegyet;
És nekünk, mint szent hitünk int,
Megnyitád a zárt eget:
A hibáknak elhagyatnak
Általad tévútjai:
Felbomolnak, szétoszolnak
A bűn undok átkai.
6. Szent Fiad kérd a malasztért,
Öntené szívünkbe azt,
S újra benne ne növesztne
A gonosznak magva gazt;
Szűz! Te védjed és segéljed
Hű keresztény nyájadat,
Hogy gyönyörrel, léleküdvvel
Járja áldott útadat.

20. Ó, Nagyasszony, nemzetünk reménye

Ó, Nagyasszony, nemzetünk reménye
Rád szegezzük könnyelt szemünk,
Veszni indult István öröksége.
Szép kertekben ős erényeink,
Szállj közénk és sírj te is velünk,
Vigasztald és mentsd meg nemzetünk.

Ifjúságunk hófehér virága,
Porba hullott, alszik szent hite,
Hű szerelme, szeretete lángja
Nem hevít kihűlt magyar szívet.
Szép Nagyasszony, hullasd könnyeidet,
Könnyeiddel mentsd meg nemzeted.

Poco rubato

Tyúkos Ferencné Varga Anna, 1924

Ó, Nagy - asz - szony, nem - ze - tünk re - mé - nye,
Rád sze - gez - zük köny - nyes sze - me - ink,
Vesz - ni in - dul Ist - ván ö - rök - sé - ge,
Szép ker - ted - ben ős e - ré - nye - id.
Szállj kö - zénk és sírj te is ve - lünk,
vi - gasz - tald és mentsd meg nem - ze - tünk.

21. Salve Regina

Salve, Regina, Mater misericordiae,
vita, dulcedo, et spes nostra, salve.
Ad te clamamus exsules filii Hevae,
ad te suspiramus, gementes et flentes
in hac lacrimarum valle.

Eia, ergo, advocata nostra, illos tuos
misericordes oculos ad nos converte;
et Jesum, benedictum fructum ventris tui,
nobis post hoc exsilium ostende.
O clemens, o pia, o dulcis Virgo Maria.

Magyarul:

Üdvöz légy, Úrnőnk, irgalmasságnak asszonya!
Élet, édesség, reménycsillag, áldunk.
Most kérve kérlek Évának száműzött népe.
Hozzad sóhajtozunk, sírva és zokogva
siralmaink völgye mélyén.

Hallgass meg hát, égi közbenjárónk!
Kegyess Anyánk, két szemed áldott sugarát fordítsd ránk végre!
És Jézust mutasd nekünk, méhed szent gyümölcsét,
hogy őt e számkivetés múltán lássuk!
Ó áldott, ó drága, ó édes, szép Szűz Mária!

5.

Salve, Regina, *máter mi-se-ricórdi-ae : Ví-ta, dulcé-
do, et spes nóstra, sálve. Ad te clamá-mus, éxsu-les, fi-
li-i Hévae. Ad te suspi-rá-mus, geméntes et fléntes in hac
lacrimárum välle. E-ia ergo, Advocáta nóstra, illos tú-os
mi-se-ricórdes ócu-los ad nos convérte. Et Jésum, benedí-
ctum frúctum véntris tú-i, nóbis post hoc exsí-li-um ostén-
de. O clémens: O pí- a: O dúlcis* Vírgo Ma-rí- a.

22. Egek királynéja, Mária segíts!

Egek királynéja, Mária segíts! Jézusnak szent anyja, Mária segíts!
Ó, segíts mirajtunk, kik hozzád sóhajtunk, Mária segíts!

E - gek ki-rály-né-ja, Má - ri-a, se-gíts,
Jé - zus-nak szent any-ja, Má - ri-a, se-gíts,
ó, se - gíts mi - raj - tunk,
kik hoz-zád só-haj-tunk, Má - ri-a, se-gíts!

Szent Fiadra kérünk, Mária segíts! Mert te vagy reményünk, Mária segíts! Ó segíts...

Hitünk védelmében Mária segíts! Üdvünk szent ügyében, Mária segíts! Ó segíts...

Hogy az Istent féljük, Mária segíts! És kegyét megnyerjük, Mária segíts! Ó segíts...

Hogy neked tetszhessünk, Mária segíts! s téged követhessünk, Mária segíts! Ó segíts...

Irgalmasság anyja, Mária segíts! Megtérők oltalma, Mária segíts! Ó segíts...

Igaz bűnbánatra Mária segíts! életjobbulásra, Mária segíts! Ó segíts...

Erős bizalomra Mária segíts! lelki nyugalomra, Mária segíts! Ó segíts...

Buzgó jámborságra Mária segíts! állhatatosságra, Mária segíts! Ó segíts...

Kísértéseinkben Mária segíts! s minden bűnveszélyben, Mária segíts! Ó segíts...

Jó szándékainkban Mária segíts! s minden munkáinkban, Mária segíts! Ó segíts...

Ha szükség szorongat, Mária segíts! s háború nyomorgat, Mária segíts! Ó segíts...

Ha ínség fenyeget Mária segíts! és veszély közelgett, Mária segíts! Ó segíts...

Minden gyötrelmünkben Mária segíts! s bajos küzdelmünkben, Mária segíts! Ó segíts...

Hogy jót remélhessünk, Mária segíts! s üdvös célt érhessünk, Mária segíts! Ó segíts...

Majd az élet fogytán, Mária segíts, halálunk óráján, Mária segíts! Ó segíts...

Hogy kegyelmet nyerjünk, Mária segíts! s örökre ne vesszünk, Mária segíts! Ó segíts...

Hogy boldogulhassunk, Mária segíts! és hozzád juthassunk, Mária segíts! Ó segíts...

23. Angyaloknak nagyságos Asszonya

1. Angyaloknak nagyságos Asszonya,
Úr Jézusnak boldogságos anyja,
mennyországnak dicső Királynéja,
paradicsom megnyílt, szép kapuja!

Itt hallgathatod:

2. Reád néznek árváknak szemei,
özvegyeknek keserves szívei,
reád várnak szegények ügyei,
bűnösöknek bánkódó lelkei.
3. Hozzád szólunk, szüzeknek virága,
pátriárák várva-várt leánya,
apostolok tiszteletes társa,
minden szentek édes vigassága.
4. Halottaknak megszabadítója,
szomorúak megvigasztalója,
gondban levők jó tanácsadója,
magyaroknak megoltalmazója.
5. Dicsértessél, örök Szentháromság,
kitől árad reánk minden jószág!
Tiszteltessél, tündöklő Asszonyság,
mindenek közt legnagyobb méltóság!

Parlando

An-gya-lok-nak nagy-sá-gos Asszo-nya,
Úr Jé-zus-nak bol-dog-sá-gos any - ja,
mennyországnak di-cső Ki-rály-né - ja,
pa - ra - di-csom megnyílt, szép ka - pu - ja!

24. Ó dicsőséges

Ó dicsőséges Asszonyság
Napszápon fénylő tisztaság
Kit illet mennyben boldogság
és égben földön méltóság.

2.Életünk Éva elveszté,
te szent Szülötted megszerzé,
siralmainkat elvevé,
és boldogságunk megnyeré.

3. Égi királynak szent Anyja,
világosságnak ajtaja,
kiben az élet szép Napja
magát miránk kiárasztja.

4.A tőled jött új Életnek
a nemzetek örvidenek,
örömmel téged tisztelnek,
s nagy-vígan áldva zengenek.

Ó, di - cső - sé - ges Asz - szony - ság,
nap - szé - pen fény - lő tisz - ta - ság!
Kit il - let mennyben bol - dog - ság,
és ég - ben, föl - dön mél - tó - ság!

5.Dicsőség szentek Szentinek,
ki alkotója mindennek,
Atya, Fiú, Szentléleknek,
örökkön élő Istennek. Ámen.

25. Nyújtsd ki mennyből

1.Nyújtsd ki mennyből, ó Szent anyánk, kezedet,
meg ne utáld inségében hívedet.
Rfr.: Mária, Mária, Mária Szűzanya.

2. Oltalomhely Isten után csak te vagy
szólj mellettem, mert Istennél szavad nagy
Rfr.: Mária...

Nyújtsd ki mennyből, ó, szent Anyánk, ke - ze - det,
meg ne u - táld ín - sé - gé - ben hí - ve - det!
R) Má - ri - a, Má - ri - a, Má - ri - a, Szűz - a - nya!

3. Vétkeimnek rútságáért meg ne vess
Szent Fiadnak országába bevezess
Rfr.. Mária...

4. Hogyha megvetsz, édesanyám, mit tegyek?
Vétkeimnek tengerében elveszek
Rfr.: Mária,..

7. És ha majdan elközelget halálom,
Kegyess Anya, te légy édes vigaszom.
Rfr.: Mária....

5. Szánd meg, kérlek, én szomorú estemet
ne tekintse Fiad, Jézus, vétkeimet.
Rfr.: Mária...

6. Hanem nézze irgalmának tengerét
s a te buzgó könnyörgésed érdemét.
Rfr.: Mária...

8. Akkor segíts engem, szegény szolgálodat,
kérjed értem Jézust, te Szent fiadat
Rfr.: Mária....

26. Boldogságos Krisztus anyja, vigadozzál

Boldogságos Krisztus anyja vigadozzál
Mert a földre fényességet, vigaszt hoztál
Boldogságot harmatoztál
Drága bokr édes bimbót virágoztál

Előtted sír egész ország könnyörögve,
hiszen tied századoktól minden rögje,
István király szent örökje
Isten után benned bízik mindörökre.

Szent Fiadat, Boldogasszony, kérd e népért,
győzelemmel verje vissza ellenségét,
rabságának vesse végét,
adja neki égen—földön üdvösségét.

Bol-dog-sá - gos Krisztus Any-ja, vi-ga - dozzál,
mert a föld - re fé - nyes - sé - get, vigaszt hoztál,
bol-dog - sá - got har - ma - toz - tál,
drá-ga bo - kor, é - des bim - bót vi - rá - goz - tál.

27. Angyaloknak Királynéja

1.
Angyaloknak Királynéja, tiszta Szűz!
Kérjed a Te szent Fiadat érettünk.
Ékes virágszál, hozzád esdeklünk
Szép Szűz Mária! Könyörögj értünk!

2.
Pátriárkák királynéja, tiszta Szűz!
Kérjed a Te szent Fiadat érettünk.
Ékes virágszál, hozzád esdeklünk
Szép Szűz Mária! Könyörögj értünk!

An-gya-lok-nak Ki-rály-né-ja, tisz - ta Szűz,
kér-jed a te szent Fi - a - dat é - ret - tünk!
É - kes vi-rág - szál, hoz - zád es-dek-lünk,
szép Szűz Má - ri - a, kö - nyö-rögj ér - tünk!

3.
Prófétáknak királynéja, tiszta Szűz!
Kérjed a Te szent Fiadat érettünk.
Ékes virágszál, hozzád esdeklünk
Szép Szűz Mária! Könyörögj értünk!

4.
Apostolok királynéja tiszta Szűz!
Kérjed a Te szent Fiadat érettünk.
Ékes virágszál, hozzád esdeklünk
Szép Szűz Mária! Könyörögj értünk!

5.
Vértanúknak királynéja tiszta Szűz!
Kérjed a Te szent Fiadat érettünk.
Ékes virágszál, hozzád esdeklünk
Szép Szűz Mária! Könyörögj értünk!

10.
Békességnek királynéja, tiszta Szűz!
Kérjed a Te szent Fiadat érettünk.
Ékes virágszál hozzád esdeklünk
Szép Szűz Mária Könyörögj értünk!

11.
Magyarország Nagyasszonya tiszta Szűz!
Kérjed a Te szent Fiadat érettünk.
Ékes virágszál hozzád esdeklünk
Szép Szűz Mária Könyörögj értünk!

6.
Hitvallóknak királynéja tiszta Szűz!
Kérjed a Te szent Fiadat érettünk!
Ékes virágszál, hozzád esdeklünk
Szép Szűz Mária! Könyörögj értünk!

7.
A szüzeknek királynéja tiszta Szűz!
Kérjed a Te szent Fiadat érettünk.
Ékes virágszál, hozzád esdeklünk
Szép Szűz Mária! Könyörögj értünk!

8.
Mindenszentek királynéja tiszta Szűz!
Kérjed a Te szent Fiadat érettünk.
Ékes virágszál, hozzád esdeklünk
Szép Szűz Mária! Könyörögj értünk!

9.
Rózsafüzér királynéja, tiszta Szűz!
Kérjed a Te szent Fiadat érettünk.
Ékes virágszál hozzád esdeklünk
Szép Szűz Mária! Könyörögj értünk!

28.Emberszívek nagy öröme

Emberszívek nagy öröme
Máriának édes neve
Áldjad lelkem, Máriát
Üdvözítőnk szent anyját!

Életúton te légy fényünk,
ó Mária, példaképünk! Áldjad, lelkem...

Segíts mindig Istent hinni,
őt remélni, őt szeretni. Áldjad, lelkem...

Édesanyánk, ó el ne hagyj,
végóránkon velünk maradj! Áldjad, lelkem...

Em - ber - szí - vek nagy ö - rö - me,
Má - ri - á - nak é - des ne - ve!
R) Áld - jad, lel - kem, Má - ri - át,
Üd - vö - zít - őnk szent Any - ját!

29. Lelkem tiszta lánggal ég

1.
Lelkem tiszta lánggal ég,
Ó, Mária, éretted.
Rólad szólnom édesség,
Szívem úgy megilletted.
Hogy szerelmeddel
Fölbátorítál,
Kegyességeddel
Hűn ápolgattál,
Köszönöm, mint Anyámnak,
Kegyelmes Pátrónámnak.

Lelkem tisz-ta lánggal ég, Szűz Má-ri - a, é-ret-ted.
Ró-lad szólnom é-desség, szívem úgy meg-il-let-ted.
Hogy sze - relmeddel föl - bá - tor-rí - tál,
ke - gyes - sé-geddel hűn á - polgat-tál.
Köszönöm, mint anyámnak, kegyelmes pát - rónámnak!

2.
Sok bajban és veszélyben
Segítettél s megvédtél.
Az Istentől énnékem
Sok-sok áldást megnyertél.
Ha fohászkoztam,
Hozzád szólottam,
Tőled mennyei
Jókhöz jutottam,
Köszönöm, mint Anyámnak,
Kegyelmes Pátrónámnak.

3.
Azért, míg csak élhetek,
Tiszta szívből dicsérlek;
Dicsérjen is Tégedet
Földön minden jó lélek.
Ó nagy Szeretet,
Érdemem felett
Rám terjesztetted
Kegyességedet;
Köszönöm, mint Anyámnak,
Kegyelmes Pátrónámnak.

4.
Mivel tehát magadat
Hív anyámnak mutattad,
Szegény bűnös fiadat
Jóságodra méltattad:
Ínség ha jó rám,
Ha üt végórám,
Te is, Szűzanyám,
Siess énhozzám.
Te szakaszd el éltetem,
Vidd Jézushoz lelkeket!

30. Mária, Mára, kinyílt rózsa

Néked zeng angyalok koszorúja.
Mennyei trónodról tekints le ránk,
Áldásodat várjuk, édes Anyánk.

Örvendezz, áldott Szűz, dicsőséges,
Mindenek felett szép, ékességes!
Boldognak mond téged és magasztal,
Minden nép a földön s minden angyal.

Mária, Mária kinyílt rózsa...

1. Má - ri - a, Má - ri - a, ki - nyílt ró - zsa,
Né - ked zeng an - gya - lok ko - szo - rú - ja.
Meny - nye - i tró - nod - ról te - kints le ránk,
Ál - dá - so - dat vár - juk, é - des A - nyánk!

31. Menj el sietséggel

Menj el sietséggel, arkangyal, Gábrriel,
József jegyeséhez, ékes köszöntéssel!

Isteni titkaim immár kijelentem,
mert Szűz Máriában jó kedvem telt nekem.

„Menj el si - et - ség - gel, ark - an - gyal, Gáb - ri - el,
Jó - zsef je - gye - sé - hez, é - kes kö - szön - tés - sel!

Légy gyors szolgálatban, köszöntve Máriát,
és vidd meg őneki a megváltás titkát.

Az emberi nemzet hogy megszabaduljon,
s a régi rabságból új életre jusson!

Köszönts meg Máriát, ki malasztal teljes,
mondd: az Úr van vele, mert előtte kedves.

Szentlélek Istentől fogantatik fia,
imádandó nevén őt Jézusnak hívja.

Ő szabadítja meg Izraelnek népét,
neki adom atyja, Dávid király székét.

Jákoknak házában ő fog uralkodni,
s hatalmával mindent magához fog vonni.

Az ő országának soha nem lesz vége,
ő lesz a Megváltó, s világ Üdvössége.”

Ó, égi követség! Ó, Isten irgalma!
Mily nagy az emberhez jóságod hatalma!

Isteni Megváltó, testté lett szent Ige,
légy urunk, vezérünk örök üdvösségre!

32. Mikor Máriához

Mikor Máriához az Isten angyala
Názáret városba az égből leszálla,
kit szent imádságban Gábrriel találta,
ékes köszöntéssel a Szűzhöz így szóla:

Üdvözlégy, te kegyes, Isten szép leánya,
Jessétől származott, Ádám unokája,
az Éva asszonynak legtisztább magzatja,
Áron vesszejének megújult virágja.

Tégedet az Isten leginkább szeretett,
sok nemzetek közül magának eljegyzett,
kilenc angyali kar koronát készített,
hogy megkoronázza azzal szent fejedet.

Készítsd azért szállást az Isten Fiának,
mert tégedet vallott szentséges anyjának,

Itt hallgathatod:

Parlando

Mi - kor Má - ri - á - hoz az Is - ten an - gya - la
Ná - zá - ret vá - ros - ba az ég - ből le - szál - la,
kit szent i - mád - ság - ban Gáb - ri - el ta - lá - la,
é - kes kö - szön - tés - sel a Szűz - höz így szó - la:

Itt hallgathatod:

te méhed kívánta az ő szállásának,
téged mond az Írás Salamon házának.

„Az Úrnak Igéjét örömmel elvárom,
mint Isten akarja, n is úgy akarom,
tisztá hajlékomba, ha tetszik, bezárom,
mert szüzességemben tudom, nem lesz károm.”

Világosítsa meg az Úr én házamat,
ragyogó fáklyákkal rakja udvaromat,
piros hajnak után hozza fel napomat,
hogy meglássam én is az én Krisztusomat! Amen.

33. Ó, Mária szent Szíve, szűz virág

The image shows the musical notation for the hymn. It consists of two staves of music in 3/4 time, with a tempo marking of quarter note = 90. The lyrics are written below the notes.

Ó Má - ri - a szent Szí - ve szűz - vi - rág, har - ma - ta, il - la - ta i - mád - ság.
Vár - ja fi - át, é - gi u - rát vir - raszt - va, e - ped - ve, éj s na - pon át.

Ó, Mária szent Szíve, szűz virág!
Harmata, illata imádság.
Várja Fiát, égi Urát,
Virrasztva, epedve éj s napon át.

Ó, Mária szent Szíve, tiszta kert!
Benne az ég Ura lakást nyert.
Fészek e szív, mely hazahív,
Mikor a földi baj ostroma vív.
Ó, Mária szent Szíve, gyertyaszál!
Templomi áldozat te voltál.
Jézusodat, szent Fiadat,
Istennek od'adtad magzatodat.

Ó, Mária szent Szíve, könnypatak!
Belőle sóhajok fakadnak.
Hét sebe sír, hét sebe fáj:
Kereszten szenved az égi Király.

Ó, Mária szent Szíve, csillagunk!
Vezérünk, gyámolunk, bizalmunk.
Nézz le reánk, földi csatán,
Vigy fel a mennybe a harcok után.

34. Mária, Mária mennyei szép virág

Mária Mária
mennyei szép virág
kit áldva magasztal
széles e nagy világ

Mária Mária
üdvösség hajnala
kire felvirradott
boldogságunk napja

Mária Mária
mennyei szép csillag
ki a gyászos égen
értünk szépen csillog

Mária Mária
hazánk védasszonya
özvegyek és árvák
megvigasztalója

Mária Mária
gyászban is fényesség
árva magyaroknak
te vagy az ékesség

35. Mária kertjének

Mária kertjének nyitva ajtaja.
Benne tündöklük a szép koszorúja.
Fehér, piros, zöld a levelei,
Szűz Mária ezt nagyon kedveli!

Oly kedves e koszorúnak illata,
Hogy az egész világot elárasztja.
Fehér, piros, zöld a levelei,
Szűz Mária ezt nagyon kedveli!

Illatára föltárul a mennyország,
Örömmel zeng az angyali sokaság.
Fehér, piros, zöld a levelei,
Szűz Mária ezt nagyon kedveli!

Mily boldog, ki ezen koszorút fonja,
Annak Szűz Mária a pártfogója.
Fehér, piros, zöld a levelei,
Szűz Mária ezt nagyon kedveli!

Mi is, keresztények, kik idejöttünk,
Szép Szűz Máriának koszorút kössünk!
Fehér, piros, zöld a levelei,
Szűz Mária ezt nagyon kedveli!

Kössünk koszorút a hit virágiból,
Szívünk szerelmének szent fohászból.
Fehér, piros, zöld a levelei,
Szűz Mária ezt nagyon kedveli!

Végre Szűz Mária, tégedet kérünk,
Engedd, hogy mennyekben koszorút kössünk!
Fehér, piros, zöld a levelei,
Szűz Mária ezt nagyon kedveli!

36. Ó, áldott Szűzanya

1. Ó, áldott Szűzanya, mennyei szép rózsa,
boldog mennyországnak drága gyöngyvirága,
bűnösöknek édes szószólója.

Refrén: Vigyázz reánk, édesanyánk,
angyaloknak kegyes Királynéja!

- Hajtsd hozzánk, ó Anyánk, angyali orcádat,
áldott szent Fiadat érettünk imádjad,
hogy láthassuk mennyekben Atyánkat. **R)**
- Mily boldogok azok, kik téged dicsérnek,
buzgó szívvel neked vígan énekelnek,
szent Fiadnál azok kedvet lelnek. **R)**
- Ó, Szentháromságnak szolgálóleánya,
adj erőt népednek dicséretmondásra,
szent nevedet, hogy örökké áldja. **R)**
- Üdvözlégy, áldott légy, Jézusnak dajkája,
szegény bűnösöknek kegyes szószólója,
szolgáidnak légy meghallgatója. **R)**
- Tenger fövényének mennyi sokasága,
tavaszi rózsáknak drága szép virága,
Krisztus Anyja, annyiszor légy áldva! **R)**
- Alázatos szívvel kérünk, kegyes Anyánk,
hogy amikor eljön a mi végső óránk,
jobbkez felől állítson szent Atyánk. **R)**

Parlando

Ó, ál-dott Szűz-a-nya, mennye - i szép ró - zsa,
boldog mennyországnak drá - ga gyöngyví - rá - ga,
bű - nösök - nek é - des szó - szó - ló - ja.
R) Vi - gyázz re - ánk, é - des - a - nyánk,
an - gya - lok - nak ke - gyes Ki - rály - né - ja!

Itt hallgathatod:

37. A mennyei szent városnak

- A mennyei szent városnak
gyöngykapui ma megnyíltak

Itt hallgathatod:

- Jézus édesanyjának,
 áldott Szűz Máriának.
2. Örvend az egész mennyország,
 halhatatlan nagy boldogság
 lett díja Máriának,
 egek királynéjának.
 3. Az angyalok dicsérettel
 s magasztaló énekekkel
 zengedezve hódolnak
 dicső királynéjuknak.
 4. Mária, Nagyboldogasszony,
 méltán boldog e szűz asszony,
 ég s földnek királynéja,
 Jézus anyja, Mária.
 5. Ó, dicsőség királynéja,
 nézz reánk is, szolgáladra,
 irgalmasságnak anyja,
 légy híveid oltalma!

A mennye - i szent vá - ros - nak
 gyöngyka - pu - i ma meg - nyíl - tak
 Jé - zus é - des - any - já - nak,
 ál - dott Szűz Má - ri - á - nak.

38. Üdvözlégy Mária (Szilas Imre beat mise)

Üdvözlégy, Mária, malasztal teljes, az Úr van Teveled!
 Áldott vagy Te az asszonyok között,
 és áldott a Te méhednek gyümölcse, Úr Jézus!

Asszonyunk, Szűz Mária, Istennek szent anyja,
 imádkozz érettünk, bűnösökért
 most és halálunk óráján! Ámen.

...fél évszázad távlatából. Beszélgetés Szilas Imrével, az első beatmíse szerzőjével, a 67-ben született mű 2019. júliusi ünnepi előadásán, Balatonszabadiban...

39. Mária, jó anyánk (Sillye Jenő)

Mária, jó anyánk, kérünk, hogy nézz le ránk,
 Ó nézz, ó nézz le ránk !
 Hittel sok gyermeked tőled vár szép jelet,
 Tőled, tőled, ó jó anyánk !

R.: Mária, jó anyánk, Kérünk, hogy nézz le ránk !

Itt hallgathatod:

Új arcok, új szavak, új eszmék hullanak,
Még sincs, még sincs remény !
Mégfáradt szép szemek megtörten fénylenek,
Ó mért, ó mért, ó mondd: miért ?

Eltévedt nemzedék két kézzel szórja szét
Minden kincsét, hitét !
Nem hisznek semmiben, nem bíznak senkiben
Ó mért, ó mért, ó mondd: miért ?
Mária, jó anyánk, kérünk, hogy nézz le ránk,
Ó nézz, ó nézz le ránk !
Hittel sok gyermeked tőled vár szép jelet,
Tőled, tőled, ó jó anyánk !

40. Mária-litánia (Sillye Jenő)

Jézus anyja, virágok virága: Mária.
A bölcseknél is okosabb, Jézus anyja: Mária.
A gyémántnál is keményebb Jézus anyja: Mária!
Refrén: //: Könyörögj, könyörögj, könyörögj érettünk! ://

Mária, termékeny gyümölcsfa,
Mária, sugárzó csillag,
Mária, tenger gyöngye.
Refrén:

Virág az Isten viharában, hely a lélek szélvészében,
Palesztina rózsája, naptól égett titokzatos lány,
ki egyetlen igen vagy, mely a földrészeket összefogja.
Refrén:

Ó érintetlen, ki a megesett szüzekért imádkozol,
Ó Termékeny, ki az elvetélt magzatokért könnyezel,
Ó imádságos, ki a káromkodókat szánva szánod.
Refrén:

Gomolygó ködből talpig aranyban kilépő Asszony,
szürke hamuból talpig tűzben előlépő Asszony,
szivárványból mosolygó szúzi Asszony!
Refrén:

41. Ave, ó, jó anyánk (gen rosso)

Itt hallgathatod:

Ave, ó jó anyánk, Mária kérünk, te vezess minket!
Minden erről dalol: általad jött el az égből a fény.
Életre példát te mutatsz nekünk.
Istenben hittél, és minket hozzá vittél,
mert engedelmes voltál miérettünk.
A hangod szelíd, de szívet-lelket hevít
és érezzük a titkot: Jézus velünk.

Áve, ó jó anyánk, imádkozz értünk, sok gyermekedért.
Eljő majd a nagy nap, hogy számot adjunk, ki mennyit ér.
Ezen a földön élhetünk bárhol.
Egyetlen fontos, hogy megosszuk a gondot,
és kitarjuk a szívünk, mint te, Anyánk.
Ha szavunk kímél, és senkit el nem ítél,
Majd érezzük a titkot: Jézus velünk. Jézus velünk. Jézus velünk!

42. Szeretünk téged, Mária

Nap, hold, csillagok, szépen ragyogjatok:
Máriához száll most az ének !
Kéklő tengerek, égig érő nagy hegyek,
Máriát velünk köszöntsétek !

R.: Szeretünk téged, Mária, Mária ! Szeretünk téged, Mária, Mária !
Te minden ember anyja vagy, /: Az úton kérünk el ne hagyj, El ne hagyj :/ az úton !

Édesanyánk melegét, gyermekévek örömét,
Mindent megköszönünk néked!
Hét tőr fájdalmát, szent fiad halálát,
S mindent megköszönünk néked!

R.: Szeretünk téged, Mária, Mária ! Szeretünk téged, Mária, Mária !
Te minden ember anyja vagy, /: Az úton kérünk el ne hagyj, El ne hagyj :/ az úton !

Itt hallgathatod:

Hazatérés

A búcsújárás csendes, elmélkedő befejezése. Ekkor a zarándokok kegyelmekben gazdagodva visszatértek hétköznapi tevékenységeikhez. Gyalogos zarándoklat esetén úti ruhába öltöztek. Búcsús lobogóikat csak falvakon áthaladva vették újra elő. Hazaútnak gyorsabb, sietősebb volt. Az otthoniak pedig tudták, hogy mikorra kell a búcsús csoport fogadására kiindulni. A találkozás után általában a templomba vonultak a sikeres búcsújárásukért ott mondtak köszönetet. Ezek után adták kinek-kinek a búcsúfiát.

Az úton és a kegyhelyen történtek még hosszú ideig központi téma maradt a kisebb-nagyobb közösségekben.